

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ TUTANAK DERGİSİ

CİLT : 17

48'inci Birleşim
27 Aralık 2023 Çarşamba

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde yer alan ve kâtip üyeler tarafından okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve turnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İ Ç İ N D E K İ L E R

	<u>Sayfa</u>
I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ	5
II.- GELEN KÂĞITLAR	8
III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI	16,81
1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün 27 Aralık 1919'da Ankara'ya gelişinin yıl dönümüne ilişkin konuşması	16
2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın, 2024 yılının hayırlı uğurlu olmasını Cenab-ı Allah'tan temenni ettiğine ilişkin konuşması	81
IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR	16
<i>A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI</i>	<i>16:20</i>
1.- Gaziantep Milletvekili Derya Bakbak'ın, Gaziantep'in kurtuluş yıl dönümüne ilişkin konuşması	16:17

2.- Kocaeli Milletvekili Mühip Kanko'nun, Kocaeli'nin çevre sorunlarına ilişkin konuşması 17:19

3.- Ankara Milletvekili Mevlüt Karakaya'nın, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Ankara'ya gelişinin yıl dönümüne ilişkin konuşması 19:20

V.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

20,27,36,44,50,70,76,81,83

A) KANUN TEKLİFLERİ

20:26,27:34,36:41,44,

50:65,70:74,76,81:82,83:96

1.- Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve Samsun Milletvekili Ersan Aksu ile 120 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnemelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1812) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 79) 20:26,27:34,36:41,44, 50:65,70:74,76,81:82,83:96

VI.- AÇIKLAMALAR

26,34,76

1.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Çanakkale Milletvekili Rıdvan Uz'un 79 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 60'ıncı maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 26

2.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 26:27

3.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun 79 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 64'üncü maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması 34:35

4.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin'in, Ankara Milletvekili Fuat Oktay'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine, Dışişleri Komisyonunda İsveç'in NATO üyeliğine ilişkin alınan karar konusunda bilgilendirilmek istediklerine ve 2024 yılı için temennilerine ilişkin açıklaması 76:77

5.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, yoğun çalışma döneminde katkı sağlayanlara teşekkür ettiğine ve 2024 yılı için temennilerine ilişkin açıklaması 78

6.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, 2024 yılı için temennilerine, fedakârlıkları ve çalışmalarını dolayısıyla bütün çalışanlara teşekkür ettiğine ve hayatını kaybeden Sarıkamış Belediye Başkanı Harun Hayali'ye ilişkin açıklaması 78

7.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Hatay Milletvekili Şerafettin Can Atalay'a, Ruşen Fırat'ın hakkındaki davaya, Roboski katliamının 12'nci yıl dönümüne, yönetmen Çayan Demirel'e ve 2024 yılı için temennilerine ilişkin açıklaması 79:80

8.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, herkesin yeni yılını kutladıklarına ilişkin açıklaması 80

9.- Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün, 2023 yılının son yasama faaliyetinde emeği geçen tüm milletvekillerine teşekkür ettiğine, 2024 yılında tüm vatandaşların yanında olmaya devam edeceklerine, hayatını kaybeden Sarıkamış Belediye Başkanı Harun Hayali'ye, İstiklal Şairi Mehmet Akif Ersoy'un vefat yıl dönümüne ilişkin açıklaması 80:81

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

35,41,44,65,74

1.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması 35:36

2.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın 79 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 72'nci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşması sırasında MHP Genel Başkanına ve Milliyetçi Hareket Partisine sataşması nedeniyle konuşması 41:42

3.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine ve şahsına sataşması nedeniyle konuşması 42:43

4.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında MHP Genel Başkanına ve Milliyetçi Hareket Partisine sataşması nedeniyle konuşması 44:45

5.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisine sataşması nedeniyle konuşması 45:47

6.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında CHP Genel Başkanına ve Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması 47:48

7.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması

sırasında MHP Genel Başkanına ve Milliyetçi Hareket Partisine ve Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine sataşması nedeniyle konuşması

48:49

8.- Ankara Milletvekili Fuat Oktay'ın, Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın 79 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 81'inci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

65:66

9.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, Ankara Milletvekili Fuat Oktay'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

66:68

10.- Ankara Milletvekili Fuat Oktay'ın, Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

68:69

11.- İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal'ın, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın 79 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin aleyhinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

74

12.- Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş'ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisine sataşması nedeniyle konuşması

75

VIII.- OYLAMALAR

83

1.- (S. Sayısı: 79) Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin oylaması

83:96

I.- GEÇEN TUTANAK ÖZETİ

TBMM Genel Kurulu saat 15.03'te açılarak dört oturum yaptı.

Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Bekir Bozdağ, Millî Şair Mehmet Akif Ersoy'un ebediyete irtihalinin 87'nci yıl dönümüne ilişkin bir açıklamada bulundu.

Kocaeli Milletvekili Sadettin Hülal, İzmit Körfezi Doğu Baseni Dip Çamuru Temizlenmesi, Susuzlaştırılması ve Bertarafı Projesi'ne,

Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar, kadına karşı şiddet ve bireysel silahlanmaya,

İstanbul Milletvekili Çiçek Otlı, İstanbul'un sorunlarına,

İlişkin gündem dışı birer konuşma yaptılar.

İzmir Milletvekili Mehmet Ali Çelebi,

Konya Milletvekili Mustafa Hakan Özer,

Burdur Milletvekili Mustafa Oğuz,

İstanbul Milletvekili Nilhan Ayan,

Yozgat Milletvekili Süleyman Şahan,

Kütahya Milletvekili İsmail Çağlar Bayırcı,

Şanlıurfa Milletvekili Cevahir Asuman Yazmacı,

Düzce Milletvekili Ercan Öztürk,

Şehit olan 12 askere,

Zonguldak Milletvekili Eylem Ertuğ Ertuğrul, iktidarın sağlık sektörünün çökmekte olduğunu görmezden geldiğine,

Gaziantep Milletvekili Mesut Bozatl, şehit Uzman Çavuş Abdulkadir İyem'e ve Gaziantep'in kurtuluşunun 102'nci yıl dönümüne,

Kocaeli Milletvekili Mehmet Aşıl, şehit olan 12 askere ve Amerika bölgede olduğu müddetçe terörün bitmeyeceğine,

Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir, ODTÜ öğrencilerine açılan disiplin soruşturmasına,

Balıkesir Milletvekili İsmail Ok, şehit olan 12 askere ve bir parti grubunun terör örgütünün işlediği cinayetlere sessiz kaldığına,

Bolu Milletvekili İsmail Akgül, şehitlere ve BAĞ-KUR'luların emeklilik prim gün sayısının düşürülmesi beklentisine,

İstanbul Milletvekili Celal Fırat, "Esat Oktay Yıldırım" isminin bir köy okuluna verilmesine,

Mersin Milletvekili Faruk Dinç, kamuya personel alımlarında uygulanan 35 yaş sınırının yarattığı mağduriyete,

İzmir Milletvekili Burcuğül Çubuk, Boğaziçi Üniversitesi öğrencilerinin kimlik kartlarının iptal edilmesine ve Çukurova Üniversitesi Kadın Çalışmaları Kulübünün kongresinde yaşananlara,

Mersin Milletvekili Gülcan Kış, Ticaret Bakanı Ömer Bolat'ın dün yayınlanan röportajına,

Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara, deprem bölgesinde verilen KOSGEB kredilerine,

Kahramanmaraş Milletvekili İrfan Karatutlu, Kahramanmaraş'taki kuyumcuların depremden sonra yaşadığı mağduriyete,

Trabzon Milletvekili Yavuz Aydın, şehitlere ve HÜDA PAR Genel Başkanı İstanbul Milletvekili Zekeriya Yapıcıoğlu'nun kullandığı ifadelerle,

Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ, 20-27 Aralık Mehmet Akif Ersoy'u Anma Haftası'na ve Türkiye Cumhuriyeti devletinin kıyamete kadar yaşayacağına,

İstanbul Milletvekili Ersin Beyaz, şehit olan 12 askere, ilaç tedarikinde büyük bir kriz yaşandığına ve asgari ücrete yapılacak zammı,

Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül, şehit olan 12 askere ve 20-27 Aralık Mehmet Akif Ersoy'u Anma Haftası'na,

Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, Genel Kurulda yaptığı bütçe kapanış konuşmasındaki bazı ifadelerine, siyasetteki kararlılıklarından uzaklaştıramayacaklarına ve mücadelelerini sürdüreceklerine,

Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır, İstiklal Marşı'nın yazarı Mehmet Akif Ersoy'a, şehitlere ve Cumhuriyet Halk Partisinin ülkenin güvenliği ve bir daha şehit vermemek için bundan sonra açıklamalarını tek başına yapacağına, Adalet Bakanının Somali Cumhurbaşkanı'nın oğlunun karıştığı kazayla ilgili ifadelerine,

Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül, bütçe sürecinde emeği geçen herkese teşekkür ettiğine, Türkiye Yüzyılı'nın ilk bütçesine, seçim beyannamelerinde, kalkınma planında, orta vadeli programda ortaya koydukları hedeflere ve şehit olan 12 askere,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının;

ASEAN Parlamentolar Arası Asamblesi (AIPA) Türk Grubunu oluşturmak üzere Adalet ve Kalkınma Partisi Grup Başkanlığınca aday gösterilen Karaman Milletvekili Osman Sağlam ile Kayseri Milletvekili Murat Cahid Cıngı'nın ve Cumhuriyet Halk Partisi Grup Başkanlığınca aday gösterilen Adana Milletvekili Müzeyyen Şevkin'in durumlarının Başkanlık Divanında yapılan inceleme sonucu uygun bulunduğuna,

Avrupa Konseyi Parlamenter Meclisi (AKPM) ve NATO Parlamenterler Asamblesi (NATO PA) heyetleri için siyasi parti grup başkanlıklarınca aday gösterilen asil ve yedek üyelere,

Libya Temsilciler Meclisi Başkanı Agila Salih'in beraberinde bir parlamento heyetiyle birlikte 12-14 Aralık tarihleri arasında Türkiye'yi ziyaret etmesinin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanının 8/12/2023 tarihli ve 14 sayılı Kararı'yla uygun bulunduğuna,

Karadağ Meclis Başkanı Andrija Mandić'in beraberinde bir parlamento heyetiyle birlikte Türkiye'yi ziyaret etmesinin Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlık Divanının 1/12/2023 tarihli ve 12 sayılı Kararı'yla uygun bulunduğuna,

İlişkin tezkereleri Genel Kurulun bilgisine sunuldu.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığının, Bulgaristan Ulusal Meclisi Millî Savunma Komisyonu Başkanı Hristo Gadzhev'in vaki davetine icabetle, Türkiye Büyük Millet Meclisi Millî Savunma Komisyonu Başkanı Hulusi Akar Başkanlığında Komisyon üyelerinden oluşan bir heyetin, 15-18 Ocak 2024 tarihleri arasında Bulgaristan'a resmî bir ziyarette bulunmasına ilişkin tezkeresi kabul edildi.

Saadet Partisi Grubunun, 26/12/2023 tarihinde Grup Başkan Vekili İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin tarafından, fahiş enflasyonun ortaya çıkardığı yoksullaşmanın emekli, işçi, memur ve esnaf olmak üzere tüm kesimlerde meydana getirdiği maddi manevi zararların araştırılması ve gerekli önlemlerin alınması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

İYİ Parti Grubunun, 1/11/2023 tarihinde İstanbul Milletvekili Ersin Beyaz ve 20 milletvekili tarafından, ekonomik zorluklar sebebiyle eğitime devam edemeyen öğrencilerin yaşam koşullarının iyileştirilmesi, ekonomik sorunlarının araştırılması ve bu sorunların giderilmesine yönelik gerekli tedbirlerin alınarak desteklerin sağlanması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

DEM PARTİ Grubunun, 26/12/2023 tarihinde Grup Başkan Vekili Erzurum Milletvekili Meral Danış Beştaş ve Grup Başkan Vekili Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç tarafından, asgari ücretin insan onuruna yakışır bir biçimde artırılması için atılması gereken adımların araştırılması amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

CHP Grubunun, 25/12/2023 tarihinde Çorum Milletvekili Mehmet Tahtasız ve arkadaşları tarafından, uzman çavuşlarda peş peşe yaşanan intihar olaylarının ardındaki gerçeklerin ortaya çıkarılması, sorumluların kanun önünde hesap vermesi, uzman çavuşların özlük haklarının iyileştirilmesi ve atılması gereken adımların belirlenmesi amacıyla Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına verilmiş olan Meclis araştırması önergesinin diğer önergelerin önüne alınarak,

Görüşmelerinin Genel Kurulun 26 Aralık 2023 Salı günü birleşiminde yapılmasına ilişkin önerileri yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

AK PARTİ Grubunun, Genel Kurulun çalışma gün ve saatlerine ilişkin önerisi yapılan görüşmelerden sonra kabul edildi.

Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül, Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç'un AK PARTİ grup önerisi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine,

Antalya Milletvekili Hakkı Saruhan Oluç, Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül'ün yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine,

İlişkin birer açıklamada bulundular.

Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun, (2/1188) esas numaralı Olağanüstü Hal ile İlgili Düzenlemelerin Yürürlükten Kaldırılmasına İlişkin Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi yapılan görüşmelerden sonra kabul edilmedi.

İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin, KHK mağduriyetine ilişkin bir açıklamada bulundu.

MHP Grubuna ait olup boş bulunan Millî Savunma Komisyonu üyeliğine Kahramanmaraş Milletvekili Zuhul Karakoç Dora seçildi.

Gündemin "Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler" kısmının:

1'inci sırasında yer alan ve İç Tüzük'ün 91'inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülmesi kabul edilen, Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve Samsun Milletvekili Ersan Aksu ile 120 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1812) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu'nun (S. Sayısı: 79) görüşmelerine devam edilerek 59'uncu maddesine kadar kabul edildi, verilen aradan sonra Komisyon yetkilileri Genel Kurulda hazır bulunmadığından ertelendi.

Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu'nun (2/1188) esas numaralı Kanun Teklifi'nin doğrudan gündeme alınmasına ilişkin önergesi üzerinde yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin bir açıklamada bulundu.

Alınan karar gereğince, 27 Aralık 2023 Çarşamba günü saat 14.00'te toplanmak üzere 21.10'da birleşime son verildi.

Bekir BOZDAĞ

Başkan Vekili

Kurtcan ÇELEBİ

Ankara

Kâtip Üye

Sibel SUIÇMEZ

Trabzon

Kâtip Üye

II.- GELEN KÂĞITLAR**No: 60****27.12.2023 Çarşamba****Milletvekili Teklifleri**

1.- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun; 657 Sayılı Devlet Memurları Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1886) (Plan ve Bütçe Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi:22.12.2023)

2.- Ankara Milletvekili Kürşad Zorlu'nun; 03.02.2022 Tarihli ve 7354 Sayılı Öğretmenlik Meslek Kanununda Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1887) (Plan ve Bütçe ile Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:25.12.2023)

3.- Muğla Milletvekili Cumhur Uzun'un; Türk Ceza Kanununda Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi (2/1888) (Milli Eğitim, Kültür, Gençlik ve Spor ile Adalet Komisyonlarına) (Başkanlığa geliş tarihi:26.12.2023)

Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi

1.- 6085 Sayılı Kanun Gereğince, 3346 Sayılı Kanun Kapsamındaki Kamu Kurum, Kuruluş ve Ortaklıklarının 2022 Yılı Denetim Raporlarının Sunulduğuna İlişkin Sayıştay Başkanlığı Tezkeresi (3/816) (Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonuna) (Başkanlığa geliş tarihi: 26.12.2023)

Süresi İçinde Cevaplandırılmayan Yazılı Soru Önergeleri**Cumhurbaşkanı Yardımcısı (Cevdet YILMAZ)**

1.- İstanbul Milletvekili Yunus Emre'nin, Almanya'da DİTİB'e bağlı olarak görev yapan imamlarla ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6790)

2.- Ordu Milletvekili Naci Şanlıtürk'ün, ÇKS'ye kayıtlı emekli çiftçilerin bayram ikramiyesinden yararlandırılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6796)

Adalet Bakanlığı

3.- Tunceli Milletvekili Ayten Kordu'nun, Tunceli 1. Ağır Ceza Mahkemesinde görülmekte olan bir davaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/6798)

4.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, 1 Ocak 2023 ve 31 Ekim 2023 tarihleri arasında Denizli'de haciz işlemi uygulanan araçlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6799)

5.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, 1 Ocak 2023 ve 31 Ekim 2023 tarihleri arasında ülke genelinde haciz işlemi uygulanan araçlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6800)

6.- Çanakkale Milletvekili Rıdvan Uz'un, hukuk fakültelerinden mezun olanlara dair çeşitli verilere ve önerilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6801)

7.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Afyonkarahisar'ın Çay ilçesinde belediyeeye ait yediemin deposundaki araçların akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6802)

8.- İstanbul Milletvekili Türkan Elçi'nin, Munzur Üniversitesi öğrencisi bir kadının kaybolması üzerine yürütülen soruşturmaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/6803)

9.- Kahramanmaraş Milletvekili Ali Öztunç'un, denetimli serbestlikten yararlanan ve yeniden suç işleyen kişi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6804)

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı

10.- İstanbul Milletvekili Namık Tan'ın, Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele konulu Cumhurbaşkanlığı Genelgesi'ne ilişkin yazılı soru önergesi (7/6805)

11.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil'in, 2022 yılında görevde yükselme ve unvan değişikliği sınavlarıyla ataması yapılan engelli memurların taleplerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6806)

12.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil'in, Ordu'nun Çaybaşı ilçesinde bir milli eğitim müdürünün darp edildiği olaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/6807)

13.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, Osmaniye'de Engellilerin Toplumsal Hayata Katılımı ve Özel Eğitim Programı kapsamında gerçekleştirilen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6808)

14.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, 6 Şubat 2023 tarihli depremler sonrasında Osmaniye ilinde engelli, yaşlı, çocuk ve kadınlara sunulan barınma hizmetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6809)

15.- Aydın Milletvekili Evrim Karakoz'un, özel halk otobüslerine araç başı verilen gelir desteği ödemelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6810)

16.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, 6 Şubat 2023 tarihli depremler sonrasında Osmaniye ilinde yürütülen nakdi yardım çalışmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6811)

17.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, 6 Şubat 2023 tarihli depremler sonrasında Osmaniye ilinde yürütülen aynı yardım çalışmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6812)

18.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, son beş yılda Osmaniye ilinde yaşlı vatandaşlara sunulan hizmetlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6813)

19.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, son iki yılda Osmaniye ilinde çocuklara sunulan hizmetlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6814)

20.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, Osmaniye ilinde Bakanlığa bağlı kuruluşlarda bakılan çocuk sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6815)

21.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, Osmaniye ilinde Sosyal ve Ekonomik Destek Programından yararlanan aile sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6816)

22.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, Osmaniye'de evde engelli bakımı yapan ailelere yönelik yapılan yardımlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6817)

23.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, 6 Şubat 2023 tarihli depremler sonrasında Osmaniye'de çocuklara yönelik yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6818)

24.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, 6 Şubat 2023 tarihli depremler sonrasında Osmaniye'de verilen psikososyal destek hizmetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6819)

25.- İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen'in, engelli vatandaşlara yönelik yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6820)

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı

26.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, belediyelerde şirket işçisi olarak çalışan itfaiye personelinin kadroya alınmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6821)

27.- İstanbul Milletvekili Nimet Özdemir'in, muhtarların 4B kapsamında sigorta primi ödemelerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6822)

28.- Gümüşhane Milletvekili Musa Küçük'ün, bir maden sahasında çalışan işçilerin sorunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6823)

29.- Aydın Milletvekili Evrim Karakoz'un, tarım işçilerinin sosyal güvenlik sistemine kaydolmalarına yönelik yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6824)

Çevre, Şehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı

30.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, 2022 ve 2023 yıllarında KÖYDES kapsamında Giresun'a ayrılan ödeneye ilişkin yazılı soru önergesi (7/6825)

31.- Adana Milletvekili Ayhan Barut'un, ülkemizde depremlere karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6826)

32.- Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu'nun, Bursa'nın Orhangazi ilçesindeki bir fabrikanın ruhsatı iptal edildiği halde faaliyetlerine devam ettiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6827)

33.- Balıkesir Milletvekili Turhan Çömez'in, asbest içeren su borularının değiştirilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6828)

34.- Diyarbakır Milletvekili Sevilay Çelenk Özen'in, Sayıştayın 2022 yılı Denetim Raporu'nda Nilüfer Belediyesi ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6829)

35.- Diyarbakır Milletvekili Sevilay Çelenk Özen'in, Sayıştayın 2022 yılı Denetim Raporu'nda Bursa Su ve Kanalizasyon İdaresi Genel Müdürlüğü ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6830)

36.- İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın, İstanbul'un Arnavutköy ilçesine bağlı bazı mahallelerdeki imar düzenlemesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6831)

37.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Diyarbakır Büyükşehir Belediyesince doğal afetlerle mücadeleye yönelik yürütülen çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6832)

38.- Bitlis Milletvekili Hüseyin Olan'ın, Sayıştayın 2022 yılı Denetim Raporu'nda Tatvan Belediyesi ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6833)

39.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, Osmaniye'de 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana depremlerden etkilenen binaların yıkımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6834)

40.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, Giresun'da meydana gelen fırtına ve deniz taşkınlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6835)

41.- İstanbul Milletvekili Gökhan Zeybek'in, TOKİ'nin konut inşa maliyetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6836)

42.- Aydın Milletvekili Evrim Karakoz'un, 2019 yılından bugüne kadar plastik poşetlerden alınan geri kazanım katılım payına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6837)

43.- Edirne Milletvekili Ediz Ün'ün, Edirne ili Keşan ilçesi Mecidiye köyündeki taş ve kalker ocaklarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6838)

44.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, Konya Büyükşehir Belediyesinin gerçekleştirdiği ihalelerle ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6839)

45.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, Sayıştayın 2022 yılı Denetim Raporu'nda Çumra Belediyesi ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6840)

46.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, Sayıştayın 2022 yılı Denetim Raporu'nda Çumra Belediyesi ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6841)

47.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, Sayıştayın 2022 yılı Denetim Raporu'nda Karatay Belediyesi ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6842)

48.- İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu'nun, Sayıştayın 2022 yılı Denetim Raporu'nda Kayseri Büyükşehir Belediyesi ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6843)

49.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, Sayıştayın 2022 yılı Denetim Raporu'nda Çumra Belediyesi ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6844)

50.- İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu'nun, Sayıştayın 2022 yılı Denetim Raporu'nda Kastamonu Tosya Belediyesi ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6845)

51.- İzmir Milletvekili İbrahim Akın'ın, Sayıştayın 2022 yılı Denetim Raporu'nda Konya Büyükşehir Belediyesi ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6846)

52.- İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu'nun, Sayıştayın 2022 yılı Denetim Raporu'nda İstanbul Esenyurt Belediyesi ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6847)

53.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz'un, Sayıştayın 2022 yılı Denetim Raporu'nda Ordu Büyükşehir Belediyesinin iştiraki bir şirket ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6848)

54.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz'un, Sayıştayın 2022 yılı Denetim Raporu'nda Altınordu Belediyesi ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6849)

55.- İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu'nun, Sayıştayın 2022 yılı Denetim Raporu'nda Kastamonu Belediyesi ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6850)

56.- İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu'nun, Sayıştayın 2022 yılı Denetim Raporu'nda Bünyan Belediyesi ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6851)

57.- İstanbul Milletvekili Çiçek Otlu'nun, Sayıştayın 2022 yılı Denetim Raporu'nda Kocasinan Belediyesi ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6852)

Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı

58.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, akaryakıt fiyatlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6853)

59.- Diyarbakır Milletvekili Serhat Eren'in, Diyarbakır'da Türk Telekom tarafından kurulacak güneş enerjisi santraline ilişkin yazılı soru önergesi (7/6854)

60.- Gümüşhane Milletvekili Musa Küçük'ün, bir maden işletmesindeki rezerv durumuna ve sondaj çalışmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6855)

61.- Aydın Milletvekili Evrim Karakoz'un, Aydın'da bulunan maden sahalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6856)

62.- Aydın Milletvekili Evrim Karakoz'un, ülke geneli ve Aydın özelinde 25 metreküplük ücretsiz doğalgaz desteğinden yararlanan kişi sayısına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6857)

63.- Edirne Milletvekili Ediz Ün'ün, Edirne ili Keşan ilçesi Mecidiye köyündeki taş ocaklarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6858)

Gençlik ve Spor Bakanlığı

64.- İzmir Milletvekili Seda Kâya Ösen'in, Bayraklı KYK TOKİ Kız öğrenci yurdunda yaşanan sorunlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6859)

Hazine ve Maliye Bakanlığı

65.- Antalya Milletvekili Serap Yazıcı Özbudun'un, enflasyonla mücadeleyle ilişkin yazılı soru önergesi (7/6860)

66.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, vatandaşların bireysel kredi kartı ve kredi borçlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6861)

67.- Hatay Milletvekili Adnan Şefik Çirkin'in, 6 Şubat 2023 tarihli depremler nedeniyle araçları hurdaya ayrılan kişilere araç alımında ÖTV ve KDV indirimi uygulanmasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6862)

68.- Diyarbakır Milletvekili Sevilay Çelenk Özen'in, Sayıştayın 2022 yılı Denetim Raporu'nda Mustafakemalpaşa Belediyesi ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6863)

69.- Bolu Milletvekili Türker Ateş'in, sağlık ve eğitim tesisi projeleri ile yap-işlet-devret modeli çerçevesinde gerçekleştirilecek projelere uygulanan KDV istisnalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6864)

İçişleri Bakanlığı

70.- Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir'in, Tunceli'de kolluk kuvvetlerinin bir uygulamasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6865)

71.- Gaziantep Milletvekili Sevda Karaca Demir'in, Şanlıurfa ilinde kolluk güçlerinin sendikal faaliyetlere izin vermediği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6866)

72.- Rize Milletvekili Tahsin Ocaklı'nın, Rize'nin Fındıklı ilçesine kent meydanı yapılmasına ve Belediye tarafından kullanılmak istenen binaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/6867)

73.- İstanbul Milletvekili Özgür Karabat'ın, bir kişinin sosyal medyada yaptığı paylaşıma ilişkin yazılı soru önergesi (7/6868)

74.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, ülke genelinde görev yapan itfaiye personeline ilişkin yazılı soru önergesi (7/6869)

75.- Afyonkarahisar Milletvekili Hakan Şeref Olgun'un, Afyonkarahisar'ın Çay ilçesinde belediyeye ait yediemin deposundaki araçların akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6870)

76.- İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın, Sayıştayın 2022 yılı Denetim Raporu'nda Kayseri Büyükşehir Belediyesinin iştiraki bir şirket ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6871)

77.- İstanbul Milletvekili Celal Fırat'ın, Sayıştayın 2022 yılı Denetim Raporu'nda Kayseri ve Civarı Elektrik Türk Anonim Şirketi ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6872)

78.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Artvin ve Bayburt illerinde görev yapan emniyet mensuplarının terör tazminatı almamalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6873)

79.- Diyarbakır Milletvekili Ceylan Akça Cupolo'nun, Diyarbakır'da yaşanabilecek olası bir depreme karşı alınan önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6874)

80.- Mardin Milletvekili Beritan Güneş Altın'ın, Sayıştayın 2022 yılı Denetim Raporu'nda Silifke Belediyesi ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6875)

81.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz'un, Sayıştayın 2022 yılı Denetim Raporu'nda bir şirket ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6876)

82.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz'un, Sayıştayın 2022 yılı Denetim Raporu'nda Altınordu Belediyesi ile ilgili yaptığı bazı tespitlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6877)

83.- Muş Milletvekili Sümeyye Boz'un, 2015-2023 yılları arasında yasaklanan eylem ve etkinlik yasaklarına dair çeşitli verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6878)

Kültür ve Turizm Bakanlığı

84.- İstanbul Milletvekili Oğuz Kaan Salıcı'nın, İstanbul'un Tuzla ilçesinde bulunan İstanbul Park ile ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6879)

85.- Hatay Milletvekili Mehmet Güzelmansur'un, Hatay'da Vakıflar Bölge Müdürlüğü tarafından yapılan kira artışlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6880)

86.- Aydın Milletvekili Evrim Karakoz'un, kruvaziyer turizminin geliştirilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6881)

Milli Eğitim Bakanlığı

87.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil'in, bir üniversitede bir öğrencinin tehdit edildiği iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6882)

88.- Çanakkale Milletvekili Rıdvan Uz'un, yurt dışına gönderilen bursiyelerlerin tazminat tutarlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6883)

89.- Hatay Milletvekili Adnan Şefik Çirkin'in, Hatay'daki konteyner kentlerde kütüphane ve etüt merkezi açılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6884)

90.- İstanbul Milletvekili Saliha Sera Kadıgil'in, Ordu'nun Çaybaşı ilçesinde bir milli eğitim müdürünün darp edildiği olaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/6885)

91.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, Osmaniye'de bulunan bir okulun onarımına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6886)

92.- İzmir Milletvekili Gökçe Gökçen'in, Ankara İl Emniyet Müdürlüğü'nün ÇEDES projesi kapsamında hazırladığı plana ilişkin yazılı soru önergesi (7/6887)

93.- İstanbul Milletvekili Suat Özçağdaş'ın, Ordu'nun Çaybaşı ilçesinde bir milli eğitim müdürünün darp edildiği olaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/6888)

94.- Balıkesir Milletvekili Serkan Sarı'nın, ÖSYM tarafından alınan sınav başvuru ve hizmet bedellerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6889)

95.- Ankara Milletvekili Umut Akdoğan'ın, Bakanlığa yurt olarak kullanılması için bağışlanan bir gayrimenkulün öğretmenevi olarak kullanıldığı iddiasına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6890)

96.- Kars Milletvekili Gülüstan Kılıç Koçyiğit'in, Ordu'nun Çaybaşı ilçesinde bir milli eğitim müdürünün darp edildiği olaya ilişkin yazılı soru önergesi (7/6891)

Milli Savunma Bakanlığı

97.- Çanakkale Milletvekili Özgür Ceylan'ın, askeri sağlık sisteminin yeniden tesisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6892)

Sağlık Bakanlığı

98.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, Ankara Etlik Şehir Hastanesinde yaşanan tıbbi malzeme eksikliğine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6893)

99.- Çanakkale Milletvekili Rıdvan Uz'un, sağlık yönetimi ve sağlık kurumları işletmeciliği bölümü mezunlarının istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6894)

100.- Çanakkale Milletvekili Rıdvan Uz'un, diş protez teknikerlerinin istihdamına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6895)

101.- İstanbul Milletvekili Ersin Beyaz'ın, kamu ve üniversite hastanelerinde MR görüntülemesinin hizmet alımının özel şirketlere devredilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6896)

102.- İstanbul Milletvekili Medeni Yılmaz'ın, ülke genelinde uyuşturucu kullanımına ve AMATEM'lere dair verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6897)

103.- Kahramanmaraş Milletvekili Zuhal Karakoç Dora'nın, 6 Şubat 2023 tarihli depremler sonrasında Kahramanmaraş'ta sağlık hizmetinde yaşanan sorunların giderilmesi için yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6898)

104.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, 6 Şubat 2023 tarihinde Kahramanmaraş'ta meydana gelen depremler sonrası Hatay'da görev yapan sağlık çalışanlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6899)

105.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, 6 Şubat 2023 tarihli depremler sonrasında Hatay'da çocuk ve bebek aşılama oranları ile kanser taramalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6900)

106.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, 6 Şubat 2023 tarihli depremler sonrasında Hatay'da görev yapan sağlık çalışanlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6901)

107.- Hatay Milletvekili Nermin Yıldırım Kara'nın, 6 Şubat 2023 tarihli depremler sonrasında Hatay ilindeki hastane, sağlık personeli ve randevu sorunlarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6902)

108.- Gaziantep Milletvekili Hasan Öztürkmen'in, Gaziantep Şehir Hastanesindeki personelin yaşadığı mağduriyete ilişkin yazılı soru önergesi (7/6903)

Tarım ve Orman Bakanlığı

109.- Aydın Milletvekili Evrim Karakoz'un, ÇKS'ye kayıtlı emekli çiftçilerin bayram ikramiyesinden yararlandırılması talebine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6907)

110.- İstanbul Milletvekili Gökhan Günaydın'ın, arazi tasarrufuna dair verilere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6908)

111.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, 2002-2023 yılları arasında çiftçilere verilen desteklere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6909)

112.- Denizli Milletvekili Yasin Öztürk'ün, tarımsal girdi maliyetlerinde yaşanan artışlara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6910)

113.- Aydın Milletvekili Evrim Karakoz'un, mevsimlik tarım işçilerinin çalışma koşullarının iyileştirilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6911)

114.- Aydın Milletvekili Evrim Karakoz'un, Aydın'ın Söke ilçesine bağlı Doğanbey Mahallesi'nde yaşanan fırtınadan etkilenen Karina Dalyanı'na ve balıkçıların zararlarının giderilmesine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6912)

115.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, Düziçi Sabunsuyu Çatak Barajı ve Sulama Projesi'ne ilişkin yazılı soru önergesi (7/6913)

116.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, Kadirli Savrun Depolama ve Sulama Projesi'ne ilişkin yazılı soru önergesi (7/6914)

117.- Aydın Milletvekili Evrim Karakoz'un, Aydın ilinde maden arama ve işletme ruhsatı verilen şirketlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6915)

Ticaret Bakanlığı

118.- Hatay Milletvekili Adnan Şefik Çirkin'in, Hatay'da istihdamın artırılması için yapılan çalışmalara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6916)

Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı

119.- Mersin Milletvekili Perihan Koca Doğan'ın, Zonguldak limanı yakınlarında batan bir yük gemisine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6917)

120.- Sivas Milletvekili Ulaş Karasu'nun, DHMİ'de görev yapan bürokratlarla ilgili iddialara ilişkin yazılı soru önergesi (7/6918)

121.- Hatay Milletvekili Adnan Şefik Çirkin'in, Hassa-Dörtöyol Tüneli Projesi'ne ilişkin yazılı soru önergesi (7/6919)

122.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, 6 Şubat 2023 tarihli depremler sonrasında Osmaniye'nin Toprakkale ilçesindeki iletişim ve haberleşme altyapısı çalışmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6920)

123.- Artvin Milletvekili Uğur Bayraktutan'ın, Karadeniz Sahil Yolunda meydana gelen afetlere ve alınacak önlemlere ilişkin yazılı soru önergesi (7/6921)

124.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, yapımı devam eden bazı yolların akıbetlerine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6922)

125.- Konya Milletvekili Barış Bektaş'ın, Alacabel Tünelinin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6923)

126.- Giresun Milletvekili Elvan Işık Gezmiş'in, DAL-ÇIK Projesi olarak ifade edilen Derince Liman Köprülü Kavşağı Projesi'ne ilişkin yazılı soru önergesi (7/6924)

127.- Denizli Milletvekili Şeref Arpacı'nın, Denizli-Acıpayam Ayrımı Kale Bölünmüş Yol Projesi'nin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6925)

128.- Denizli Milletvekili Şeref Arpacı'nın, Denizli-Acıpayam Bölünmüş Yolları ve Tek Tüp Karayolu Tüneli Projesi'nin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6926)

129.- Denizli Milletvekili Şeref Arpacı'nın, Çivril Çevreyolu Projesi'nin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6927)

130.- Denizli Milletvekili Şeref Arpacı'nın, Denizli-Çardak 13. Bölge Hududu Bölünmüş Yol ve Köprü Projesi'nin akıbetine ilişkin yazılı soru önergesi (7/6928)

131.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, 6 Şubat 2023 tarihli depremler sonrasında Osmaniye'nin Düziçi ilçesindeki iletişim ve haberleşme altyapısı çalışmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6929)

132.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, 6 Şubat 2023 tarihli depremler sonrasında Osmaniye'nin Kadirli ilçesindeki iletişim ve haberleşme altyapısı çalışmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6930)

133.- Osmaniye Milletvekili Asu Kaya'nın, 6 Şubat 2023 tarihli depremler sonrasında Osmaniye'deki iletişim ve haberleşme altyapısı çalışmalarına ilişkin yazılı soru önergesi (7/6931)

27 Aralık 2023 Çarşamba

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 14.01

BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ

KÂTİP ÜYELER: Sibel SUIÇMEZ (Trabzon), Kurtcan ÇELEBİ (Ankara)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 48’inci Birleşimini açıyorum.

Toplantı yeter sayısı vardır, görüşmelere başlıyoruz.

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Bekir Bozdağ’ın, Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün 27 Aralık 1919’da Ankara’ya gelişinin yıl dönümüne ilişkin konuşması

BAŞKAN – Görüşmelere geçmeden önce bugünün önemine binaen bir hususu hatırlatmak ve dikkatlerinize sunmak isterim. Bugün Milli Mücadele’yi başlatmak üzere 19 Mayıs 1919’da Samsun’a gelerek çıktığı yolda, yapılan kongrelerin ardından yurdun dört bir yanından Milli Mücadele’ye katılan Heyet-i Temsiliye üyeleri ile Gazi Mustafa Kemal Atatürk’ün 27 Aralık 1919’da Dikmen sırtlarında Ankara halkınca karşılanmasının yıl dönümüdür. Atatürk’ün Ankara’ya gelişi Milli Mücadele’nin seyri açısından bir eşik olmuştur. Böylece, Ankara Milli Mücadele’nin karargâhı hâline gelmiş ve Milli Mücadele’nin yönetildiği Gazi Meclisimiz burada kurulmuş, bağımsızlık mücadelemizin nabızı burada atmış ve Ankara’nın başkent oluşunun temelleri de bu şekilde atılmıştır.

Bu vesileyle, Milli Mücadele’yi başarıyla veren ve başarıya ulaştıran, cumhuriyetimizi kuran Gazi Mustafa Kemal Atatürk başta olmak üzere, ebediyete intikal eden Gazi Meclisimizin her bir üyesini saygı, rahmet, dua ve minnetle yâd ediyoruz. Atatürk’ün o gün verdiği mücadeleyi gururla anıyor ve Meclis olarak bu mücadelenin takipçisi olmaya devam ettiğimizi bir kez daha buradan ifade ediyoruz.

Değerli milletvekilleri, gündeme geçmeden önce 3 sayın milletvekiline gündem dışı söz vereceğim.

Gündem dışı ilk söz Gaziantep’in kurtuluş yıl dönümü münasebetiyle söz isteyen Gaziantep Milletvekili Derya Bakbak’a aittir.

Sayın Bakbak, buyurun.

IV.- GÜNDEM DIŞI KONUŞMALAR

A) MİLLETVEKİLLERİNİN GÜNDEM DIŞI KONUŞMALARI

1.- Gaziantep Milletvekili Derya Bakbak’ın, Gaziantep’in kurtuluş yıl dönümüne ilişkin konuşması

DERYA BAKBAK (Gaziantep) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Gaziantep’in kurtuluşu olan 25 Aralık tarihinde herhangi bir gün değildir. 25 Aralık, esir olmaktansa ölmeyi tercih eden bir milletin küllerinden doğuşu, aylar süren mücadeleyle Antep’in esaretten kurtuluşunun yıl dönümüdür. Bu vesileyle Gaziantep’in kurtuluşunun 102’nci yılını kutluyor, bizlere bu toprakları miras bırakan ecdad ile vatanımızı korurken PKK terör örgütü tarafından şehit edilen kahramanlarımızı rahmetle anıyorum. 14 yaşındaki Mehmet Kâmil, Şahin Bey, Karayılan ve nice kahramanı öncülüğünde bu topraklarda emsalsiz bir destan yazıldı. Anteplinin düşmana karşı silahı, cephanesi yoktu ama bağımsızlık aşkı ile iman dolu yüreği vardı. Atatürk “Ben Anteplilerin gözlerinden nasıl öpmem ki, onlar yalnız Antep’i değil bütün Türkiye’yi kurtardılar.” dedi. Ecdadımızdan aldığımız yiğitlik ve cesaretle Cumhurbaşkanımız Recep Tayyip Erdoğan liderliğinde ülkemizi güçlü yarınlara taşıyacak, her alanda şanlı bayrağımızı dalgalandıracağız. Gazilik ünvanına mazhar olan şehrimiz kardeşliği, üretimi, sanayisi, tarihi ve kültürüyle örnek bir şehirdir. 11 milyar dolarlık ihracatıyla Türkiye’nin 6’ncı ihracat şehridir, 6 Şubat depremlerine rağmen üretim şehridir.

Depremde özellikle İslahiye ile Nurdağı ağır hasar almıştı; tüm Gaziantep'te 54 binden fazla vatandaşımızı konteynere yerleştirdik. Şu anda elektriği, suyu, interneti tüm altyapısıyla 59.522 bağımsız bölüm inşa edilmekte. İşte Nurdağı konutlarımız, işte İslahiye konutlarımız ve Gaziantep, İslâhiye, Nurdağı köy evlerimiz. İnşallah ilk konutların teslimini gerçekleştireceğiz. Depremde 11 binden fazla hayvanımız telef olmuştu, tarım aletleri kullanılmaz hâle gelmişti. 16 bin işletmeye 125 milyonluk nakdi destek, çadır, ekipman, hayvan ve yem desteği sağladık. Depremde zarar gören 533 okulumuzun onarımını tamamlayarak bu döneme yetiştirdik. Eğitime yapılan her yatırım geleceğe yapılan yatırımdır. Gaziantep'teki öğretmen sayımız 2002'de 10 bin iken 35 bine yükselttik. Derslik sayımızı 6 binden 23 bine çıkardık. 4 üniversitemizde 60 bin öğrencimiz eğitim görmekte. Spor şehriyiz; 9 ilçemize 28 spor salonu, 14 yüzme havuzu kazandırdık. İlçelerimizde 343 okula basketbol, voleybol sahası yaparak öğrencilerimizi spora teşvik ettik. Yurt kapasitemizi 12 bine çıkardık. Bir asır önce istiklal ve istikbal ateşini yakanların torunları olarak gençlerimizle kalkınma hamlemizin meşalesini taşıyoruz. Gaziantep'i sağlık üssü hâline getiren 1.875 yatak kapasiteli hastanemiz sadece Gaziantep'e değil, tüm bölgeye hizmet etmekte. 25 Aralık ile Kadın Doğum ve Çocuk Hastanemize de 300'er yataklı ek kapasite yatak ilave ediyoruz. İlçelerimizde hastaneler inşa ettik, Ağız Diş Sağlığı Merkezi açtık. Boşuna demiyoruz "Yaparsa AK PARTİ yapar." diye. Son yirmi yılda kara yollarında tarih yazdık. 21 milyar liralık ulaşım yatırımlarıyla yolları açtık, köprüler yaptık. Depremden sonra Gaziantep Nurdağı-İslâhiye Yolu, Tarsus-Adana-Gaziantep Otoyolu'muzu onararak trafiğe açtık. Gaziantep'teki kara yolunu 663, bölünmüş yolları 467 kilometreye çıkardık. Mersin-Adana-Osmaniye-Gaziantep Hızlı Tren Projemizle altı saatlik yolu iki saate indirdik.

Değerli milletvekilleri, Cumhurbaşkanımız öncülüğünde AK PARTİ olarak ecdadımıza layık eser ve hizmet siyasetiyle bugünlere getirdiğimiz şehrimizi ve ülkemizi ileriye taşıma gayretiyle gece gündüz çalışıyoruz. Yirmi iki yıldır bizden desteğini esirgemeyen aziz milletimiz bu yolculukta en büyük motivasyonumuz. Biz "Bu millete hizmetkâr olmaya geldik." derken tam da bunu kastediyoruz. Durmayacağız, üreteceğiz, büyüteceğiz, güçleneceğiz, güçleneceğiz ki Asya'dan Afrika'ya tüm mazlumların umudu güçlü Türkiye olarak tarih yazacağız.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Bakbak, lütfen tamamlayın.

DERYA BAKBAK (Devamla) – Bunun için diyorum ki: Vatanımız, milletimiz var olsun, ay yıldızlı bayrağımız ilelebet dalgalansın.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bakbak.

Gündem dışı ikinci söz, Kocaeli'nin çevre sorunları hakkında söz isteyen Kocaeli Milletvekili Mühîp Kanko'ya aittir.

Sayın Kanko, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

2.- *Kocaeli Milletvekili Mühîp Kanko'nun, Kocaeli'nin çevre sorunlarına ilişkin konuşması*

MÜHİP KANKO (Kocaeli) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Evet, yine Kocaeli'nin sorunlarıyla ilgili söz almış bulunmaktayım. Bütün milletimizi ve siz sevgili vekilleri saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, hafta sonunda yaşadığımız terör olayında hayatını kaybeden evlatlarımıza, şehit olan evlatlarımıza Allah'tan rahmet, kederli ailelerine başsağlığı diliyorum.

Sayın milletvekilleri, Kocaeli, bildiğiniz gibi sanayinin oldukça yoğun olduğu bir şehrimiz. Dolayısıyla sanayinin çok yoğun olduğu şehirlerde yapacağınız en önemli şeylerden biri atıkları, kirli suyu ve çevresel atıkları çok iyi organize etmenizdir. Bunu niçin söylüyorum? Çünkü Kocaeli’de artık hava kirliliği o kadar fazlalaştı ki SOS vermeye başladı, Dilovası “kanser yuvası” olarak ortaya çıkmaya başladı. Ben size şimdi bir harita gösteriyorum. Bakın, Kocaeli’nin haritası bu, kırmızı bölge Kocaeli’nin tam göbeği olan Darıca, Gebze, Dilovası bölgesi ve burada “hava kalite indeksi” dediğimiz bir şey var ve bu indeks, maalesef, İzmit merkezde bile -İzmit buraya oldukça uzak kalmakta- orada bile aşağı yukarı normalin 3 katı yani İzmitliler, Kocaelililer bir zehir soluyorlar. Bu çok önemli çünkü Türkiye’de şu anda her yıl 240 bin insan bu çevre kirliliğine bağlı, hava kirliliğine bağlı hastalıklardan dolayı vefat ediyor. Bugün Türkiye’de kanser nedeniyle hayatını kaybeden insanların sayısı yılda 230 bin olarak tespit ediliyor ama 126 bini vefat ediyor. Eğer böyle giderse 2040 yılında Türkiye’de yıllık kanser sayısı 400 bin olacak ve aşağı yukarı vefat eden insan sayısı ise 300 bine yaklaşacak. Dolayısıyla bu çok önemli bir problem. Bu problemin bir an önce bütün siyasi polemiklerden uzak durularak çözülmesi gerekiyor çünkü siyasi iktidar ve yerel siyaset maalesef birtakım politik saikleri göz önüne alarak bütün sanayi kuruluşlarıyla yerleşim yerlerini birbirinden ayırmadan bu yerleşim yerlerine müsaade ediyor ve geldiğimiz nokta bu.

Bir önemli konu da “kalıcı organik atıklar” dediğimiz atıklar. Bu atıklar özellikle fabrikalarda, sanayi tesislerinde ve tarım ilacı kullanılmasından dolayı ortaya çıkan atıklardır. Bu atıklar insanlara meyveler ve sebzeler, yiyecekler aracılığıyla taşındığı için özellikle uzun dönem sonunda insanın bağışıklık sistemini bozarak birtakım çok ciddi problemlere neden olmaktadır.

“Kocaeli” deyince aklımıza ne geliyor? “Kocaeli” dediğimizde aklımıza gelen önemli problemlerden biri de “SEDAŞ” dediğimiz elektrik dağıtım şirketi. Her gün Kocaeli’de elektriği kesilmeyen bir yer yok. Neden yok? Çünkü en son Kartepe’de yaşadığımız şey, günde 6-7 kez, zaman zaman üç dört saate varan elektrik kesintileri. Vatandaşlar artık öyle görüntüler yolluyorlar ki gece aydınlanmak için telefonlarının ışıklarını kullanmak zorunda kalıyorlar. Yani Kocaeli’de bugün kamuoyuna çıkıp sorsanız “Acaba Kocaeli’de ne sorun var?” dersiniz, eminim herkes SEDAŞ’tan bahsedecektir. Yetkililerin de bu konuya bir an önce el atmasını istiyorum.

Bunun dışında önemli sorunlardan biri de Başiskele ilçemizde “Kilezdere” denilen bir bölgemiz var, burada da oldukça fazla atık bertaraf tesisi var. Daha önce İZAYDAŞ’ta da gündeme getirdim ve bunu hâlâ takip ediyorum ama herhangi bir adım atılmadı. İZAYDAŞ dışında bir de atık bertaraf tesisleri Kilezdere’de oldukça fazla çevre kirliliğine neden olmaktadır; özellikle yarattıkları koku vatandaşları çok rahatsız etmektedir. Vatandaşların sosyal medyayı, yerel medyayı kullanarak bütün baskılarına rağmen otorite, maalesef, hiçbir zaman bu vatandaşların sorunlarına el atmamaktadır.

Önemli problemlerden biri de Kocaelispor. Kocaelispor her gittiği yerde maalesef bugün taraftara uygulanan bir ambargoyla yani deplasman ambargosuyla karşı karşıya kalmaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN –Sayın Kanko, lütfen, tamamlayın.

MÜHİP KANKO (Devamla) – Komşu şehrimiz Sakarya’yla biz deplasman maçına gidemiyoruz. Neden? Çünkü ambargo olduğu için seyircilerimiz alınmıyor, seyircilerimiz alınmadığı için de bu sorunları yaşıyoruz.

Bu duygularla hepinizi selamlarken 2024 yılının sağlık, mutluluk ve bereket getirmesini dileyerek hepinize saygılar sunuyorum.

Teşekkür ederim. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Sayın Kanko, teşekkür ediyorum.

Gündem dışı üçüncü söz, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Ankara'ya gelişinin yıl dönümü münasebetiyle söz isteyen Ankara Milletvekili Mevlüt Karakaya'ya aittir.

Sayın Karakaya, buyurun.

3.- Ankara Milletvekili Mevlüt Karakaya'nın, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ün Ankara'ya gelişinin yıl dönümüne ilişkin konuşması

MEVLÜT KARAKAYA (Ankara) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; 19 Mayıs 1919'da Samsun'a çıkışından itibaren geçen zorlu ve meşakkatli yedi ay sekiz gün sonra Kaman-Balâ sınırında Ankara topraklarına ayak basan Gazi Mustafa Kemal Paşa ve arkadaşları tipili bir gecede Balâ Beynam köyüne Tanrı misafiri olurlar. Aziz hatıraları önünde saygı ve minnetle eğiliyorum; ruhları şad olsun. Ne o gece sıradan bir geceydi ne de misafirler sıradan bir yolcu, bunu idrak etmek için şu tarihi gerçeği unutmamak gerekir: Cihanşümül Osmanlı Devleti Birinci Dünya Savaşı sonunda yenik sayılır ve 30 Ekim 1918'de İtilaf Devletleri'yle Mondros Ateşkes Antlaşması'nı imzalar. Bu anlaşma, altı yüz yıl hüküm süren Osmanlı İmparatorluğu'nun fiilen sonu anlamına geliyordu. Arkasından işgaller başlar, günler içinde Musul ve İskenderun'un İngilizler tarafından işgali... 13 Kasım'da İtilaf donanmaları İstanbul'a girerler, peşi sıra Adana, Maraş, Antalya, Urfa, Kilis ve Antep işgal edilir. 15 Mayıs 1919 tarihinde Yunan İzmir'e girer. İngiliz ve Fransız askerleri değişik bahanelerle Ankara'ya da yerleşirler. Tren istasyonunda İngiliz bayrağı, Ulus'ta Fransız bayrağı çekilirdi. Bu şartlar altında Samsun'a çıkışla başlayan zorlu serüvenin başka bir boyutuna gelinmişti, istikamet Ankara'dır. Gazi Paşa Ankara'ya bir an evvel ulaşmak gayretindedir, kolay değil, omuzlarında 5 bin yıllık Türk tarihinin yükü vardı. Millî Mücadele'ye inanmış Ankaralılar da kendisini ve Temsil Heyetini Ankara'ya davet etmişlerdi. Ancak 26 Aralık gecesinin kara kış şartları geçit vermez, Beynam köyü yakınlarında tipiye yakalanırlar ve 2 defa kara saplanan taşıtları güçlükle kurtarılır. Vakit artık geç olmuştur ve Beynam köyüne misafir olurlar. Ankaralılara göre 27 Aralık Türk tarihinin “Kızılca Günü”dür. Oğuz töresinde “Kızılca Gün” yeni Türk devletinin kurulduğu veya yeni bir beyin seçildiği günün adıdır. O gün Seymen Alayı kurulur. Öyle yaptılar. 27 Aralık sabahı 3 bin atlı, 700 yayadan oluşan, Bacı Erenlerin de bulunduğu bir Seymen Alayı kurdurulur. Çoluk çocuk, kadın kız tüm Ankaralılar köylerden, kasabalardan gelerek Dikmen sırtlarında Gazi Mustafa Kemal ve arkadaşlarını beklemeye başladılar. Gözleri Gölbaşı tarafındaki Kızıl Yokuş'tadır, kurtuluş için son ümit oradan fişkıracaktır. Nitekim, bir otomobilin korna sesi kızılca kıyameti kopardı, Kızıl Yokuş toz dumana karıştı, Çankaya ve Dikmen tepelerinden güzel sesli hafızlar salat ve ezan okuyorlardı. Ankara Müftüsü Rifat Börekçi Seymen Alayı'nın başında dua ediyordu “Kızılca Gün'ümüze hoş geldiniz, Kızılca Gün'ümüzü aydınlattınız.” diyorlardı Mustafa Kemal Paşa'ya. Paşa'nın “Neden buradasınız?” sorusuna Ankaralılar “Paşam seni görmeye geldik, bu vatan uğruna ölmeye geldik.” sözleriyle karşılık verirler. Ankaralılar Kızılca Gün'de beyni seçerek yeni Türk devletinin kurulacağı işaretini vermişlerdi. Belki de Allah'ın bir lütfuydu Dikmen sırtlarındaki kızılca kıyametin kopması için o gece Beynam'daki zorunlu konaklama. Budur 27 Aralıkta Dikmen sırtlarındaki o muhteşem karşılamının Millî Mücadele'mizin tarihine altın harflerle geçmiş olması ve biz Ankaralılar için de nesilden nesile aktarılacak bir gurur vesikası olması. Türkiye Cumhuriyeti'nin banisi Gazi Mustafa Kemal Paşa'nın Balâ Milletvekili olması da ayrı bir gurur vesilemizdir.

Bu vesileyle 23-24 Aralık günlerinde hain PKK terör örgütü tarafından şehit edilen Kızılelma ülkü cengaverlerimize bir kez daha Allah'tan rahmet, gazilerimize acil şifalar, kahraman güvenlik güçlerimize başarılar diliyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Karakaya, lütfen tamamlayın.

MEVLÜT KARAKAYA (Devamla) – Ölümünün yıl dönümünde Millî Şairimiz Mehmet Akif Ersoy’u da rahmet ve minnetle anıyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Karakaya, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, alınan karar gereğince denetim konularını görüşmüyor ve gündemin “Kanun Teklifleri ile Komisyonlardan Gelen Diğer İşler” kısmına geçiyoruz.

1’inci sırada yer alan, Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve Samsun Milletvekili Ersan Aksu ile 120 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu’nun görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

V.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER

A) KANUN TEKLİFLERİ

1.- Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve Samsun Milletvekili Ersan Aksu ile 120 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1812) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 79) (*)

BAŞKAN – Komisyon? Yerinde.

Dünkü Birleşimde İç Tüzük’ün 91’inci maddesine göre temel kanun olarak görüşülen 79 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin üçüncü bölümünde yer alan 58’inci maddesi kabul edilmişti.

59’uncu madde üzerinde aynı mahiyette olmak üzere 2 önerge vardır, bu önergeleri birlikte işleme alacağım ve oylarınıza sunacağım.

İlk önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 79 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 59’uncu maddesinin kanun teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mehmet Kamaç

Celal Fırat

Meral Danış Beştaş

Diyarbakır

İstanbul

Erzurum

Özgül Saki

Burcuğül Çubuk

İstanbul

İzmir

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Yavuz Aydın

Yüksel Selçuk Türkoğlu

Yasin Öztürk

Trabzon

Bursa

Denizli

Rıdvan Uz

Hasan Toktaş

Çanakkale

Bursa

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ORHAN ERDEM (Konya) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – İlk önergenin gerekçesini açıklamak üzere İstanbul Milletvekili Özgül Saki’ye söz veriyorum.

Sayın Saki, buyurun.

(*) 79 S. Sayılı Basmayazı 5/12/2023 tarihli 29’uncu Birleşim Tutanağı’na eklidir.

ÖZGÜL SAKİ (İstanbul) – Değerli milletvekilleri, bütçe maratonundan çıktık, şimdi bütçede hiç adı geçmeyen, asla kendisine bütçe satırlarında yer bulamayan işçi sağlığı ve iş güvenliği üzerine birkaç söz etmek istiyorum. Biliyorsunuz, 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunu’nun kabul edildiği tarih 2012 yılı. 2012 yılından beri işçi sağlığı konusunda bir adım iyileşme olmadığı gibi bu kanundan sonra iş cinayetleri hızla arttı ve her gün biz yeni bir iş cinayetiyle karşı karşıya kalıyoruz. Bu iş cinayetinde hayatını kaybedenlerin büyük bir çoğunluğu da üstelik çocuk, göçmen işçi ve asla yakınları da sonrasında herhangi bir hak talep edemiyor bu kanun nedeniyle. Şimdi, on bir yıldan fazla üzerinden geçmiş olmasına rağmen az tehlikeli sınıfta ifade edilen iş yerlerinde iş güvenliği uzmanı ve iş yeri hekimi çalıştırılmasına ilişkin hüküm vardı, yıllardır bu madde yürürlüğe girmedi yani -turnak içinde- az tehlikeli sınıftaki iş yerlerinde hâlâ bir iş güvenliği uzmanı yok, hâlâ iş yeri hekimi yok ve bu hiçbir koşulda bu Meclisin gündeminde ne yazık ki kendine yer bulamıyor.

Sonra, gelelim diğer emekçi sorunlarına. Mesela, torba kanunda; kamu hastanelerinde görev yapan sağlık emekçileri için, Karayollarında, Devlet Su İşlerinde, dağda, taştta, arazide kontrolörlük yapan mühendisler, teknik personel için, çağrı merkezleri için, özellikle asansör kazalarıyla gündeme gelen KYK yurtları için, her ay motokurye ölümlerinin yaşandığı posta ve kurye hizmetleri için iş sağlığı ve güvenliği hizmetleri bir kez daha bu kanun nedeniyle görmezden geliniyor, yok sayılıyor. Neden? Çok açık biliyoruz; bu bütçe gibi, AKP-MHP hükûmetinin sadece ve sadece kapitalist burjuvaya, patronlara hizmet ettiğini biliyoruz ama biz buradan, işçilerin yaşam koşullarına ilişkin ve çarklarda yaşamları öğütülen işçiler için sürekli, sürekli konuşmaya, bunu gündeme almaya devam edeceğiz.

Şimdi, işçi sağlığı ve iş güvenliği meselesinde adı olmayan bir başka kesim kadınlar. Bütçede de demiştik, bütçenin tamamında da kadınlar asla başlı başına bir özne olamadıkları gibi, işçi sağlığı ve iş güvenliği meselesinde de durum aynı. Nasıl? Biliyorsunuz, kadın işçi direnişleri son günlerde -özellikle son yıl- damgasını vuruyor gündeme, kulağını onlara açanlar için çok şey söylüyor. Mesela, kadınlar, işte harcadıkları mesainin en az yarısını; ev içinde hane halkına bakmakla yükümlüler ve o şekilde harcıyorlar ve bu kadınların sayısı gün geçtikçe artıyor; dinlenemiyorlar, zihnen, bedenlen kendilerini ertesi güne hazırlayacak bir konumda bulamıyorlar. Dolayısıyla, hem iş yerinde çalışan hem evde çalışan bu kadın işçiler hasta oluyorlar; iş kazası riskiyle her an, her an karşı karşıyalar. Agrobay işçilerinin, kadın işçilerinin söylediklerine bakarsanız her gün kimyasallara muhatap oluyorlar, yetmiyor patronun tacizine, cinsel tacizine, şiddetine maruz kalıyorlar ve sürekli işten atılmayla tehdit ediliyorlar. Dolayısıyla kadın işçiler için ayrıca bir işçi sağlığı ve iş güvenliği kriterleri oluşturulması gerekiyor. Tabii ki burada, Hükûmetten, AKP’den böyle herhangi bir adım beklemek hayal.

LGBTİ+ işçilerin ise adı bile anılmıyor, oysa LGBTİ+’lar güvenceli bir iş bulmak konusunda çok çok zorluk yaşıyorlar. Üstelik AKP-MHP iktidarının LGBTİ+ nefretini günden güne artırması nedeniyle işe alımlarda önlerine inanılmaz bariyerler konuluyor. Bu nedenle, mesela, bilfiil çalışanlar da stres, anksiyete, psikososyal riskler gibi risklerle karşı karşıyalar, gerekli kurumlara başvurulduğunda da orada da tekrar tekrar ayrımcılığa maruz kalıyorlar.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Saki, lütfen tamamlayın.

ÖZGÜL SAKİ (Devamla) – Değerli milletvekilleri, işçi sağlığı ve iş güvenliği teknik bir sorun değildir bizim için; işçi sağlığı ve iş güvenliği meselesi bizim için politik bir sorundur. İşçi sınıfının yüzyıllara varan mücadelesinin sonucunda ortaya çıkan kazanımlarını berhava edemeyeceksiniz. Dahası, kadınların, LGBTİ+’ların, çocukların, gençlerin, engellilerin, göçmenlerin ihtiyaçlarını ve özgür risklerini görmeyi zorunlu kılan bir politik sorundur. Bu Meclisin görevi tüm bunları gören bir yerden

yeni bir işçi sağlığı ve iş güvenliği karnamesini birlikte çıkartmaktadır; bunu çıkartırken de sokaktaki işçinin, sokakta direnen işçi kadınların seslerine kulak vermektir diyorum. Patriarkal kapitalizmi yıkıncaya kadar da kadın işçiler, feministler olarak mücadeleye devam edeceğiz diyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Saki, teşekkür ediyorum.

Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci söz, Bursa Milletvekili Hasan Toktaş’a aittir.

Sayın Toktaş, buyurun.

HASAN TOKTAŞ (Bursa) – Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; heyeti saygıyla selamlıyorum.

Bugün burada büyük çoğunluğu Bursa Yenişehir ilçesinde olmak üzere binlerce çiftçimizi yakından ilgilendiren büyük bir mağduriyetten söz etmek istiyorum. Ülkemizde tarımsal faaliyetle uğraşan çiftçilerimiz Çiftçi Kayıt Sistemi'ne yani ÇKS'ye üye olarak tarımsal desteklerden faydalanmak ve tarım BAĞ-KUR'lu olmak gibi birçok amaç için ziraat odalarına kaydolmaktadırlar. Ziraat odalarındaki bu kayıtlarına istinaden ise Sosyal Güvenlik Kurumu mevzuatı gereğince tarım BAĞ-KUR'undan SGK'da tescili bulunan çiftçilerimiz ödedikleri primler veya sattıkları ürünlerden kesilen primler sayesinde emekli olabilmekte ve sağlık sisteminden de yararlanmaktadırlar. Bu bağlamda, Bursa Yenişehir Ziraat Odasına SGK tarafından yapılan denetim sonucunda, ziraat odasında kayıtlı bulunan çiftçilerin ziraat odası tarafından tutulması zorunlu olan üye kayıtlarının üye kayıt defterinde bulunmadığı, oda üyeliklerine ilişkin yönetim kurulu kararı olmadığı ve bu 2 defterin noter tasdiki olmadığı gerekçesiyle 2021 Şubat ayından beri kimi Yenişehirli çiftçilerin SGK prim günü 9000'den 6000'e; kimisinin de 7200'den, 5400'den 3000 güne indirilmiştir. Emekli olabilmek için çocuğunun çocuğunun rızasını SGK'ye prim olarak ödeyen, hayvanını, yeri gelip traktörünü, tarlasını satan ve SGK'ye prim olarak yatıran, hatta "Nasıl olsa emekli olacağım." diyerek bankalardan kredi çekip prim ödemelerini yapan Yenişehir çiftçisi emekliliğe hak kazanmasına rağmen, SGK tarafından yapılan denetimlerle Yenişehir Ziraat Odası bünyesinde tutulan defterlerde tespit edilen hatalar nedeniyle emeklilik işlemleri iptal edilerek büyük mağduriyet yaşamaktadırlar. Kanuni şartlarını yerine getirip emekliliğe hak kazanmasına rağmen, SGK tarafından yapılan bu işlem sonucunda Yenişehir çiftçisi emekli maaşını alamadığı gibi sağlık sisteminden de maalesef faydalanamamakta. Ayrıca, bu mağduriyeti yaşayan çiftçiler Yenişehir'de sadece 5 bin civarındadır; iktidar Bursa Milletvekili olan arkadaşlarımızın da konu muhtemelen bilgisi dâhilindedir diye düşünüyorum. Sorunun çözümü için SGK'ye başvuran Yenişehir çiftçisine sorunun Yenişehir Ziraat Odasından kaynaklandığı, ziraat odasına giden çiftçiye de sorunun SGK'den kaynaklı olduğu belirtilmektedir. Yenişehir çiftçisi Şubat 2021'den bu yana kendilerinin hiçbir hatası olmadığı hâlde iki kurumun arasında yaşanan sorun nedeniyle maalesef emekli olamamaktadır. Devletin iki kurumu arasında yapılan hataların bedeli çiftçilerimize kesilmemeli, gereği bir an önce yapılmalıdır. Yıllardır mağduriyet yaşayan çiftçilerimizin sorunlarının çözülebilmesi için ben iktidarı göreve davet ediyorum. Ne yapılabilir? İlgili SGK yönetmeliğinde yapılacak bir değişiklik ile ya da torba yasada yapılacak olan bir ilaveyle bu sorun çözülebilir diye düşünüyoruz. Gelin, burada, vatandaşımızın, suçu yok, mağduriyeti olduğu hâlde, yeni yıla girerken bu mağduriyeti hep beraber müjdeye çevirelim diyorum.

Ayrıca vatandaşlarımıza, mağdur olan çiftçilerimize yargı yoluna -yani konu bu kadar açık ve sarih olduğu hâlde- gitmeleri söylenmektedir. Bakınız, sadece Yenişehir ilçesinde 5 bin civarında, Bursa'nın genelinde belki on binleri bulabilecek olan büyük bir mağduriyetten söz ediyorum. Bu konunun çözümü için, ben, dediğim gibi, iktidarı göreve davet ediyor, heyeti saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Toktaş, teşekkür ediyorum.

Değerli milletvekilleri, aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

59'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 59'uncu madde kabul edilmiştir.

60'ıncı madde üzerinde aynı mahiyette 2 önerge vardır, önergeleri okutup birlikte işleme alacağım ve oylayacağım.

Önergeleri okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 79 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 60'ıncı maddesinin kanun teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mehmet Kamaç

Celal Fırat

Meral Daniş Beştaş

Diyarbakır

İstanbul

Erzurum

Özgül Saki

Burcuğül Çubuk

İstanbul

İzmir

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahiplerini okuyorum:

Yavuz Aydın

Hasan Toktaş

Yüksel Selçuk Türkoğlu

Trabzon

Bursa

Bursa

Rıdvan Uz

Yasin Öztürk

Çanakkale

Denizli

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ORHAN ERDEM (Konya) – Katılamıyoruz Başkanım.

BAŞKAN – Evet, aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk söz, Diyarbakır Milletvekili Mehmet Kamaç'a aittir.

Sayın Kamaç, buyurun.

MEHMET KAMAÇ (Diyarbakır) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Malumunuz ve bildiğiniz üzere yarın 28 Aralık, Roboski'nin yıl dönümü. Roboski'de 34 insanımız can verdi. Biz on beş gün boyunca bu Parlamentoda bütçeyi konuştuk, bütçedeki eşitsizlikleri konuştuk, dengesizlikleri konuştuk; temel sorunlara hiç değinmedik, temel sorunların sebeplerine hiç girmedik. Biz, doğrusu, şuna alışmışız yani meseleleri sonuçlar üzerinden konuşmaya alışmışız ama sonuçlar üzerinden bir meseleyi değerlendirdiğimizde sağlıklı bir sonuca varamayacağımızı aslında görmüş durumdayız. Roboski aslında bir sonuçtur ama aynı zamanda “Neyin sonucu?” dersek, sonuçta, yoksunluğun, yoksulluğun, eşitsizliğin, gelir dengesizliğinin ortaya çıkardığı; eğitimde, sağlıkta; sosyal yaşamda çalışma hayatı, gelir ve servet; çevre, altyapı hizmetleri, sivil katılım ve konut gibi bütün eşitsizliklerin büyük bir oranda yaşandığı bir bölgenin insanından bahsediyoruz. Ben bu vesileyle Roboski'de hayatını kaybeden insanlarımıza rahmet diliyor ve kendilerini burada saygıyla anıyorum.

Türkiye'de eşitsizlikler meselesi gündeme geldiğinde yapılan çalışmaların, aslında bu çalışmaların birçoğunun da TÜİK verilerinden, haritalarının TÜİK verilerinden alındığını hepimiz biliyoruz. Bu bir şey değil, yani bu gösterdiğim harita, doğrusu yayınlanan eşitsizlik bülteninde eşitsizlikler bölgesinin

6'ncı sırasında. Zaten eşitsizlikler haritası yapılırken Türkiye 6 bölgeye bölünmüş, 6'ncı bölgesinde yer alan illerin tamamı aslında, belki bir haritayı da gösteriyor, yani aynı zamanda belki seçim akşamları gördüğümüz haritanın da bir prototipi ya da bir fotokopisi niteliğindedir. Bu açıdan Türkiye'deki eşitsizliklerin ortaya çıkardığı sorunları konuşurken, sebepleri üzerinden meseleleri değerlendirmenin, Roboskilerin neden yaşandığını ekonomik nedenleri üzerinden değerlendirmenin bu ülkenin geleceğine katkı sunacağına inanıyorum.

Bütçe hazırlanırken peşinen bu bütçenin borçlarla hazırlandığını, gelirlerin bu ülkenin giderlerine yetmediğini zaten ortaya çıkan sonuçta da biz bunu gördük. Bütün meseleler, aslında bizim bütün sorunlarımız, bütün meselelerimiz böyledir. Eşitsizlikleri, aslında sorunları sebepleri üzerinden değil, sonuçları üzerinden değerlendiriyoruz. Biraz önce gösterdiğim haritanın bir diğeri de burada. Bu, aslında sağlık alanında sağlığa ulaşım haritasıdır. Bundan da görebildiğiniz gibi yani kırmızı noktalar eşitsizliğin en yoğun olduğu bölgeler ve kırmızı noktalar da burada daha çok hizmete ve şeye ulaşılan bölgeleri gösteriyor. Belki, burada bir harita daha göstermek gerekirse bu da eğitimi gösteren yani eğitimde eşitsizliği gösteren bir haritadır. Burada da bu haritada da gösterildiği gibi, öğrencilerin aslında okumayı eşitsizliklerin yoğun yaşandığı bölgede değil de eğitim fırsatlarına daha fazla ulaştıkları bölgeyi gösteriyor bu manada. Bu şey itibarıyla bu harita da onu gösteriyor.

Şimdi, tabii, temel sorunlarımız var, çözüm meselelerimiz var, çözülmesi gereken sorunlarımız var yani ekonomiden tutun sosyal yaşama kadar, siyasi meselelerden tutun Kürt meselesine kadar. Bu Parlamento bir iradedir, bu Parlamento Türkiye'de yaşayan bütün halkların, bütün inançların iradesidir, bu Parlamento her şeyi konuşmanın ve çözmenin zemindir.

Ben buradan bir şeye vurgu yapmak istiyorum. Son zamanlarda özellikle çeşitli siyasi partiler tarafından kullanılan dilin bu toplumda nasıl olumsuz sonuçlara yol açtığını ve nasıl bir sorumsuz, nasıl içinde tehlikeler barındırdığını göstermek açısından İmam Şafii'nin öğrencisine, öğrencilerine yaptığı bir nasihatı burada okumak istiyorum size... İmam Şafii talebelerinden birisi olan Yunus ile müzakere yaptığı meselede ihtilafa düşer. Öyle ki talebesi öfkeden dolayı dersi terk eder ve evine gider. Akşam olunca, Yunus kapısının çalındığını fark eder, kapıdan bakar, kapıdakinin İmam Şafii olduğunu görür ve İmam Şafii ona şunu söyler: "Ey Yunus, bizi birleştiren yüzlerce mesele ortada dururken bir mesele mi bizi ayıracak?"

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kamaç, lütfen tamamlayın.

MEHMET KAMAÇ (Devamla) – Ve diyor ki: "Ey Yunus, yaptığın ve üzerinden geçtiğin köprüleri yıkmak, bir gün o köprüden geri dönmen gerekebilir. Ey Yunus, hatadan nefret et ama hataya düşenden nefret etme. Ey Yunus, bütün kalbinle günaha öfkelen ama günahkâra acı, ona merhamet et. Ey Yunus, sözü eleştir ama sözü söyleyene saygı duy. Ey Yunus, görevimiz hastalığı tedavi etmektir, hastayı yok etmek değil." Bu bilgelikle bu yaklaşımla çözemeyeceğimiz temel sorunlarımızın olmadığını, bu Parlamentonun bu ülkede yaşanan bütün sorunların çözme iradesi olduğunu ve bu Parlamentoda kullanılan dilin sokağa nasıl yansıdığının bilinciyle herkes cümlesini kursun, sözünü kursun diyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Kamaç, teşekkür ediyorum.

Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci söz, Çanakkale Milletvekili Rıdvan Uz'a aittir.

Sayın Uz, buyurun.

RİDVAN UZ (Çanakkale) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; İYİ Parti Grubu adına söz almış bulunuyorum. Bu vesileyle Gazi Meclisimizi ve yüce Türk milletini saygıyla selamlıyorum.

Konuşmama Irak'ın kuzeyindeki üs bölgemizde bölücü terör örgütü tarafından şehit edilen kahraman askerlerimize bir kez daha Cenab-ı Allah'tan rahmet, kederli ailelerine ve milletimize başsağlığı dileyerek başlıyorum.

Değerli milletvekilleri, milletimizin verdiği oylarla bu sıralarda oturuyor, bu kürsüden konuşuyoruz. Bu sebeple asla unutmamamız gereken yegâne gayemiz, önce Hakk'a sonra halka yani milletimize karşı sorumluluklarımızdır. Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener şehitlerimiz için “şehitlerimiz milli bir mesele ve milli bir acıdır, Türk milletinin milli yasıdır. Suudi Kral öldüğünde hemen ilan edilebilen yasın bugün evlatlarımıza çok görölüyor olması kabul edilemez.” diyerek bir çağrıda bulunuyor. Türk milletinin iradesini, vicdanını, hakkını ve hukukunu koruma görevinizi derhâl yerine getirin. Devletimizin tarihine, şanına, şerefine, adabına ve ciddiyetine uygun davranın. Milletimizin yürek yangınına körüklemek için değil, söndürmek için adım atın. Ezcümle, Türkiye Cumhuriyeti devletine yakışanı yapın.

Değerli milletvekilleri, Türkiye Cumhuriyeti'nin 100'üncü yılında, bu yeni Türk çağında kaderimizi bazen her yerde, bazen hiçbir yerde olmayanlar, büyüdükleri yer meçhul, ait oldukları bir toprak parçası olmayan, sözde dünyayı yöneten güruhun bize ayar vermesine, terör sopasıyla bizi hizaya sokmaya çalışmasına asla izin vermeyeceğiz. Bilinmelidir ki ve bilmelidirler ki Türk kendi tarihini her zaman kendi yazandır.

Kıymetli milletvekilleri, milletimizin azmi, kararlılığı ve cesaretiyle göstermiş olduğu yol yürüyüşü dünyaya yansıyan izzet ve şeref nişanemizdir. Bu sebeple, bu büyük milletin tertemiz imanına ok atılmasına, aldatılmasına ve kandırılmasına asla gönlümüz razı değildir ve müsaade etmeyiz. Türk milletinin lügatinde teslimiyet yoktur. Türk'ün en büyük beka sorunu dışarıda bilinen düşman değil, içerde iş bilmez, liyakatsiz ve adaletten uzak, İşlam ahlak ve fâziletinden, Türklük gurur ve şuurundan bihaber yöneticilerdir.

Buradan bir kez daha Hükûmeti uyarıyorum: Siz Türklüğü ayaklar altına alabilirsiniz. Siz, Türkiye Cumhuriyeti yazan tabelaları indirebilirsiniz. Siz, Andımız'ı okullardan kaldırabilirsiniz. Siz, Türk milletini önceleyen gazetecileri içeri atabilirsiniz. Siz, bu Gazi Meclisin bu kürsüsünden ortağımıza federasyon, özerklik ve bölünmeden bahsettirebilirsiniz. Belki, kazanıyoruz zannına kapılabilirsiniz ama asla, sakın unutmayın ki Türk milleti ne kula eğilir ne güce tabi olur. Bu büyük millette delikanlı ruh, vakar ve şahsiyet vardır.

Değerli milletvekilleri, canımızı sıkın, yüreğimizi dağlayan, milletimizin başına bela edilen terör ve beslemeleri bilmelidir ki Türk milleti yel yepirdek dağ taş demeden koşan, bazen savak bazen bent yıkandır. Askere, polise, öğretime, korucuya sıkılan her kurşun emperyalistlerin kalpleri kurumuş uşaklarına misliyle iade edilecektir. 1984 yılında Eruh'ta kahpe pusuyla 4 askerimizin şehadetine sebep olan süreç tam kırk yıldır devam ediyor ve maalesef, tam yirmi bir yıldır tek başına iktidar olan AK PARTİ Hükûmeti döneminde de bırakın bitirmeyi, artarak devam ediyor. Ama daha acısı ise vatandan, Kur'an'dan, imandan, bayraktan ve şehadetten bihaber olanların Gazi Meclisimizin bu kürsüsünden teröristbaşına methiyeler düzmeleri, teröristbaşına “sayın” demeleri, her bir metrekaresi şehit kaniyla sulanmış bu toprakların bir bölümüne “kürdistan” demeleridir. Bunu asla kabul etmiyoruz. Bu kürsüden terör ve yandaşlarını bir kez daha uyarıyoruz: Bu toprağın üstü de Türk'tür, altı da Türk'tür diyor, yüce Meclisimizi saygıyla selamlıyorum. (İYİ Parti sıralarından alkışlar)

BAşKAN – Sayın Uz, teşekkür ediyorum.

MERAL DANIş BEşTAş (Erzurum) – Sayın Başkan...

BAşKAN – Sayın Daniş Beştaş, buyurun.

MERAL DANIş BEşTAş (Erzurum) – Cevap vereceğim.

BAŞKAN – Size bir şey demedi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Bize daha ne desin?

BAŞKAN – Yani “DEM PARTİ” demedi, “Halkların Eşitlik Partisi” demedi.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – “Sayın” diyen biziz, “kürdistan” diyen biziz; o nedenle doğrudan bize söyledi yani bunun bir şeyi yok.

RİDVAN UZ (Çanakale) – Sayın Başkanım, ben teröristlere ve bölücülere dedim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sayın Başkan, ben bir cevap vermek istiyorum.

BAŞKAN – Peki, buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR

1.- Erzurum Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Çanakale Milletvekili Rıdvan Uz'un 79 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 60'ıncı maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sayın Başkan, birileri, özellikle kendini sözde “muhalfeft” olarak tanımlayan birileri siyasi hatlarında ciddi bir değişiklik yapıyorlar. Epeyce içleri çalkalanmış, çalkalanıyor ve devam ediyor bütün Türkiye’nin gözü önünde ve bizim üzerimizden, bize saldırarak, sataşarak yoksul halk çocuklarının ölümü üzerinden onlar da ölümü kutsamaya başladı ve bugün Genel Başkanları da bize saldırmış. Onlardan izin alıp burada konuşmuyoruz, tıpkı diğer milletvekilleri gibi biz vekilliğin sorumluluğunun bilincinde olarak, farkında olarak burada 85 milyon yurttaşımızın...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen tamamlayın.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – ...lehine bir siyaset yaptığımızı düşünüyoruz, inanıyoruz ve savaşın hep karşısında olduk. İmralı’nın bu ülkenin barışında söz sahibi olduğunu sadece iddia etmiyoruz, geçmişte bunu deneyimledik, iktidar partisinin bu konuda sayısız açıklaması var, Türkiye’de akıl insanların sayısız açıklaması var, Türkiye’nin bütün illerinde bu mesele tartışılmış bir meseledir. Kürt sorununu altmış yıl, doksan yıl önceki argümanlarla kimse tartışmasın; çağ o çağ değil, dönem o dönem değil ve böyle kürsüden bize parmak sallamasınlar, o parmaklarını indiririz. (İYİ Parti sıralarından “Allah Allah” sesleri)

YAVUZ AYDIN (Trabzon)- Niye üstünüze alınıyorsunuz ki?

ERHAN USTA (Samsun) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Usta, buyurun.

2.- Samsun Milletvekili Erhan Usta'nın, Erzurum Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın yaptığı açıklamasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması

ERHAN USTA (Samsun) – Evet, öncelikle şu tespitimizi bir kez daha yapalım Sayın Başkan: Abdullah Öcalan 40 bin kişinin katili bir kişidir; hüküm giymiştir, bağımsız yargı tarafından yargılanmıştır, katildir. Ona hiçbir şekilde “sayın” denilmesini biz doğru bulmuyoruz. Biz bunu dün de doğru bulmuyorduk, bugün de doğru bulmuyoruz, yarın da doğru bulmayacağız. Bizim fikirlerimizde herhangi bir değişiklik yok. Bir defa onu söylemek gerekir. Biz hiçbir siyasi partinin iç işlerine filan da karışmıyoruz. Hatip de bizim konuşmacımız da Abdullah Öcalan’a “sayın” denilmesini doğru bulmadığını ifade etmiştir ve orada bizim konuşmacımızın lanetlediği şey terör ve teröre destek verenlerdir. Bundan DEM PARTİ’si alınıyorsa bu tabii kendi bilecekleri bir iştir.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Öyle değildi Sayın Usta, direkt bizi söyledi.

ERHAN USTA (Samsun) – Şimdi, bu “savaş” kelimesi de tabii çok kabul edilebilir bir kelime değil. Savaş filan yok, Türkiye Cumhuriyeti devleti, bugün de dün de eğer var olursa yarın da terörle mücadele yapıyor orada. Orada da bir savaş filan yok.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen tamamlayın Sayın Usta.

ERHAN USTA (Samsun) – Doğuda, Güneydoğuda savaş filan yok, terörle mücadele vardır. Biz İYİ Parti olarak meseleyi bu şekilde görüyoruz, Hiçbir siyasi partinin içine karışmıyoruz ve hiçbir şekilde de İYİ Partinin duruşunda dün ile bugün arasında bir değişiklik yoktur.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

V.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve Samsun Milletvekili Ersan Aksu ile 120 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1812) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 79) (Devam)

BAŞKAN – Şimdi, aynı mahiyetteki önermeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

60’ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 60’nci madde kabul edilmiştir.

61’inci madde üzerinde aynı mahiyette 2 önerge vardır, önermeleri birlikte işleme alacağım; şimdi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 79 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 61’inci maddesinin kanun teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mehmet Kamaç
Diyarbakır

Celal Fırat
İstanbul

Meral Danış Beştaş
Erzurum

Özgül Saki
İstanbul

Burcuğül Çubuk
İzmir

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Rahmi Aşkın Türeli
İzmir

Gülcan Kış
Mersin

Ömer Fethi Gürer
Niğde

Cevdet Akay
Karabük

Türker Ateş
Bolu

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önermelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ORHAN ERDEM (Konya) –Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Evet, aynı mahiyetteki önermeler üzerinde ilk söz İzmir Milletvekili Burcuğül Çubuk’a aittir.

Sayın Çubuk, buyurun.

BURCUĞÜL ÇUBUK (İzmir) – Sözlerime Roboski’de hâlâ adalet bekleyen aileleri selamlayarak başlamak istiyorum.

2024'e girerken bu Meclisin önünde rezil bir karne var. Bütçede de çokça konuşuldu, öğrenci gençliğin pespembe bir hayatı olduğunu iddia eden bir iktidar var ama gelin, biraz gerçeklerden konuşalım. Ekonomik kriz ve artan hayat pahalılığı üniversite terkinde de arttırdı. Yükseköğretim Kalite Kurulu verilerine göre, 2021 ve 2022'de üniversite bırakan öğrencilerin sayısı tam 728.490, en çok terk etme büyük şehirlerde. Üniversiteye giden yoksul çocuklar, yoksul ailelerin çocukları devlet yurtlarında yer bulunmadığı için barınma sorunu yaşıyor. Bu yüzden ya çalışarak okumaya çalışıyorlar ya da kazandığı üniversiteye gidemiyor, kayıtlarını donduruyorlar. İktidar ise, yeterli sayıda yeni yurt yapıp sokakta kalan öğrencilerin barınma sorununu gidermek yerine yeni hapishaneler yapımına önem veriyor. 2024 bütçesinde yeni hapishane yapımına 13 milyar 682 milyon lira harcaıyıp 12 hapishane yapacak, yurt yapımı için ise sadece 5 milyar 860 milyon lira ayırdı; ki bunlardan bir tanesinde, örneğin İzmir Bayraklı Kız Öğrenci Yurdunda yemekhane, çalışma salonu gibi temelde bir yurtta olması gereken hiçbir ihtiyaç yok çünkü TOKİ'den bozmuşlar; yurt da yapmıyorlar, TOKİ'nin elde kalan malzemelerini alıyorlar.

Şimdi, bunlara itiraz eden öğrenciler var, böyle yaşamaya itiraz eden öğrenciler var; gördük bunları, dün Çukurova Üniversitesinde gördük. Saatlerce Kadın Çalışmaları Kulübünün kongresini yapan öğrenciler kerelerce faşistlerin saldırısına uğradılar, polis izledi -Polis kimdir? AKP'nin polisidir, bunu sokakta çok gördük- üniversite yönetimi, rektörlük izledi, üstelik de bir kadın rektör izledi. Saatlerce uğraşmanın sonunda o faşistler oradan uzaklaştırıldı, o öğrenciler salondan çıkabildi. Bu Mecliste iktidar kanadından kimse bundan ar duymadı. Bir kampüste, bir kulüp kongresini yapmaya çalışıyor ve faşistler saldırıyor, saldırı altında kadın öğrenciler var; umurunuzda olmadı, utanmadınız, ar etmediniz. Sonra bunları söylüyoruz diye bize sakın alınmayın, gerçekleri söylüyoruz, yüzünüze de söylüyoruz.

Başka ne oldu misal? İki gündür -bugün 3'üncü gündür- Boğaziçi Üniversitesi öğrencilerinin bir kısmı okullarına giremiyorlar, Yükseköğretim Kanunu'na dayandırılmış bir gerekçeyle okullarına giremiyorlar ama yürütülmüş bir disiplin süreci yok yani rektörlük "Siz bizim hoşumuza gitmiyorsunuz." dedi, öğrencilerin kartlarını iptal etti. Öğrencilere yolladığı kararı okuyacağım. "21/12/2023 tarihinde güney kampüste idari binaların girerek eylem yaptığınız ve bu suretle dersliklerde verilen dersleri aksattığınız tespit edildiğinden, hakkınızda 2547 sayılı Yükseköğretim Kanunu'nun 54'üncü maddesi (6)'ncı fıkrası (f) bendi uyarınca bir ay süreyle üniversite kampüslerine girişinizin engellenmesi ve giriş kartınızın pasif durumuna getirilmesi yönünde tedbir uygulanmasına karar verilmiştir." denilmiş. Öğrencilerin okula -alınmadan önce değil bu, itiraz süresi verilerek değil- alınmalarının 2'nci gününde ne Öğrenci İşleri aramış ne fakülte yönetimleri aramış ne başka bir şey olmuş, birer mail atılmış dün. Böylelikle, eğitim hakkı gasbedilmiş, öğrenim hakkı gasbedilmiş ve bunu yapan kim? Yıllardır üniversitesinin hocaları kendisine sırtını dönen bir kayyum rektör. Bir öğretim üyesi bile bir rektöre sırtını dönse "Ben ne yapıyorum?" der, kayyum icraatlarına hız kesmeden devam ediyor. Hani Boğaziçinin Rektörü kayyumdur da diğerleri nedir? Bugün bir üniversitede rektörseniz biat etmişsinizdir, kayyumsunuzdur; bunu bütün üniversitelerde gördük. Bunu Ankarada gördük, Adoluda gördük, Osmangazide gördük, İzmir'de gördük. Misal İzmir'de neler yapıyorlar? Kampüslere polisleri sokuyorlar, onur haftalarında piknik yapmak isteyen LGBTİ+ öğrencileri gözaltına alıyorlar, kendi kampüslerinde piknik yapmalarını engelliyorlar. Bunu yapan polisi bu rektörler alıyor okula. Rektörler birer öğrenci düşmanı; rektörler birer kendi kararını veren, kendi hayatını yönetmek isteyen, kendileriyle ilgili yapılan planlamalara dair söz söylemek isteyen öğrenci düşmanı hâline gelmiş durumdadılar. Geçmişte birkaç iletişim kurulabilen rektör vardı, bugün bunların esamesi kalmadı, üniversitelerde bilimin esamesi kalmadı, demokrasinin esamesi kalmadı ama üniversitelerde faşist çeteler var, torbacılar var, silahlar var, üniversite öğrencileri, kadınlar katlediliyorlar, bu Meclis bunlara suspus.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Çubuk, lütfen tamamlayın.

BURCUGÜL ÇUBUK (Devamla) - Bu Meclis geleceğimiz olduğunu iddia ettiği üniversite öğrencileri üzerindeki bu baskılara bir şey demeyecek midir? Demeyecektir. Çok az grup, çok az vekil buna bir şey diyecektir çünkü zaten “Biat etsin, dindar vekiller olsun.” diye bakılıyor.

Sözümün başında, hapishane ve yurt denklemini söylemiştim. O hapishaneleri bu biat etmeyen öğrencilerle dolduruyorlar. Nasıl mı dolduruyorlar? DEM PARTİ Gençlik Meclisinin kongresinin çıkışına polis saldırısı oldu. Bakın, bunun adı “saldırı”dır. 70 arkadaşımız, 70 Gençlik Meclisi üyemiz gözaltına alındı, peyderpey bırakılanlar oldu, adli kontroller verildi ve 5’i tutuklandı. Bu adli kontrol garabetini Boğaziçi kayyumu ilk atandığında da çok görmüştük, ev hapsine kadar verdiniz. Ev hapsi saldırınızı kıranlar sizin üniversitelere yönelik tekçi saldırınızı da kıracaklardır.

Direnen öğrencileri selamlıyorum.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Çubuk.

Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ikinci söz, Mersin Milletvekili Gülcan Kış’a aittir.

Sayın Kış, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

GÜLCAN KIŞ (Mersin) - Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; geçtiğimiz hafta sonu şehit düşen kahraman askerlerimizi bir kez daha rahmetle anıyor, yaralı askerlerimize acil şifalar diliyorum.

Değerli milletvekilleri, 2002 yılından bu yana AKP iktidarının Parlamento hukukunun en temel kurum ve kurallarını yok sayarak Türkiye Büyük Millet Meclisi geleneklerine aykırı yasama anlayışının örneklerinden biri daha olan 86 maddelik torba kanun teklifinin görüşmelerine devam ediyoruz. Bu torba yasa teklifinde birbirinden farklı yaklaşık 80’i aşan konuda, toplam 31 ayrı kanunda ve 2 kanun hükmünde kararnamede ayrıntılı değişikliklerin de yer aldığı düzenlemeler bulunmaktadır.

Teklifi bütünüyle incelediğimizde, ekonomik krizin derinleştiği, yoksullaşma sürecinin hızlandığı bir dönemde vergiyi tavana değil tabana yayan anlayışın hâkim olduğu; vatandaşlarımızı açıklık sınırında yaşamaya mahkûm eden, gelir adaletsizliğini büyüten, enflasyonla mücadele yeterliliği gösteremeyen, aceleyle yasalaştırılmak istenen bir torba kanunla karşı karşıyayız. Hükûmetin bakanları ve bürokratları tarafından eş güdümlü açıklamalar ve politikaların izlenmediği bir süreçte iktidarın çaresizliğinin en güzel örneği bu torba kanun teklifidir aslında.

Bir ülke düşünün ki Maliye Bakanı “Kıralar düşüştü.” diye açıklamalar yapıyor, Merkez Bankası Başkanı da çıkıp “Ev kiralari çok yüksek.” diye beyanatlarda bulunuyor. Yine asgari ücret açıklanmadan zincir marketlerde zam yağmuru yaşanırken çıkıp “Fırsatçılığa, fahiş fiyatlara asla izin vermiyoruz.” diyen bir Ticaret Bakanıyla karşı karşıyayız. Ekonominin başına getirilen Bakan krizin faturasını vatandaşa kesiyor; vergi ve zamlarla insanları geçinemez hâle getirirken kredi kartı taksitleriyle bütçesini denkleştirmeye çalışan vatandaşı göze alıp “Bir tek bizim ülkemizde taksit var.” diyen bir Bakanımız var ama bir tek bizim ülkemizde olan bazı gerçekler de görülüyor maalesef; kiralari maaşlardan yüksek olduğunu, gelir adaletsizliğinin, en düşük emekli maaşının Türkiye’de olduğunu da görmüyorlar. İşte, Türkiye’yi dünyanın ilk 10 ekonomisine sokmaya çalışan AKP kadrolari bu zihniyette ve anlayışta maalesef.

Değerli milletvekilleri, kanun teklifi incelendiğinde, Hükûmetin ilave bir kaynak arayışında olduğu açıkça görülmektedir. AKP, Türk vergi sisteminde esaslı bir reform çalışması yapmaktan kaçınmaktadır, geçici önlemlerle süreci idare etmeye çalıştığını da görmekteyiz. Vergi düzenlemeleriyle ilgili olarak dikkati çeken en önemli husus, vergi kanunlarında bazı oran ve indirim, istisna ve muafiyetlerle ilgili olarak Cumhurbaşkanına Anayasa’nın 73’üncü maddesine aykırı yetki genişletilmesine gidilmesidir. Teklifin 61’inci maddesiyle yıllara sari inşaat ve onarım işlerine ilişkin istihkak ödemeleri üzerinden yapılacak tevkifat oranının belirlenmesindeki Cumhurbaşkanının yetkisi genişletilmektedir. Buna göre,

Cumhurbaşkanının kesinti oranını sıfıra kadar indirme veya kurumlar vergisi oranına kadar da artırma yetkisi bulunmaktadır. Vergiyle ilgili konularda Cumhurbaşkanına verilen yetkiler Anayasa'nın 73'üncü maddesinin üçüncü fıkrasında yer alan hükümde tanımlanan sınırların dışına da taşmaktadır. Buna göre, devletin vergilendirme yetkisinin sınırı, aynı zamanda kişilerin hak ve özgürlüklerinin de sınırını oluşturduğundan, bu yetkinin keyfiliğe kaçacak biçimde kullanılmasının önlenmesi, hukuk devleti olmanın gerekleri arasında öncelikli bir yere sahip bulunmaktadır. Vergilendirme alanında olası keyfî uygulamalara kesinlikle karşı olduğumuzu bildirmek istiyorum.

Değerli milletvekilleri, AKP iktidarı, verginin tabana yayılmasını kolaylaştıran, kayıt dışı bırakılan kazancı kayıt altına alacak düzenlemeleri gündeme taşımaktan özellikle kaçınmaktadır; tıpkı pazartesi günü AKP ve MHP oylarıyla geçen, Gazi Meclisimizde oylanarak sarayın bütçesinde olduğu gibi. Tarımdan sanayiye, eğitimden sağlığa, adaletten enerjiye, dış politikaya kadar millî ve yerli olan, ülkenin ve vatandaşın merkeze konulduğu tek bir düzenleme yer almamaktadır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Kış, lütfen tamamlayın.

GÜLCAN KIŞ (Devamla) – Cumhuriyetin 2'nci yüzyılının ilk bütçesi tarihe böyle geçmiştir.

Genel Başkanımız Sayın Özgür Özel'in de bütçe sunumunda vurguladığı gibi, AKP iktidarının yirmi bir yıldır bütçe yaparkenki sözde hedefi, ülkemizi dünyanın en güçlü 10 ekonomisi içerisine sokmaktı ancak bu bütçe, kalkındıran, zenginleştiren, millî ekonomiyi güçlendiren bir bütçe olmak yerine yoksullaştıran, işsizleştiren, adaletsizliği büyüten bir bütçe olmuştur. Devleti gerçek anlamda güçlendirmenin en temel yolunun güçlü ve millî bir ekonomiyi yaratmak, toplumun refahını yükseltmek olduğunu her fırsatta söylüyoruz ve söylemeye de devam edeceğiz.

Tüm bu nedenlerle Anayasa'ya aykırılıklar teşkil eden, Türkiye Büyük Millet Meclisi geleneklerini yok sayan, ekonomik ve sosyal sorunların temelden çözümüne yönelik herhangi bir çözümün yer almadığı torba kanun teklifine bu şekliyle karşı olduğumuzu bildiriyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kış.

Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

61'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 61'inci madde kabul edilmiştir.

62'nci madde üzerinde 1 önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 79 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 62'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Rahmi Aşkın Türeli

Gülcan Kış

Cevdet Akay

İzmir

Mersin

Karabük

Aliye Timisi Ersever

Ömer Fethi Gürer

Ankara

Niğde

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ORHAN ERDEM (Konya) – Katılıyorumuz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önerenin gerekçesini açıklamak üzere Niğde Milletvekili Ömer Fethi Gürer’i davet ediyorum.

Buyurun Sayın Gürer. (CHP sıralarından alkışlar)

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bir torba yasanın daha görüşmelerine devam ediyoruz. Dün akşam, teklifte yer alan, emekli çalışanlara 5 bin lira ikramiye verilmesi de kabul edildi. Tabii, Cumhurbaşkanlığı sistemi oluştuktan sonra, 1’inci parti milletvekillerinin getirdiği kanun teklifleri Plan ve Bütçe Komisyonunda görüşülüyor, sonra Meclise geliyor, kanunlaşıyor ama orada şu söyleniyordu, “Yalnızca milletvekilleri kanun teklifi verecek, birinci-ikinci parti diye bakılmayacak.” deniyordu; öyle bir uygulama olmadı. Emeklilerden çalışanlara emekli maaşı verilmesin diye 105 Adalet ve Kalkınma Partisi milletvekili kanun teklifini getirdi ve o dönem içinde gelen tepkilerden sonra bu kanun teklifinin yanlışlığının farkına varıldı. Çünkü torba yasa diye getirilen ve özellikle bürokratların hazırladığı, altına imza attıkları ama içeriğini bilmedikleri kanun tekliflerini bu Meclise getirerek zaman kaybına neden oldukları gibi, üç aydır da çalışan emeklinin ikramiye almasının önünü kestiler. (CHP sıralarından alkışlar) Bu sefer bir baktım, 122 vekil, çalışan emekliye de verilmesi yönünde teklif getirmiş ve işin ilginç, imzaların bir kısmı da aynı yani “Çalışan emekliye ikramiye verilmesin.” diyen de “Verilsin.” diyen de aynı milletvekili. Yani üç ay içinde ne değişti de bunun farkına vardınız? Oysa biz, çıkan kanunun hemen akabinde kanun teklifini Plan ve Bütçe Komisyonuna gitmek üzere Meclis Başkanlığına sunduk. Ziraat odasına kayıtlı ya da çalışan emekli de bu ikramiyeyi alsın diye kanun teklifi de verdik ama kanun teklifi yine komisyonda birleştirilmedi, 1’inci partinin verdiği değerlendirilmeye alındı.

Değerli arkadaşlar, emekli gerçekten büyük bir sorun yaşıyor. Ülkemizde açlık sınırı 16 bin lira, yoksulluk sınırı 46 bin lira, asgari ücret 11.402 lira, ortalama emekli maaşı 8.250 lira, en düşük emekli aylığı 7.500 lira. Bu durumda emeklinin geçinebilme olasılığı yok, büyük kentlerde ev kirası dahi emekli maaşının üzerinde. Emeklinin haklarının korunması, gözetilmesi öncelikle Meclisin de görevi, milletvekillerinin de görevi. Dul ve yetim aylıkları da bunun altında kalıyor.

Çalışan emeklilerin ise gerçekçeleri belli: Ya durumu iyi olan emekli çalışmaz ya da sağlık durumu elvermeyen çalışmaz. Bu ücretlerle emeklinin çalışmaması mümkün mü? Onun için, yapılan yanıştan döndü ama çalışan emeklinin ikramiyesini üç ay geç almasına neden olundu. Bu konularda daha dikkatli olunması ve bir an önce sorunlara gerçekçi çözümlerin getirilmesi gerekiyor.

Bakınız, 2008 yılında Adalet ve Kalkınma Partisi aylık bağlama oranı kat sayısını yüzde 70’ten yüzde 30’lara düşürerek emeklilerin daha iyi ücret almasının önünü kesti, onun için bugün üç ayrı emekli maaşı var. Gelin, intibak düzenlemesini bir an önce yapın, emeklilerin bu bağlamdaki mağduriyetlerini ortadan kaldıralım.

Önceki dönem Genel Başkanımız Kemal Kılıçdaroğlu’nun önerisiyle Ramazan ve Kurban Bayramlarında ikramiye veriliyor, bu ikramiye emeklinin dışının kovuğuna gitmiyor. Gelin, bunu asgari ücret seviyesine çıkaralım, en düşük emekli maaşı da asgari ücret olsun, yaşamının son dönemlerinde emeklilerin daha iyi yaşama yollarının yolunu açalım. (CHP sıralarından alkışlar)

Suriyelilere sağladığımız sağlıktaki avantajı kendi emeklimize sağlamıyoruz. Emeklilerde ilaç katkı payı bir an önce kaldırılmalıdır. (CHP sıralarından alkışlar) Suriyelilerden ilaç katkı payı alınmazken neden bizim emeklimizden alınmaktadır? Ayrıca, bu konuda verdiğim kanun teklifi de var. Eğer evi yoksa, kirada kalıyorsa emekliye kira yardımının da yapılması, bu bağlamda destek olunması gerekiyor.

Emeklilerimiz gibi, dul ve yetimlerin de aldıkları ücretlerle yaşamlarını sürdürebilmeleri sorunlu noktaya dönüşmüş durumda, onların da ücretlerinde iyileştirmeye gidilmelidir.

Ülkemizde çalışanlar arasında farklı ücret uygulamalarının yarattığı sorunlara çözüm bulmak da öncelikle iktidarın görevidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Gürer, lütfen tamamlayın.

ÖMER FETHİ GÜRER (Devamla) – Belediye şirket işçilerine kadro sözü verilip kadroya alınmaması; yardımcı zabıta, yardımcı itfaiyecilerin kadrolarının verilmemesi, KİT’te çalışan, taşeronda kalanlara kadro sözü verilmesine rağmen kadrolarının verilmemesi, staj ve çıraklıkta TÜİK tarafından işçi sayılıp “Yaşlılık sigortası başlatılsın.” dendiğinde öğrenci gösterilenlerin mağduriyetlerinin giderilmemesi durumu can acıtıyor; bu sorunları ortadan kaldırmamız lazım. Atanamayanların, öğretmenin, mühendisin, sağlıkçının sorunları çözüm bekliyor. Bunun yanı sıra, farklı kesimlerde geçici ve mevsimlik işçiler gibi sorunlarına çözüm bekleyenler var.

2024 yılında tüm çalışanların sorunlarına çözüm bulunmasını diliyor, yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Gürer.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

62’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 62’nci madde kabul edilmiştir.

63’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 63’üncü madde kabul edilmiştir.

64’üncü madde üzerinde aynı mahiyette 3 önerge vardır, birlikte işleme alıyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 79 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 64’üncü maddesinin kanun teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Mehmet Kamaç

Celal Fırat

Sevilay Çelenk

Diyarbakır

İstanbul

Diyarbakır

Özgül Saki

Meral Danış Betaş

Ömer Faruk Gergerlioğlu

İstanbul

Erzurum

Kocaeli

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Yavuz Aydın

Hasan Toktaş

Yüksel Selçuk Türkoğlu

Trabzon

Bursa

Bursa

Yasin Öztürk

Rıdvan Uz

Denizli

Çanakkale

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Rahmi Aşkın Türeli

Gülcan Kış

Ömer Fethi Gürer

İzmir

Mersin

Niğde

Cevdet Akay

Aliye Timisi Ersever

Karabük

Ankara

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ORHAN ERDEM (Konya) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerindeki ilk söz, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu’na aittir.

Sayın Gergerlioğlu, buyurun.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; dün, burada, yasalaşmış OHAL KHK’lerinin iptaliyle ilgili bir yasa teklifi verdim. İçinde soykırım belgelerinin olduğu olayları anlattım, insanlığa karşı suç olan iktidar fiillerini anlattım ve maalesef bu Mecliste yasa teklifimiz reddedildi. Bu çok yanlış bir karardı Meclis adına, milletvekilleri adına çünkü insanlığa karşı suçlar içeren fiiller hakkında maalesef itirazınız olmadı ve bunları bitirecek bir yasaya imza atmadınız. Bu hukuken suçtur yani “Bu dünyada ben kurtulurum.” dersiniz ama bir de dinen bakalım; bence dinen de öte dünyada yakanıza yapılaşacak, sorgulanacak bir yanlış işlediniz; çok büyük bir yanlış bu.

Şimdi, KHK meselesi çözülmeli; yüz binler, milyonlar bu çözümü bekliyordu ve bu Meclis çözmedi. Sorunlarımızın çözüm yeri bu Meclistir arkadaşlar, biz başka bir çözüm yeri aramıyoruz. Bakın, yıllardır bir başka meseleye de çözüm burada bulunmadığı için mesele kronikleşti. Neden bahsettiğimi herkes biliyor değil mi? Kürt meselesine de en az yüz yıldır burada çözüm bulunmadığı için kronikleşti, içinden çıkılmaz bir hâle geldi; çocuklarımız ölüyor, kahroluyoruz. KHK meselesi de çözümsüz kalırsa, milyonları etkileyen bu sorun çözümsüz kalırsa bugün Kürt sorununun yaşadığı bu çözümsüzlüğü KHK sorunu da yaşar. “Aralık 2023’te Gergerlioğlu bunu demişti ve bu Meclis bunu dinlememişti.” derler, arşivlere bakarlar.

Bakın, ben, size arşivlerden başka bir örnek sunacağım konuşmanın doğruluğuna dair; 1938 yılından, Meclisten bir belge. Bir gazete haber yapmış; Meclise bir vekil yasa teklifi vermiş, yasa teklifinde ne var biliyor musunuz? “Türkçe konuşmayanlara ceza verilecek ve para cezasının yarısı ihbar edenlere mükâfat verilecek.” Bu Mecliste bu yasa teklifleri verildi.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Geçmedi yalnız, Gergerlioğlu.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Kabul edildi mi?

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Diyeceksiniz ki: “Uygulandı mı?” Tabii ki bunun fiiliyatları da uygulandı, her dönem bunlar uygulandı; bunu Kürt halkı çok iyi biliyor ve o yüzden zaten çözümsüz bir şekilde şu anda bu mesele ortada. Biz diyoruz ki: Sorunlar çözümsüz kalmamalı. Bir insan için ana dili çok sıcaktır arkadaşlar. Ben yurt dışına gitsem, Türkçe bir kelime, cümle bulsam yüzüm gülümser, gülümsüyor; sizin de öyledir. Kürtler için de Kürtçe kelime duyduklarında yüzleri gülümser ama bakarsınız cezaevine gider, anasıyla Kürtçe konuşamaz, Diyarbakır zindanlarında biz bunu yaşadık arkadaşlar; anasıyla sadece bakıştı o mahpuslar, anne de çocuğu da konuşamadılar.

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Biz onların hepsini düzelttik değerli arkadaşlar, AK PARTİ düzeltti hepsini.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Abdurrahim Semavi var, “Zindanda Çocuk” isimli bir kitabı var; Diyarbakır zindanını anlatmış. Kürt kimliğini savunduğu için oraya girmişti ve o kişiye, hani bugünlerde okullara ismi verilen Esat Oktay Yıldırım ne yapmış biliyor musunuz? Kitabını okuyun, görsünüz. “Bir gün -benim hiçbir suçum yok- koridorda yürüyordum, infaz koruma memurları ellerinde bir şey saklayarak ve gülerken beni yakaladılar, yere yatırdılar, hepsi elimi ayağımı tutuyor ve ağzıma kaygan bir şey koydular. ‘Nedir bu kaygan şey?’ diye merak ettim ve beni kaldırdıkları zaman ağzımdan o kaygan şeyi çıkardım. Neydi biliyor musunuz? Ölmüş bir fareyi koymuşlar, mahpusa zulmetmek için. Ağzımı yıkadım da yıkadım onun kokusu, iğrençliği gitmedi; en sonunda gidip dişimi çektim.”

diyor. Bu memlekette bunlar yaşandı arkadaşlar. Bunu yaptıran adamın ismini kalkıp “Şehit Esat Oktay Yıldırım İlkokulu” diye açılış yapıp orada köşeler oluşturunuz, öyle mi? Ondan sonra “Niye Kürt sorunu var?” Baskımız olmasa o isim de kaldırılmayacaktı. İnsanlığa karşı suç işleyen birisinin ismini kalkıp bir okula veriyorsun; bundan dolayı muhalefet ediyoruz, bundan dolayı “insan hakları” diyoruz. Biz o günleri unutmadık. Bu sorun neden ortaya çıktı, neden şu anda içinden çıkılmaz bir hâlde; işte, bunun anlamı orada. O cevaplar orada değerli arkadaşlar, bunu niye görmüyorsunuz?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Gergerlioğlu, lütfen tamamlayın.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Şimdi, değerli arkadaşlar, bir başka konu, çok önemli; 30 Aralık 2023 Sinan Ateş cinayetinin 1’inci yıl dönümü. Bu cinayete ilgili bir adım atıldı mı? Hayır, daha iddianame bile ortaya çıkmadı. Neden çıkmıyor? Birtakım polislerin nezaretinde katiller getirilmiş, MHP’li isimler burada işe karışmış ve iddianame çıkmıyor. Ben boşuna mı “cumhur zulüm ittifakı” diyorum? Boşuna mı diyoruz? Sizin suçlarınıza ortak olmayacağız. Ne KHK zulmüne ortak olacağız ne Kürt sorunu konusundaki zulümlerinize ortak olacağız ne de bu ülkenin yeni Susurluk’u olan Sinan Ateş cinayetinin üstünün kapatılmasına ortak olacağız; biz bu suçların hiçbirine ortak olmayacağız arkadaşlar.

Teşekkür ediyorum.

Saygılarımı sunuyorum.

BAŞKAN – Sayın Gergerlioğlu, teşekkür ederim.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Bülbül, buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

3.- *Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül’ün, Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu’nun 79 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 64’üncü maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine ilişkin açıklaması*

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkanım, yargıya intikal etmiş bir meseleyle alakalı olarak, bir cinayete, bir suikaste ilgili olarak yapılacak yargılama kamuoyu tarafından bekleniyor. Fakat burayla ilgili olarak bugünden Mecliste birileri hüküm vermeye çalışırsa o verilecek hükmün cevabını biz veririz. Milliyetçi Hareket Partisinin adını bu şekilde alçak adamların ağzına biz dolandırmayız. Kalkıp da “MHP’liler karışmış.” gibi bir hüküm cümlesini de aynen kendisine iade ediyoruz! Bunlar, Milliyetçi Hareket Partisinin hükmi şahsiyetini karalamaya, Milliyetçi Hareket Partisine karşı antipropaganda, kara propaganda yapmaya yönelik faaliyetlerdir. Bu alçağa o sözleri aynen iade ediyorum!

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Lütfen, sözlerinize dikkat edin ya, “Alçak!” nedir ya!

RAMAZAN KAŞLI (Aksaray) – Fazlasıyla doğru.

İSMAİL AKGÜL (Bolu) – Alçak ki alçak!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Sayın Başkanım, söz istiyorum kürsüden.

BAŞKAN – Sayın Gergerlioğlu, evet, buyurun.

Yeni bir tartışmaya mahal vermezsek hayırlı olur.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Arkadan da “Alçak!” diye bağırınlar var.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – “Alçak!” demek serbest mi?

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – MHP Grubunun tamamı aynı sözle bağlıdır.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Ben söyledim, ben söyledim.

BURCUGÜL ÇUBUK (İzmir) – Kişi kendinden biliyor işte.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – “Alçak!” demek serbest mi?

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR

1.- Kocaeli Milletvekili Ömer Faruk Gergerlioğlu’nun, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül’ün yaptığı açıklaması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Kocaeli) – Fikri olmayan, sözü olmayanlar küfür eder. Bizim sözümüz var, fikrimiz var, çözüm önerilerimiz var ve o yüzden konuşuyoruz. Biz Meclislerde konuşuruz ve buradan çözüm ararız. Çok açık, herkes biliyor. Sinan Ateş cinayeti nasıl işlendi? Eşi feryat ediyor, çözüm yok. Her şey ortada...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Neymiş...

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – MHP’li isimlerin karıştığı apaçık ortada. O katillerin polis arabalarıyla, Özel Harekâtçıların arabalarıyla nasıl getirildiği ortada.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Ahlsız adam!

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sen mi hüküm veriyorsun? Mahkeme misin, hâkim misin sen?

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Ben bu milletin milletvekiliyim, ben gerçekleri söylerim burada.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Nereden biliyorsun MHP’li isimlerin karıştığını? Mahkeme misin sen?

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Bizi istediğiniz kadar tehdit edin, biz burada gerçekleri söylemek için halkımızdan izin aldık ondan dolayı buraya geldik biz.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Ahlsız herif! Terbiyesiz herif!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – İsteddiğiniz kadar o gerçekleri örtbas etmeye çalışın. Sinan Ateş cinayeti bu ülkenin ikinci Susurluk’udur.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Ahlsız, terbiyesiz seni!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Bu cinayetin üstünün örtülmesine izin vermeyeceğiz. Belki seçime kadar -bakın, burada söylüyorum “Gergerlioğlu söylemiş.” deyin- o iddianame ortaya çıkmayacak. Aslında her şey apaçık ortada, her şey apaçık ortada ama bu “cumhur zulüm ittifakı”nın devam etmesi için iddianame ortaya çıkmıyor. Ortada bir cinayet var, bu cinayetin failleri var, apaçık deliller var. Bunları gündeme getiriyoruz, bize burada hakaret ediliyor.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – MHP’nin adını ağzına alma!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Başka bir lisan bilmezler.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Terbiyesiz herif!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Küfür, hakaret, iftira onların lisanı bu ama biz burada kim olursa olsun, mazlumun adı kim olursa olsun, öldürülen kim olursa olsun, bu işin peşine düşeriz.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Müfteri!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Ben insan hakları savunucusuyum.

RAMAZAN KAŞLI (Aksaray) – PKK’nın uşağısınız.

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Zalimin de mazlumun da kimliğine bakmam, ne olursa olsun hayatım boyunca bunu yaptım. Ben bunu öğrendim, böyle bir terbiye aldım tamam mı...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sen terbiyesizsin!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Ağzımda da kötü bir söz yoktur. Bak, senin kötü sözüne kalkıp burada hakaret, küfürle de cevap vermedim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Müfterisin sen!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Apaçık gerçekler ortada.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Müfterisin sen!

İSMAİL AKGÜL (Bolu) – Adisin sen!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Alçak adam!

ÖMER FARUK GERGERLİOĞLU (Devamla) – Apaçık gerçekler ortada, istediğin kadar hakaret et.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

V.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve Samsun Milletvekili Ersan Aksu ile 120 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1812) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 79) (Devam)

BAŞKAN – Şimdi aynı mahiyetteki önergeler üzerindeki ikinci söz, Denizli Milletvekili Yasin Öztürk’e aittir.

Sayın Öztürk, buyurun.

YASİN ÖZTÜRK (Denizli) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; torba kanun teklifinin 64’üncü maddesi üzerine söz almış bulunmaktayım. Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Teklifin geneline baktığımızda, en çok dikkatimizi çeken husus “Cumhurbaşkanının yetkisine devredilecek” “Cumhurbaşkanının yetkisine verilecek” ibarelerinin çokluğu oldu. Yine, birçok maddede, vergi istisnasına ve muafiyetine yer vermişsiniz ancak her zaman yaptığınız gibi, milletimizin gözünü boyamak ve asıl amacınızı gizlemek için, tabiri caizse havuç olarak, çalışan emeklilere verilecek olan 5 bin lira ikramiye, kanun teklifindeki tüm yaptıklarınızı kamufle etmeye yetti. Tek adama her fırsatta yeni yetkiler verme alışkanlığınızdan bir türlü vazgeçemiyorsunuz. Birçok konuda söyleminiz başka, eyleminiz bambaşka. Hazine ve Maliye Bakanınız “Kur korumalı mevduat uygulaması bitecek.” diyor ancak hazırlamış olduğunuz bu teklifin 64’üncü maddesiyle zakkum olarak şirketlere kurumlar vergisi istisnasını altı ay daha uzatıyorsunuz.

İktisat biliminin söylediğinin aksine, “faiz sebep, enflasyon sonuç” teoremiyle yola devam eden Türkiye ekonomisi yoldan çıkmıştır. Bu süreçte, özellikle şirketlerin dövizle yönelmesine engel olmak ve kur korumalı mevduat sistemine katılmalarını sağlamak amacıyla kurumlar vergisi istisnaları uygulanmaya başlanmış, bu uygulamalar defalarca uzatılarak günümüze kadar getirilmiştir. 2023 genel seçimlerinden sonra oluşan yeni kabinede Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek yer almış ve ilk beyanlarında bu akıl dışı uygulamalara son verileceğini belirtmiştir. Peki, Mehmet Şimşek’in “akıl dışı uygulama” diye bahsettiği bu uygulamayı, bu politikayı ısrarla dayatan kimdi, hiç mi sorgulamıyorsunuz? Son dönemde yapılan uygulamalar ile söylemler arasında sürekli çelişkiler olduğunu gökte uçan kuş bile biliyor.

Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek kur korumalı mevduat uygulamasından zaman içinde çıkılacağını söylerken Cumhurbaşkanı Yardımcısı Cevdet Yılmaz uygulamanın bir süre daha devam edeceğini söylüyor. Özellikle kamu bankalarına kur korumalı mevduat müşterilerini sistemden çıkma konusunda özendirmeleri talimatı verilirken teklif içerisindeki düzenlemeyle tam aksi olarak kurumlar vergisi istisnası altı ay daha uzatılmaktadır. Bu durum ekonomi yönetiminin sistemden net bir çıkış stratejisinin olmadığını, hatta sistemden çıkılıp çıkılmaması konusunda dahi hâlâ ikircikli bir politika sergilediğini göstermektedir. Türkiye ekonomisine çok büyük zararlar veren, maliyetinin tamamen milletimizin sırtına yüklendiği bu sistemden bir an önce kurtulmak Hükûmetin ilk amaçlarından biri olmalıdır. Sistemin sonlandırılması için tutarlı bir politikanın ivedilikle belirlenmesi ve kararlı bir şekilde uygulanması hayati önem taşımaktadır.

Genel Başkanımız Sayın Meral Akşener bugünkü grup toplantısında durumu çok güzel özetledi aslında: Merkez Bankasının politika faizi yüzde 19'du, talimatla yüzde 8,5'a kadar çektiniz, şimdi ise yüzde 42,5. 2022 bütçe harcamaları başlangıçta öngörülen rakamdan tam yüzde 68 saptı, bütçe yapmanızdaki liyakatinize, öngörülerinizdeki kaliteye bakar mısınız; yirmi iki yıldır istikrarlı bir şekilde bütçede açık vermeye devam ediyorsunuz.

AK PARTİ'si milletvekillerine sesleniyorum: Her yeni düzenlemenin kırıyına köşesine "Cumhurbaşkanının yetkisine devredilecek." ya da "Cumhurbaşkanının yetkisine verilecek." ibarelerini ekliyorsunuz ya, artık görün, gözünüzde uluhileştirdiğiniz o tek adam büyük hatalar yapıyor. Her fırsatta yeni yeni yetkiler verdiğiniz o tek adam vatan için canından vazgeçen şehitlerimize "kelle", teröristbaşına "sayın" demedi mi? "Ben bu davanın savcısıyım." dediği gün adalet bitmedi mi? "Ne istedilerse verdik." dediği "Bu hasret bitsin dön artık." diye seslendiği FETÖ 2016'da darbe yapmadı mı? "Bu can bu bedende, bu fakir bu görevde olduğu sürece o teröristi alamazsınız." deyip beyzbol sopasını görünce alalecele rahibi yolcu etmedi mi? "Bunlar bilmezler; ben ekonomistim, ekonomist." dedikten sonra ekonomimiz çökmedi mi? Terör örgütlerinin kuluçka merkezi İsviçre'e "Kusura bakma, bizden NATO'ya üyelik konusunda herhangi bir destek görmeyeceksin." demedi mi?

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Dedi.

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) – Dedi ve önceki gün Komisyonunda İsviçre'in NATO'ya Katılım Protokolü'nü kabul etmediniz mi?

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Etti.

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) – "Tek millet, tek bayrak, tek vatan, tek devlet." derken beraber yol yürüdüğünüz, ortağınız olan parti Anayasa'mıza meydan okurcasına, teklif dahi edilemez olduğu hâlde "Federasyon, özerklik dahi tartışmaya açılmalıdır." demedi mi? Unutulmasın ki tarihte Türk'e parmak sallayan kim olursa olsun kolu kopmuştur. Söyleyen senden olunca suspus, karşıdan olunca "hain" "terörist" diye bas bas bağır. Tahterevallı siyasetine devam. Oh, ne âlâ siyaset.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Öztürk, lütfen tamamlayın.

YASİN ÖZTÜRK (Devamla) – Cumhurbaşkanı ve AK PARTİ'si Genel Başkanı Recep Tayyip Erdoğan maalesef tüm bunları ve dahi fazlasını söyledi ve yaptı.

Görün artık.

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Öztürk.

Şimdi, aynı mahiyetteki önergeler üzerindeki üçüncü söz, Karabük Milletvekili Cevdet Akay'a aittir.

Sayın Akay, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

CEVDET AKAY (Karabük) - Sayın Başkanım, değerli milletvekilleri; yüce Meclisi saygıyla selamlıyorum.

Bu torba yasayla yani 79 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılmasına Dair Kanun Teklifi'yle ilgili olarak genel konuşmalarda tenkit ettiğimiz konulardan biri de alt komisyonların ve tali komisyonların devre dışı bırakılmasıydı. Bu uygulama maalesef devam ediyor. Bu yasayla da bu kanun teklifiyle de 33 farklı kanun ve kanun hükmünde kararnamede 84 maddede değişiklik yapılıyor. Sadece bununla da kalınmıyor, ayrıca Cumhurbaşkanına 23 maddede en geniş şekliyle değişiklik yapma yetkisi veriliyor. Bu, kanunlarla alakalı, Anayasa'yla alakalı durumların devre dışında bırakılmasıyla ilgili önemli tenkitlerimizden biri.

Burada 64'üncü madde kur korumalı mevduat hesaplarıyla ilgili vergi istisnasının 30/6/2024 tarihine kadar uzatılmasıyla alakalı. Burada da yine Cumhurbaşkanımıza geniş yetkiler verilmiş. Burada bu süre bitiminde altı aydan fazla olmamak üzere ve 3 kere tekrar uzatma yetkisi var yani Sayın Cumhurbaşkanı bu maddenin uzatım süresi dolduğunda tekrar bunu 3 kere uzatabilecek. Kur korumalı mevduata biz burada bütçe görüşmelerinde, torba yasa görüşmelerinde hep muhalif olduk, bunun ülkemiz için çok yüksek maliyetler oluşturduğunu ifade ettik.

Maliyet açısından kur korumalı mevduatın bize ne getirdiğine bir bakalım: Bu vergi istisnasıyla ilgili olarak 112 milyar civarında bir vergiden yani vergi alacağımızdan vazgeçmiş olacağız. Bunun, işte, 2022 yılına tekabül eden kısmı 36, 2023 yılında 60 milyar olması tahmin ediliyor, 2024 Haziran itibarıyla da 20 milyar civarında bir vergi alacağımızdan vazgeçeceğiz. Hangi alacağımızdan vazgeçiyoruz? Sermaye kesiminin, zenginlerin gelirinden vergi almaktan vazgeçiyoruz; oysaki emekliden, işçiden, asgari ücretliden, çiftçiden, esnaftan çok yüksek miktarlarda vergi almaya devam ediyoruz. Bu kur korumalı mevduatın sadece vergiden dolayı bir maliyeti yok. Burada 2022 ve 2023 yılında ülkemize olan maliyeti yaklaşık 312 milyar TL civarında. Bunun 2022 yılına tekabül eden kısmı 165 milyar civarında, 2023 yılına tekabül eden kısmının da Merkez Bankası Başkanımız bize -sunumda açıkladı- Haziran sonu itibarıyla 150 milyar olduğunu söylemişti fakat Haziran sonunda yani Temmuz itibarıyla Hazinesinin ödediği kur giderleri de Merkez Bankasına devredildi; o tarihten bu yana da -oradaki tutar da işte, 150 milyar civarında ifade etmiştim, Hazine ve Merkez Bankası yükümlülükleri açısından- Merkez bankası bize bir açıklama yapmadı, en ufak bilanço kalemlerini açıkladığı hâlde bu bildirim bize yapmıyor.

Peki, kur korumalı mevduatın ülkemize maliyeti ne oldu? Bilinen maliyeti şu anda 404 milyar civarında, bir de bu 20 milyar, 2024 Haziran sonu itibarına kadar geldiğinde onu üstüne ilave edeceğiz fakat şöyle bir hesap yaptığımız zaman da aşağı yukarı 600 milyar civarında ülkemize bir maliyeti olduğunu görüyoruz, bu çok yüksek bir maliyet. Bir de bütçe açığıyla ilgili bunu kıyaslamamız gerekecek. Bütçe açığını biz 2023 yılı için 1,6 trilyon diye tahmin etmiştik, 659 milyar olacağı ifade ediliyor. E, tabii ki olur yani Hazinesinin ödediği kur farkını siz Merkez Bankasına devrederseniz bütçe açığı da aşağıya gelir. Burada önemli olan Hazineden devredilen yükün ne kadar olduğunu bulmak. Bir de vergileri topladık, 671 milyarlık vergi topladık. Bu vergilerin harcamasıyla ilgili kısımda ne yaptık? Baktık ki, konut üretimiyle ilgili, depremlerin altyapısıyla ilgili giderlerinin karşılanmasıyla ilgili yani yıkımların giderilmesiyle ilgili program dâhilinde gidilmedi, programın gerisinde kalındı, buradaki harcamalar da aşağıya çekilmiş oldu ve böylece, bütçe sanki tahmin edilenden daha az açık vermiş gibi bir durumla karşı karşıyayız ama Merkez Bankası bilançosuna baktığımız zaman da Merkez Bankası zararının 821 milyar TL'ye ulaştığını görüyoruz. Merkez Bankası zararı 821 milyar TL ve KKM'yle ilgili bu kur farklarını ödemek için de para basmak zorunda.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Akay, lütfen tamamlayın.

CEVDET AKAY (Karabük) – Hem bir taraftan sıkı para politikalarıyla enflasyonu düşürmeye çalışıyorsunuz, bir taraftan da para basarak enflasyonu körüklüyorsunuz. Biz maalesef, şu anda enflasyon ve deflasyonu bir arada yaşıyoruz, stagflasyon içerisindeyiz, hiper enflasyondayız; emekli, işçi, esnaf, çiftçi mağdur durumda, bütün halk mağdur durumda. Bu itibarla kur korumalı mevduat yükü de kabul edilebilir bir yük değil. Biz teklif etmiştik, emeklimize de yeterli ödemeleri, ikramiyeleri yapıp kök ücretlerine ilave edin diye. Önümüzde asgari ücret var, korkarım asgari ücret de yeterli seviyede olmayacak. Bir kere yapacağınızı söylüyorsunuz, bu kabul edilemez; bu enflasyonist ortamda bu asgari ücretin en az 2 kişi çalıştığını düşünerek yoksulluk sınırına tekabül etmesi ve ikinci bir zammın da mutlaka yapılması işçimizin, emeklimizin, esnafımızın, çalışanımızın ezilmemesi açısından gerekiyor.

Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Akay.

Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

64'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 64'üncü madde kabul edilmiştir.

65'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 65'inci madde kabul edilmiştir.

66'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 66'ncı madde kabul edilmiştir.

67'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 67'nci madde kabul edilmiştir.

68'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 68'inci madde kabul edilmiştir.

69'uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 69'uncu madde kabul edilmiştir.

70'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 70'inci madde kabul edilmiştir.

71'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 71'nci madde kabul edilmiştir.

72'nci madde üzerinde 1 önerge vardır, önergeyi okutup işleme alacağız.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 79 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin 72'nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Rahmi Aşkın Türeli

Gülcan Kış

Ömer Fethi Gürer

İzmir

Mersin

Niğde

Cevdet Akay

Aliye Timisi Ersever

Veli Ağbaba

Karabük

Ankara

Malatya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ORHAN ERDEM (Konya) – Katılmıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'yı davet ediyorum.

Sayın Ağbaba, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Öncelikle, kaybettiğimiz 12 şehidimizi rahmetle anıyorum. Maalesef, hepimizin içini karartan bir durum var: Gencecik fidanlarımızın acısını, fakir ailelerin sıvasız evlerine düşen yangını söndürmesi gerekenler, maalesef ateşi daha çok harlamaya devam ediyor. Ayrıca, bu vesileyle PKK terör örgütünün de şiddetle lanetlediğini belirtmek istiyorum.

Değerli arkadaşlar, şehit cenazelerinde Genel Başkanımızın çelenklerine saldırtan bu meczupları, bu provokasyon yapanları da kınadığımı belirtmek istiyorum. Maalesef, Genel Başkanımızın Manisa'daki bir çelengini AKP'den aday adayı olan bir belediye başkan adayı parçaladı. Gaziantep'te, yine, AKP aday adayı olan bir meczup parçaladı. Maalesef, değerli arkadaşlar, burada aslında utanması gereken birileri varsa... Şehit aileleri acısını yaşarken, bu acıyı yaşarken Genel Başkan hedef göstermek, Genel Başkanın çelengini parçalatmak utanmazca bir davranıştır ve maalesef hem AKP'nin hem ittifak ortaklarının bu durumu provoke ettiğini burada huzurlarınızda söylemek istiyorum. Provoke eden o siyasi partileri de buradan huzurlarınızda kınamak istediğimi belirtmek istiyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

Değerli arkadaşlar, iftira atıyorlar bize, şehit haberi geldiği zaman iftira atıyorlar. Şimdi, sorulması gereken bir şey şu değerli arkadaşlar; AKP Grubuna söylüyorum, Cumhur İttifakı'na söylüyorum: Bana arkadaşını söyle, sana kim olduğunu söyleyeyim. Arkadaşınız kim? Eyalet sistemi isteyen, “Özerklik, federasyon konuşulmalı.” diyen ortağınız. Domuz bağına meşru gören, Gaffar Okkan'ın katilleri sizin ortağınız, sizin arkadaşınız. Bunu bütün memleket bilsin, bütün dünya bilsin. (CHP sıralarından alkışlar) Terör arıyorsanız, terörle yandaşı arıyorsanız önce ortaklarınıza, yandaşlarınıza bakacaksınız.

Değerli arkadaşlar, yine, Sayın Devlet Bahçeli “Teneke barakalardan kurulan üslerde görev alan kahramanlarımıza saldırıyorlar.” diyor. Ya, sorarlar: Ey mübarekler! Bu çocukları, bu gencecik fidanları o Irak'ta, bırakın teneke barakaları, naylonla baş başa bırakan siz değil misiniz? Nasıl bir devletsiniz? Gencecik fidanlarımızı koruyamıyoruz. Onlar belki çatışma olmasa, PKK'nın saldırısı olmasa vallahi soğuktan ölürlür. Geçtiğimiz günlerde orada görev yapan bazı arkadaşlarımızın videolarını gördüm; insan, bu memleketin bir milletvekili, bir yurttaş olarak utandım; utanması gerekenler utanmıyor maalesef, o gencecik çocuklar o kötü şartlarda yaşamaya devam ediyor. Mutlaka bunun da hesabı sorulmalıdır.

NACİ ŞANLITÜRK (Ordu) – Saldırıların hiç mi suçu yok?

VELİ AĞBABA (Devamlı) - Şimdi, bir diğer konu, benim ilim Malatya, biliyorsunuz, 6 Şubat depremini yaşadık, ben de iki günden beri Malatya'daydım. Malatya, maalesef, hâlâ boynu bükük bekliyor. Resmen şehrin psikolojisi bozulmuş, resmen insanların psikolojisi bozulmuş. Eskiden civil olan caddelerde, maalesef, toz bulutundan yürüyemiyorsunuz, her taraf toz duman. Malatya âdeta bir tarlaya dönüşmüş ama vadedenlerin, yapması gerekenlerin vaatlerini tutmadığını da söylemek istiyorum. Malatya, maalesef, talihsiz bir il. Sırf iktidar üzülmesin diye sanki Malatya'da deprem yaşanmamış gibi bir hava vermeye çalıştılar, AFAD az hasarlı illerin başında saydı Malatya'yı ama buradan bir kez daha ifade etmek istiyorum, Malatya yerle bir olmuş durumda, Malatya'da ne ticaret var ne esnaf var. Malatya boynu bükük ağlamaya devam ediyor.

Şimdi, vadedildi “2023'ün sonuna kadar 14 bin ev teslim edeceğiz.” dendi, hâlâ teslim edilebilmiş değil. Malatya'da 103 bin konut yapılması gerekiyor, ihalesi gerçekleştirilen konut sayısı 14 bin

maalesef. On ayın sonunda, değerli arkadaşlar, 103 bin konuttan 3 bini bile hazır değil, 3 bini bile hazır değil. İnsanlar neyi bekliyor? Damı olan, bacası tüten, başını sokacağı bir ev bekliyor. Hâlâ telefonlar alıyoruz “Konteyner yok, konteyner yok, konteyner yok.” Maalesef, insanlar konteyner bulamıyorlar. Konteynerde hava şartları nedeniyle yaşam zor gözüküyor. Hâlâ yapılan bölgelerde, İkizce bölgesinde yapımı devam eden konutların altyapıları kağıdı hızıyla ilerliyor, bunu da belirtmek istiyorum. Maalesef depremden dolayı Malatya hâlâ acıyı çekmeye devam ediyor. Esnaf sıkıntılı, alışveriş yapamıyor. İnsanlar alışverişe nereye gidiyor? AVM’lere gidiyor, dışarıdan gelen firmalar para kazanıyor, Malatya esnafı onları izlemeye devam ediyor, esnafın durumu sıkıntılı. Maalesef bununla ilgili de bir çözüm üretilebilmiş değil. Eğer böyle giderse maalesef, Malatya yaşam olmayan boynu bükük bir kent olarak kalmaya devam edecek. Maalesef, iktidar partisi de bunu görmezden geliyor, bunu da belirtmek istiyorum.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Ağbaba, lütfen tamamlayın.

VELİ AĞBABA (Devamla) – Sağ olun Başkanım.

Çok sorun var, mutlaka çiftçinin Ziraat Bankasına olan borçları ertelenmeli, esnafın borçları ertelenmeli, BAĞ-KUR primleri ertelenmeli, destek olunmalı, Malatyalı ekmeğe muhtaç kalmış durumda.

Bir başka önemli konu, değerli arkadaşlar, geçtiğimiz günlerde Malatya’daki, barodaki avukatlar bir eylem gerçekleştirdi, “tek çatıda adliye” yürüyüşü gerçekleştirildi. Maalesef, Malatya’da 7 ayrı binada adalet dağıtılmaya çalışılıyor. Depremden önce de ilçede olmayan bina, adliye binası bizim Malatya’daydı maalesef. Kasım ayı sonunda Adalet Bakanı açıklama yaptı, “ihale yapacağız.” dedi, hâlâ ihale yapılabilmemiş değil. “Ocak ayı” diyorlar, maalesef, avukatlarımız da mağdur olmuş durumda. Malatya köyüyle, şehir merkeziyle kötü durumda. Malatya hâlâ depremi yaşamaya devam ediyor, bu sabah da Doğanşehir merkezli bir deprem oldu. Deprem oldukça insanların psikolojisi bozuluyor, kentin psikolojisi bozuluyor, bunu da hem sizlerin hem Türkiye’nin dikkatine sunmak istiyorum.

Hepinizi saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Ağbaba.

Sayın Bülbul, buyurun.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkanım, hatip partimize ve Genel Başkanımıza sataştı, kürsüden söz istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

2.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbul’ün, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba’nın 79 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 72’nci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşması sırasında MHP Genel Başkanına ve Milliyetçi Hareket Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; şimdi, konuşma sırasında, Milliyetçi Hareket Partisinin birileriyle, eyalet isteyenlerle, şunlarla bunlarla yan yana geldiğini ifade ediyor; önemli olan, Milliyetçi Hareket Partisinin hangi anlayış çerçevesinde siyasetini yürüttüğü, Cumhuriyet’in hangi anlayış çerçevesinde siyaseti yürüttüğüdür.

Bizler, cumhuriyetin kurucu değerlerine, Anayasa’nın ilk 4 maddesine sonuna kadar bağlı olan bir anlayışla Türkiye’nin 2’nci yüzyılında siyaset yapmaya, Türkiye’nin 2’nci yüzyılında önünü açmaya çalışıyoruz.

Bak, Veli Ağbaba, MHP onlarla yan yana gelmez, o anlayışla yan yana gelmez ama sen teröristlerle yan yana gelirsın, ondan sonra da çıkarsın burada kendini yırtarsın çok alıştığın gibi. Milliyetçi Hareket Partisine fazla dolanma. Ankara’da önce sabah camiye taziye git, arkasından HEDEP’le beraber ittifak görüşmelerini yap; güzel, yan yana gel. Ankara’da beraber tezkereye “hayır” de; Irak, Suriye tezkeresine “hayır” de Yozgat’a git, “Kandil’i yok edeceğim.” de; olur mu? Olur; siz yaparsanız olur. PKK-PYD’lileri “vatanını kurtaran, koruyan kahramanlar” diye konuş, ondan sonra burada Mehmetçik’le ilgili güzelleme yap; yer mi? Yemez, yemez! Genel Merkezde mülakat veren, Rudaw’a mülakat veren o bölücü danışman konuşma yaparken arkadan Türk Bayrağı’nı çek, HDP’yle görüşme yaptığınız zaman aşağıda, basın toplantısında yanında durmaya utanın, ondan sonra gelin “Bu sefer farklı olacak, bu sefer şeffaf iş birliği yapacağız.” deyin. Yer miyiz? Yemeyiz.

E, şimdi, Mehmetçik Afrin Harekâtı’na gidecek, Afrin’de PKK kendini “Afrin’in içine girilmesin.” diye yırtacak, Kılıçdaroğlu çıkacak diyecek ki: “Afrin’in içine girmeyin, çok kan akar.”

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Devamla) – Açar mısınız.

BAŞKAN – Sayın Bülbül, lütfen tamamlayın.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Devamla) – Biz sizin neyin peşinde olduğunuzu biliyoruz Veli Ağbaba! Gelip de buradan mavra yapma kimseye! Senin mücadelenin ne olduğunu da biliyoruz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Neymiş, neymiş?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Neymiş?

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Devamla) – Sen önce yanında beraber durduğun PKK’lıların hesabını ver burada, kalkıp bize hesap sorma arkadaş! (MHP sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar; AK PARTİ sıralarından alkışlar) Sen bu meselelerde provokasyon ve kınama arıyorsan, burada, çıkacaksın Akif Hamzaçebi’yi kınayacaksın kardeşim, sen Gürsel Erol’u kınayacaksın! “O bildirinin altına imza atmamız gerekir.” diyen onlarca milletvekilini kınayacaksın! Yiğitsen önce onu söyle, arkasından bize sıra gelirse konuşuruz. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Bülbül.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Evet, Sayın Ağbaba...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bir şey söylememe gerek yok herhâlde.

BAŞKAN – Buyurun ama yeni bir tartışmaya kapı aralamayın.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Yok, yok; tartışalım.

BAŞKAN – Saygıyla görüşlerinizi ifade edin.

3.- Malatya Milletvekili Veli Ağbaba’nın, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül’ün sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Cumhuriyet Halk Partisine ve şahsına sataşması nedeniyle konuşması

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sayın -ben sana “kardeşim” demeyeceğim- Levent Bülbül, bu resme bak, bu resme bak, bu fotoğrafa bir bak; bu fotoğrafta kim var? Sayın Recep Tayyip Erdoğan, Sayın Devlet Bahçeli ve HÜDA PAR’ın Genel Başkanı var. Önce bu resme bir bak! (CHP sıralarından alkışlar)

İki: Kim ki dün, 2013’te, 2014’te, 2016’da Oslo’da, Habur’da PKK’yla aynı masaya oturmuşsa Allah onun belasını versin! (CHP sıralarından alkışlar)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Âmin!

VELİ AĞBABA (Devamla) – O masaya, gidip o masaya oturanlarla ortaklık kuranların da Allah belasını versin. (CHP sıralarından “Âmin!” sesleri, alkışlar) Böyle bir şey yok, öyle ucuz laf yok! Sen... Kim Cumhuriyet Halk Partisini terör örgütüyle yan yana getiriyorsa Allah onun da belasını versin!

İBRAHİM ETHEM SEDEF (Yozgat) – Allah senin de belanı verir, ne biçim konuşuyorsun!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Kim terör örgütüne, hangi terör örgütü olursa olsun sempatiyle bakıyorsa Allah onun belasını versin! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sen söylediklerime cevap ver Veli Ağbaba; mavra yapma, mavra yapma!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Kim Hizbullah’a sempatiyle bakıyorsa, ortaklık kuruyorsa Allah onun da belasını versin, Allah onun da belasını versin! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Söylediklerime cevap ver Veli Ağbaba! Konuştuğularına cevap ver, konuştuğularına cevap ver sen!

VELİ AĞBABA (Devamla) – HÜDA PAR Gaffar Okkan’ın katili olan Hizbullah’ı destekliyor mu desteklemiyor mu? Onun cevabını ver, cevabını ver!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Konuştuğularına cevap ver Veli Ağbaba, mavra yapma!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Gaffar Okkan’ın katilleriyle beraber mi değil mi? Aynı ittifaktasınız; Cumhur İttifakı’nda AKP var, MHP var, HÜDA PAR var, berabersiniz!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Konuştuğularına cevap ver, söylediklerime cevap ver Veli Ağbaba!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Berabersiniz, berabersiniz!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Konuştuğularına cevap ver, söylediklerime cevap ver, söylediklerime cevap ver Veli Ağbaba!!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Tekrar söylüyorum: Kim teröristi övüyorsa, kim terörü övüyorsa Allah onun bin türlü belasını versin!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Söylediklerime cevap ver, söylediklerime cevap ver, söylediklerime cevap ver Veli Ağbaba! “Afrin’e girelim.” dedik, kim karşı çıktı?

VELİ AĞBABA (Devamla) – Kim bir milletvekilini, bir siyasi partiyi terörle ilişkilendirerek iftira atıyorsa Allah onun da belasını versin!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Mehmetçik’e kurşun sıkanlarla beraber olanlar bu memlekete hesap verecek! Sen de hesap vereceksin Veli Ağbaba! Konuştuğularına cevap ver Veli Ağbaba, konuştuğularına cevap ver, konuştuğularına cevap ver Veli Ağbaba!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Sizin göreviniz, şehit haberlerinin gelmemesi; sizin göreviniz, o Irak’ta çadırda yatan yavrucakları korumak.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bırak edebiyat yapmayı, bırak edebiyat yapmayı! Gürsel Erol’a cevap ver, Akif Hamzaçebi’ye cevap ver sen! Bırak bu ayakları!

VELİ AĞBABA (Devamla) – Sizin göreviniz, o PKK’ya karşı 12 şehit vermemek; sizin göreviniz, burada şehit haberleri gelince nutuk atmak değil. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Bırak bu ayakları! Akif Hamzaçebi’ye cevap ver, Gürsel Erol’a cevap ver sen!

V.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve Samsun Milletvekili Ersan Aksu ile 120 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1812) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 79) (Devam)

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Önergeyi kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

72'nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 72'nci madde kabul edilmiştir.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkanım, açık sataşma var.

BAŞKAN – Sayın Bülbül, buyurun.

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

4.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Malatya Milletvekili Veli Ağbaba'nın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında MHP Genel Başkanına ve Milliyetçi Hareket Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Veli Ağbaba...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Buyur Levent Bülbül, buyur Levent Bülbül!

İBRAHİM ETHEM SEDEF (Yozgat) – Dinle, dinle!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Devamla) – Biz, ne yaptık? Biz, o gün ne söylediysek bugün de aynı şeyi söylüyoruz.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Oraya söyle!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Devamla) – Kendi siyasetinize çekidüzen verin.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Bize söyleme, oraya söyle!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Devamla) – Kendi siyasetinize çekidüzen verin. “Anayasa’nın ilk 4 maddesi tartışılabilir.” diyen bir Genel Başkanla sahip değiliz biz. (AK PARTİ sıralarından “Bravo!” sesi)

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Sana mı soracağız ya! Öcalan’ı TRT’ye çıkaran...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Devamla) – PKK’nın yayın organı İMC TV’de...

UMUT AKDOĞAN (Ankara) – Öcalan’ı TRT’ye çıkaran da sizsiniz, mektup yazdıran da sizsiniz...

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Devamla) – ...çıkıp orada “Anayasa’nın ilk 4 maddesi tartışılabilir.” diyen senin Genel Başkanındı! (CHP sıralarından “Hadi oradan!” sesleri)

UMUT AKDOĞAN (Ankara) – ...İmralı’dan mektup isteyen de sizsiniz!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Devamla) – Kalkıp buradan Milliyetçi Hareket Partisine bühtanda bulunma!

UMUT AKDOĞAN (Ankara) – İstanbul seçimi için bu vaziyete düşen de sizsiniz! Hepsini siz yaptınız, hepsine ortakınız!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Devamla) – Kim terörle müzakere ederse, terörle müzakere edenlere hayatımızın her döneminde karşı çıktık.

UMUT AKDOĞAN (Ankara) – HÜDA PAR Genel Başkanı oraya çıktı, konuştu, tek tek anlattı, tüzüğünü okudu.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Devamla) – Bugün de terörle müzakere değil, babalar gibi mücadele var fakat bu mücadeleden...

UMUT AKDOĞAN (Ankara) – Tüzüğü okurken orada değil miydiniz!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Devamla) – ...müthiş rahatsız olan bir CHP var! Müthiş rahatsız olan bir Veli Ağbaba var!

UMUT AKDOĞAN (Ankara) – Duymadınız mı HÜDA PAR’ın tüzüğündeki maddeyi Beyefendi!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Devamla) – Senin derdin bu arkadaş! Sen, PKK’lılarla ilgili beraber boy boy fotoğraf görüntüledin diyorum...

VELİ AĞBABA (Malatya) – Sana yazıklar olsun!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Devamla) – ...cevap ver burada Veli Ağbaba.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Veriyorum, veriyorum; diyorum ki iftira atanın Allah belasını versin diyorum Levent Bülbül!

UMUT AKDOĞAN (Ankara) – HÜDA PAR’ın tüzüğünde yazan maddeyi duymadınız mı?

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Devamla) – Niye “Afrin’in içine girelim.” demediniz Veli Ağbaba? Cevap ver!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Levent Bülbül!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Devamla) – Niye tezkereye “hayır” dedikten sonra Yozgat’ta “Kandil’i yok edeceğim.” dediniz; cevap ver! Bunların cevabını istiyorum senden; mavra yapma bana! (MHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

VELİ AĞBABA (Malatya) – Komiksin... Komik bile değilsin! Komik bile değilsin Levent Bülbül! Komik bile değilsin!

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Sen cevap ver; İstanbul seçimlerinde kimi televizyonu çıkarıp oy istiyordun? Sen ona cevap ver!

İBRAHİM ETHEM SEDEF (Yozgat) – Teröristle basın toplantısı yapanın da Allah belasını versin!

VELİ AĞBABA (Malatya) – Komik bile değilsin!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sayın Başkan...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Başkanım...

BAŞKAN – Efendim, Sayın Beştaş önceden istedi, size sonra vereceğim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sayın Başkan, Levent Bülbül konuşmasında HEDEP’in adını 2 defa zikrederek partimize sataşmıştır.

BAŞKAN – Sayın Daniş Beştaş, buyurun.

5.- Erzurum Milletvekili Meral Daniş Beştaş’ın, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül’ün sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; doğrusu bu bozuk üslubu ve dili reddettiğimi söylemek istiyorum. Kesinlikle bu dile asla tevessül etmeyeceğiz. Biz burada parlamenterleriz ve bu milletin vekilleri olarak... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

AK PARTİ sıraları niye itiraz ediyor bilmiyorum, bozuk bir ağızla mı konuşayım? Hakaret mi edeyim, küfür mü edeyim? Onu yaptıramayacaksınız, hayır hayır, o geçti.

ALİ TAYLAN ÖZTAYLAN (Balıkesir) – Ortağınıza söyle!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Sayın Gül, bir şey diyecek misiniz?

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Söyledim, varsa bir şey söyleyeyim.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – HEDEP’le, DEM’le, partimizle yan yana durmak ancak onur olabilir. Bize destek verenlerin her biri bu ülkenin en onurlu insanlarıdır. Diğerlerinin yanında asla bir onur savaşımız yoktur, asla. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Hadi CHP, alkışlayın!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Hiç kimseyi de onur dışı asla nitelemedik, nitelemeyiz tek bir yurttaşı bile. MHP’nin tek bir siyaseti var, milliyetçilik, ırkçılık, halkı birbirine düşürmek, halkı kutuplaştırmak...

ERKAN AKÇAY (Manisa) – İrkçi sizsiniz!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – ...ölümleri kutsamak, savaşı kutsamak ve “terörö” retoriğiyle oy almak; başka bir siyasetini duymadım.

MEHMET BAYKAN (Konya) – Savaş yok, terörle mücadele var hanımefendi!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Bu ülkenin yollarına, havasına, suyuna, ekmeğine, kadınına, gencine, çocuğuna ilişkin bir siyaset duymadık.

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) – Milliyetçilik ırkçılık olsaydı CHP ırkçı olurdu. CHP’nin birinci şeyi. Yanlış kelime kullanmayın lütfen.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Her hafta böyle, bu siyasetle yollarına devam ediyorlar, ortakları da belli ki memnunum ki bu ortaklık devam ediyor.

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) – Yanlış konuşuyorsunuz!

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Bizi ilgilendirmiyor ama bizim partimizi ziyaret eden herkese kapımız sonuna kadar açıktır. “Biz herkesle görüşebiliriz.” dedik ve demeye devam edeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Daniş Beştaş, lütfen tamamlayın.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Bunun altında Kürt meselesinin reddi olduğunu, Kürt halkının reddi olduğunu herkes gayet iyi biliyor. Vallahi, yüz yıldır Kürtleri Türkleştiremediniz, asimile edemediniz, bu dili unutturamadınız, bu kimliği sahiplenmeyi unutturamadınız; bundan sonra da boşuna çaba gösteriyorsunuz... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – Öyle bir derdimiz yok, merak etme, bizim içimizdekiler sizden daha fazla Kürtler.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Ne dediniz?

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – Bizim içimizde de Kürt milletvekillerimiz var, hiç merak etmeyin, bakanlarımız var, Cumhurbaşkan Yardımcımız var.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Ha, sizin içinizdeki sadece Kürtlere değil bütün insanlara saygım sonsuz.

İLYAS TOPSAKAL (Samsun) – Sizin için tanımlama sadece ırk yani.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Ben şunu söylüyorum: Bu siyasetle Türkiye’de 85 milyona zarar veriliyor kendi bekaları uğruna. Halkın ölümüne gidişini, yoksul evlatların ölümünü seyretmeyi ve bunu kutsamayı reddediyoruz, reddediyoruz, reddediyoruz. (DEM PARTİ sıralarından alkışlar)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Başarır, buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Açıkça, Sayın Grup Başkan Vekili terörle birlikte...

BAŞKAN – Yeni tartışmalara mahal vermezsek isabetli olur.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – İnşallah Sayın Başkan.

BAŞKAN – Buyurun.

6.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın, Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında CHP Genel Başkanına ve Cumhuriyet Halk Partisine sataşması nedeniyle konuşması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bir partinin dün ile bugününün tutarlı olması lazım. MHP'nin bundan altı yıl önce bir tutumu vardı, Oslo'yla ilgili, çözüm mahkemeleriyle ilgili, hendeklerle ilgili vardı.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Yine var, aynen.

MUSTAFA HAKAN ÖZER (Konya) – Kendi partininkine cevap ver, boş ver onları, sen kendi partine cevap ver.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Sayın Devlet Bahçeli burada oturuyordu ve Cumhuriyet Halk Partisi Grubunu da dinlemedi, gitti, bizim konuşmalar bittikten sonra da tekrar geldi. Sonra da bu bütçeyi savunmak için bir genel başkan geldi “Hizbullah terör örgütü değildir.” diyen, Gaffar Okkan'ın katillerini burada aklayan bir genel başkan geldi.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Hop!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Sonra “Federal yapı, özerklik tartışılmalıdır.” diyen bir genel başkan geldi, gözünüzün içine bakarak konuştu, niye Meclisi terk etmediniz? (CHP sıralarından alkışlar)

Ben buradan bir şey göstermek istiyorum, Sayın Bahçeli'nin sözleri: “Örgüt bağımsız kürdistanı kurmaya kadar işi götürecektir, Erdoğan buna hazır.”

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Sizi PKK hamileriyle iş birliğinden kurtarmaz!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – “Erdoğan'a ‘Şeref nedir?’ diye sorsak ‘İlk kez duyuyorum, nerede satılır, hangi villada bulunur?’” diye söyleyen Bahçeli. Ya, ip attınız, ip! Şimdi HÜDA PAR'ı ve AK PARTİ'yi paklıyorsunuz burada. (CHP sıralarından alkışlar)

Nerede o ip, ben soruyorum size Sayın Başkan. Ya, Haliç'e döktüğünüz Tursil nerede? Ha, Devlet Bahçeli'nin bu grup için söylediği bu lafları temizlemek için herhâlde kullanılıyor. Ya, yazıklar olsun!

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Şimdi ne oldu?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Ben sizden HÜDA PAR burada konuşurken buradan çıkıp gitmenizi beklerdim.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – HÜDA PAR kurtarmaz sizi!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Ortaksınız, değil misiniz; aradaki cıvata da HÜDA PAR, değil mi arkadaşlar?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Bitiriyorum.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – HÜDA PAR kurtarmaz sizi!

ÜMMÜGÜLŞEN ÖZTÜRK (İstanbul) – HÜDA PAR'ın elinde silah yok, PKK'nın elinde silah var.

BAŞKAN – Sayın Başarır, lütfen tamamlayın.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Bakın, bu ülkede dün de bugün de yarın da...

ALİ TAYLAN ÖZTAYLAN (Balıkesir) – PKK Kılıçdaroğlu...

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – PKK'yı lanetliyorum!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – Niye imza atmadınız?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – PKK'dan siyaset yapan, PKK'nın eylemlerinden medet uman seni de lanetliyorum! Terör örgütlerini lanetliyorum! (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – İmza atamadın, imza, imza atamadın!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Ama bu ülkede şehit bekleyip şehit geldiği zaman adını öğrenmeden, dua etmeden yarın söyleyeceği şiiri, camilere götürecekleri provokatörleri belirleyenleri de lanetliyorum. Ya, yazıklar olsun!

YAŞAR KIRKPINAR (İzmir) – İmza atamadın, imza atamadın, PKK'yı kınayamadınız imzanızla!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Belediye başkanı aday adaylarınız, milletvekili adaylarınız camide çelenk kırıyor, çelenk. Yazıklar olsun!

NİLGÜN ÖK (Denizli) – Aday değil, aday aday!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Aday adayı olsun, sen de düne kadar aday adayydın; milletvekili oldun.

O yüzden, bakın, en son şununla bitiriyorum: “Sen nasıl bir Müslümansın Recep Tayyip Erdoğan?” diyor Bahçeli. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Sayın Bülbül, buyurun.

UMUT AKDOĞAN (Ankara) – 4'üncü kere aynı konuşmayı dinliyoruz, her çıktığında aynı şeyi söylüyor Sayın Bülbül.

ERKAN AKÇAY (Manisa) – Cumhuriyet Halk Partisi HÜDA PAR'a ittifak için davet gönderdi, bütün partilileri de kabul etti, kırmızı halılarla karşıladı; burada neyi anlatıyorsunuz?

7.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında MHP Genel Başkanına ve Milliyetçi Hareket Partisine ve Erzurum Milletvekili Meral Danış Betaş'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Milliyetçi Hareket Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Şimdi, söylediklerimize cevap verilemeyince aynı şeyleri tekrar etme gibi bir lüzum doğabilir. Bundan dolayı, aynı şeyleri söylemekten dolayı ne olur bizi kınamayın arkadaşlar, cevap gelmeyince hatırlatma gereği hissediyoruz.

Şimdi, Oslo görüşmeleri dâhil olmak üzere, müzakere süreci dâhil olmak üzere MHP'nin tavrı kayıtlardadır, tarih önünde de bellidir. Milliyetçi Hareket Partisi tarihin hiçbir döneminde terörle müzakereden yana olmamıştır, Milliyetçi Hareket Partisi hayatı boyunca terörle mücadelede yana olmuştur.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Müzakere edenlerle müzakere etmiştir ama!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Devamla) – Ne zaman terörle mücadele varsa MHP orada vardır. Siz buna uygun siyaset uygulayamıyorsanız kendinizi gözden geçiriniz; bu önemli bir şeydir.

Şimdi, biz “Önemli olan, Cumhuriyet İttifakı’nın anlayışdır.” diyoruz. Cumhuriyet İttifakı, Türkiye’ye düşman olan ne kadar yapı varsa ne kadar tehdit ve tehlike varsa alayını bertaraf etmek için kurulmuş bir yapıdır ve bunun da hakkını veriyoruz.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – HÜDA PAR burada oturuyordu ama, Zekeriya Yapıcıoğlu burada oturuyordu!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Devamla) – Sen şimdi ittifakımıza cıvata arıyorsun da bizim ittifakımız tam bir bütündür, hiçbir cıvataya ihtiyacı yoktur da bu uyguladığınız siyasetle siz cıvataya döndünüz, farkında değilsiniz. (MHP ve AK PARTİ sıralarından alkışlar)

Şimdi, MHP’nin adını terörle, federasyonla yan yana getirmek güneşte gölgelenmeye benzer, gölgede güneş aramaya benzer; tekedden süt sağmaya çalışmayın arkadaş.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – O şiiri Tayyip Erdoğan okumuştur!

UMUT AKDOĞAN (Ankara) – Tekeden süt sağılmaz!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Devamla) – Burada yaptığınız şeyler bellidir. Cumhuriyet Halk Partisini şu an itibarıyla Türkiye’de insanlara soralım, “Cumhuriyet Halk Partisinin müttefiki kimdir?” diyelim, herkes diyecek ki: “HDP’dir, DEM’dir.” “Milliyetçi Hareket Partisi terörle yan yana olur mu?” diye soralım, alacağın cevabı kapı gibi yapıştırırız.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Olur... Oluyor, yahu oluyor!

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Devamla) – Onlar sizin hüsnükuruntunuz.

NURHAYAT ALTACA KAYIŞOĞLU (Bursa) – Beraber Binali’ye oy istediniz, oy. Binali’ye beraber oy istediniz.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Devamla) - Milliyetçi Hareket Partisi, terörle mücadelenin yanındadır. Bizim en rahat konuşacağımız alan bu, Allah’a şükür yüzümüzü karartacak hiçbir şey yok ama onu da söyleyeyim, hayatınız istismar değil mi.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

UMUT AKDOĞAN (Ankara) – Aha, Meclis Başkan Vekili de var bu fotoğrafta.

BAŞKAN - Sayın Bülbül, lütfen tamamlayın.

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Devamla) – DEM PARTİ’ye söylüyorum: Bizim hayatımızda hiçbir zaman istismar olmadı. Eğer milliyetçi düşünceye sahip, dünyanın başka yerinde bir parti olsaydı, 40 bin şehidimizin olduğu, insan kaybımızın olduğu ve bir terör örgütünün varlığında ve bunun da siyasi uzantılarının Mecliste var olduğu bir ortamda bundan çok daha farklı şeyler, çok daha popülist bir siyaset yürütebilirdi fakat Milliyetçi Hareket Partisinin tarihine bakınız, asla ve asla popülizme tevessül etmemiştir, bunun kıymetini de Türk milleti bilmektedir çünkü biz Türkiye Cumhuriyeti’nin çimentosu olduğumuzu iddia ediyoruz, ifade ediyoruz. Eğer Milliyetçi Hareket Partisi yerine başka bir parti olsaydı burada oturabilir miydiniz, onu düşünün.

UMUT AKDOĞAN (Ankara) – Aha, çimento burada.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 15.59

İKİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 16.18

BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ

KÂTİP ÜYELER: Sibel SUIÇMEZ (Trabzon), Kurtcan ÇELEBİ (Ankara)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 48’inci Birleşiminin İkinci Oturumunu açıyorum.

V.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)*A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve Samsun Milletvekili Ersan Aksu ile 120 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1812) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 79) (Devam)

BAŞKAN - 79 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

73’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 73’üncü madde kabul edilmiştir.

74’üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 74’üncü madde kabul edilmiştir.

75’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 75’inci madde kabul edilmiştir.

76’ncı madde üzerinde aynı mahiyette 2 önerge vardır, birlikte okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi’nin 76’ncı maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Yavuz Aydın

Hasan Toktaş

Yasin Öztürk

Trabzon

Bursa

Denizli

Yüksel Selçuk Türkoğlu

Rıdvan Uz

Bursa

Çanakkale

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Rahmi Aşkın Türeli

Gülcan Kış

Ömer Fethi Gürer

İzmir

Mersin

Niğde

Cevdet Akay

Aliye Timisi Ersever

Nurten Yontar

Karabük

Ankara

Tekirdağ

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergelere Komisyon katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ERSAN AKSU (Samsun) – Katılamıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerinde ilk söz, Bursa Milletvekili Yüksel Selçuk Türkoğlu’na aittir.

Sayın Türkoğlu, buyurun.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Bursa) – Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; öncelikle ara verilmesine de vesile olan tartışmalarla ilgili ben de not düşmek adına, Adalet ve Kalkınma Partisinin cemazielevvelini de hatırlamak adına birkaç şey söylemek istiyorum; Efkân Ala Bey, eski İçişleri Bakanı şöyle demişti vaktinde: “PKK ile AK PARTİ doğrudan görüşüyor.” Beşir Atalay Bey vardı, “Öcalan’ın mesajları bizim de düşüncemizdir.” Sayın Bülent Arınç vardı, “Siz kim oluyorsunuz da Öcalan’ı zor duruma düşürüyorsunuz?” demişti. Yasin Aktay Bey var, “Öcalan dünyanın geleceğini iyi okuyor.” demişti. Şimdiki Bakanımız Sayın Hakan Fidan da o zaman “Erdoğan, Öcalan’la yüzde 95 örtüşüyor.” demişti. Unutmadık ve unutturmayacağız.

Efendim, Sayın Başkan, muhterem milletvekilleri; Kızılırmak kıpkızıl akar ya bazen, toprağın rengi yağmura karışır da dereleler, ırmaklar, nehirler bile âdetâ kan kırmızı ağlar ya bazen. Bundan tam bir yıl önce Ankara’nın göbeğindeki Kızılırmak Caddesi’nde, bu ülkenin yetiştirdiği genç bir akademisyenin kıpkırmızı kanı akıyordu. Kapalı kapılar ardında kalemler kırılmış, kararlar verilmiş, hain pusular kurulmuş, namlulara sürülen kahpe kurşunlar mert bir insanın, Doçent Doktor Sinan Ateş’in üzerine ölüm kusmuştu. Zaman âdetâ durmuş, memleketin üzerine isyankâr kara bulutlar çökmüş, güpegündüz olmasına karşın ortalık zifîrî karanlığa bürünmüştü. Bursa’daki baba ocağına düşen ateş ülkeyi baştan başa sarmış, sonrasında Ulu Cami’deki mahşerî katılımla kılınan cenaze töreninde on binler âdetâ sel olup akmıştı. Evet, Sinan Ateş’in katledilmesinin üzerinden tam bir yıl geçti ancak adaletin tam anlamıyla tecellisiyle ilgili vicdanları ferahlatacak bir mesafe alınmadı.

Bakın, yüreği yaralı, acılı eş Ayşe Ateş Hoca Hanım dün sosyal medyasında ne paylaştı; diyor ki Ayşe Hoca: “Neredeyse bir yıl oldu; bu, benim için Sinansız, çocuklarım için babasız geçen bir hayatın ilk yılıydı. Zaman olduğundan daha yavaş aktı, gece gündüzden hep daha uzundu. Bu durumdan ay utandı, yıldızlar utandı, güneş utandı, bir tek acımızın üzerinde tepinenler utanmadı.” Haklısın Ayşe Hocam, utanmadılar, hem de hiç utanmadılar. Utansalardı şayet, adaletin tez zamanda tecellisi için gereğini yaparlardı; utansalardı şayet, dava dosyasını savcılar arasında gezdirip durmaz, iddianamesini çoktan hazır ederlerdi; utansalardı şayet, azmettiricileri ne pahasına olursa olsun arayıp tarayıp bulur, yüce adaletin önüne çıkarırlardı; utansalardı şayet, henüz iddianamesi bile hazır olmayan dava dosyasının üzerindeki gizlilik kararını kaldırırlardı. Utanmadıkları için de işte, aradan tam bir yıl geçmiş olmasına rağmen birkaç tutuklama ve katillerin susturulduğu cinayetin arka planına dair bir arpa boyu yol alınmadı. Geride kala kala, Sinan Ateş’in katledilmesiyle birlikte özellikle milliyetçilerin dünyasında ve elbette ki kamu vicdanında çok zor aşılabilecek ağır bir travma kaldı.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Türkoğlu, lütfen tamamlayın.

YÜKSEL SELÇUK TÜRKOĞLU (Devamlı) – Tamamlayacağım.

Geride kala kala, devletin katillere eskortluk ettirilmesi gibi bir organizasyon ve bunun bıraktığı utanç kaldı. Geriye kala kala, cinayet konusunda bugüne kadar sessizliğini bozmayan sözüm ona siyasiler kaldı ve hepsinden önemlisi, geride kala kala, gözü yaşlı bir eş, boyunları bükük iki kız evlat, kolu kanadı kırık ana, baba, kardeş; yakınları, sevenleri ve ardından günlerce yakılan ağıtlar kaldı.

Muhterem milletvekilleri, Sinan Ateş cinayetinin arka planının ortaya çıkarılmaması ve dava dosyası üzerindeki gizlilik kararının kaldırılmaması, yargının üzerindeki siyasi karanlığın sonucudur.

Kendisini rahmetle anıyor ve takipçisi olacağımızı buradan ifade ediyorum. Ruhu şad olsun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Türkoğlu.

Aynı mahiyetteki önergeler üzerindeki ikinci söz, Tekirdağ Milletvekili Nurten Yontar’a aittir.

Sayın Yontar, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

NURTEN YONTAR (Tekirdağ) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; görüşülmekte olan kanun teklifinin 76’ncı maddesi üzerine söz aldım. Yüce heyetinizi saygıyla selamlıyorum.

“Huzur hakkı” başlıklı ek 29’uncu maddesinde değişiklikler yapılarak birçok bürokratınıza ayda 4’ü geçmemek üzere huzur hakkı ödenmesine ilişkin düzenleme yapılmaktadır. Ödenecek bu huzur hakkında, sadece damga vergisi ödenecek olup gelir vergisi ilgili kurum tarafından kişi adına ödenecektir. Ya, nasıl ince bir düşünce bu böyle, değil mi! Çünkü bürokratlarınızı öyle bir alıştırdınız ki artık yüksek tek maaş bile hiçbirine yetmiyor. Dikkatinizi çekiyorum, ayda 4 maaş. Hâlbuki özel sektörde çalışan üst düzey yöneticileri maaşlarına ek olarak aldıkları her tür gelire gelir vergisi beyannamesi düzenleyerek vergilerini ödemekle yükümlüler. Eğer iktidar vekilleri bir hak vermek istiyorsa Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı İdari Teşkilatı Kanunu’nun 30’uncu maddesi hükümlerine göre sözleşmeli personelin iş sonu tazminat hakkını versin. Anayasal bir hak olan iş sonu tazminatının millî iradenin temsil edildiği Mecliste yıllardır gasbediliyor olması kabul edilemez.

Bütün ikazlarımıza ve tüm emeklilere ödeme yapılması gerektiğini söylememize rağmen ilk 5 bin liralık ikramiye sadece çalışmayan emeklilere ödendi ama Cumhurbaşkanına yakın olan bürokratlar söz konusu olunca kesenin ağzını açtınız. Bir de “Nasıl olsa bu bir torba kanun...” deyip yandaşınıza ve iktidarınıza fayda sağlayacak her türlü maddeyi de bu çorbaya benzeyen torba yasaya katıyorsunuz. Çalışan ve ÇKS’ye kayıtlı emekliye iki ay sonra vereceğiniz bu 5 bin lira bugün aşağı yukarı 300 lira değer kaybetti. Emeklinin gözünün içine baka baka “İşte bu torba yasaya aldık ve ödüyoruz.” deyip kendi bürokratlarınızı daha zengin etmenin yollarını buluyorsunuz. Bu maddeler hâlbuki tali komisyonlarda görüşülmeden geçirilmemeli, öncelikle bu komisyonlarda görüşülmeli, sonra yasalaştırılmalıdır. Bu madde geçse bile Anayasa’ya aykırılığı dolayısıyla yine Anayasa Mahkemesi tarafından iptal kararı verilecektir.

Sayın milletvekilleri, TÜİK verilerine göre enflasyonun yüzde 62 olduğu bir ortamda, en düşük emekli maaşı olan 7.500 liranın en az asgari ücret seviyesine yükseltilmesini sizin reddetmenize rağmen biz hâlâ talep ediyoruz. Esnafın, çiftçinin, dar gelirlinin durumlarının her geçen gün daha da kötüleştiği bir ortamda bence bu kesimlere her ay beşer bin lira verebilmelisiniz. İş bulamayan bu kadar gencimiz varken, kiracılar ev bulamazken, bütçe bu kadar açık veriyorken, gelir dağılımındaki eşitsizlik halkı perişan etmişken iktidarınıza yakın bürokratlara 3-5 maaş verilmesi vicdanınızı hiç sıplatmıyor mu? Ülkemizin hazinesinden faizcilere, tefecilere, 5’li çetelere milyarlarca lira aktaran iktidar maalesef ki çalışanlarımızı, emeklimizi, engellilerimizi, gençlerimizi, çiftçimizi, esnafımızı görmezden gelmektedir. Dünyanın tüm gelişmiş ülkeleri çalışanları refahta buluştururken siz tüm toplumu yoksullukta buluşturuyorsunuz. Neden? Çünkü ülkenin kaynaklarını, hazinesini kimi 3 kimi 5 yerden maaş alanlara aktarıyorsunuz.

Son olarak, dün Anayasa Mahkemesinin Can Atalay hakkındaki 2’nci hak ihlali kararının gerekçesi Resmî Gazete’de yayınlandı. Buna göre, Anayasa Mahkemesinin Can Atalay’ın serbest bırakılması konusunda verdiği kararı Yargıtay, hakkı olmamasına rağmen sorgulayabilmektedir. Böyle bir garabet yaşıyoruz işte. Defalarca söyledik, yine söylüyoruz: Hukukun olmadığı yerde ot bitmez, can ve mal güvenliği olmaz, devlete inanç ve güven kalmaz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Yontar, lütfen tamamlayın.

NURTEN YONTAR (Devamlı) – Hukuk, dünyadaki tüm toplumlar için ekmek gibi, su gibi olmazsa olmaz bir ihtiyaçtır. Ülkemizde adalet sistemine güven kalmadığı için hiçbir yatırım gelmemektedir, var olan fabrikalar da birer birer kapılarına kilit vurup kendilerinin güvende olabilecekleri ve hukukun olduğu ülkeleri tercih etmektedirler. Dolayısıyla, hukukun üstünlüğünün sağlanması ve sürdürülmesi bir

ülkenin geleceğinin teminatıdır. Siz, bunlara uymayarak her türlü kararı ihlal ediyorsunuz ancak şunu biliyor ve görüyoruz ki adaletli bir hukuk düzeni tesis edilmeden yaşadığımız ekonomik sıkıntılardan kurtulmamız mümkün değildir. Dolayısıyla, bu maddenin söz konusu kanun teklifinden çıkarılmasını talep ediyor, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Yontar.

Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

76’ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 76’ncı madde kabul edilmiştir.

77’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 77’nci madde kabul edilmiştir.

78’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 78’inci madde kabul edilmiştir.

79’uncu maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 79’uncu madde kabul edilmiştir.

80’inci madde üzerinde aynı mahiyette 2 önerge vardır, önergeleri birlikte işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 79 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 80’inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Selçuk Özdağ

Selim Temurci

İsa Mesih Şahin

Muğla

İstanbul

İstanbul

Mustafa Kaya

Necmettin Çalışkan

İstanbul

Hatay

Aynı mahiyetteki diğer önergenin imza sahipleri:

Rahmi Aşkın Türeli

Gülcan Kış

Ömer Fethi Gürer

İzmir

Mersin

Niğde

Cevdet Akay

Aliye Timisi Ersever

Sevda Erdan Kılıç

Karabük

Ankara

İzmir

BAŞKAN – Komisyon aynı mahiyetteki önergelere katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ERSAN AKSU (Samsun) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Aynı mahiyetteki önergeler üzerindeki ilk söz İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin’e aittir.

Sayın Şahin, buyurun.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Tabii, 86 maddelik bir torba yasayı görüşüyoruz. Torba yasayla ilgili daha önce eleştirilerimizi sunduk, bütçe görüşmelerinde de sunduk, yasa yapma tekniğine aykırı bir husus olması nedeniyle, ya, bu uygulamadan vazgeçilsin dedik; bunu tekrar iktidar partisindeki arkadaşlarımızın dikkatine sunmak istiyoruz ve buradan hareketle, gelin, son bir torba yasa yapalım. Sayın Bakanım, değerli iktidar

partisindeki arkadaşlarımız; gelin, son bir torba yasa yapalım, hadi bunu da her zaman torba yasayı eleştiren muhalefet teklif ediyor olsun. Bu torba yasanın içine milletimizin bütün beklentilerini koyalım; gerçekten toplumda kitlesel sorun hâline gelen, milletimiz için önemli olan ve milletimizin gözünün Mecliste olduğu bütün sorunlara çözüm olarak koyalım. Gelin bir yasa çıkaralım, içerisine liyakatlı bir düzenin esas alındığı, mülakat uygulamasının kaldırıldığı bir maddeyi koyalım. Gelin bir madde daha koyalım, milletimizi rahatsız eden, kamuda gençlerimizin iş bulamadığı bir ortamda şu çoklu maaş uygulamasını, 1’den fazla maaş uygulamasını kaldıralım. Gelin bir madde daha koyalım, yarım kalan EYT sürecini tamamlayalım, EYT’deki şu süreci hakkaniyetli bir şekilde tamamlayalım ve en düşük emekli maaşını asgari ücret seviyesine getirelim. Gelin bir madde daha koyalım, 3600 ek göstergeyi 1’inci derece olan tüm memurlara uygulayalım ki bu sizin sözünüz. Gelin bir madde daha ekleyelim, kamuda taşeron işçilerin sorununu, belediye şirket işçilerinin sorununu toptan çözelim. Bir madde daha ekleyelim, KHK mağduriyetini çözelim, suçlu ile suçsuzu birbirinden ayıralım ve bu sosyal yaraya bir çözüm bulalım değerli milletvekilleri. Bir madde daha ekleyelim, KYK yurdundaki gençlerimizin, daha doğrusu KYK yurdu çıkmayan gençlerimizin özellikle büyükşehirlerde önemli sorunu var, yurt fiyatları gerçekten çok fahiş bir durumda; şartlarını taşıyan özel yurtların hepsine devlet teşvik versin ve özel yurtları da KYK seviyesinde ücretlere taşıyalım. Evet, bir madde daha ekleyelim değerli milletvekilleri, hepimizin eleştirdiği, hepinizin de rahatsız olduğu, şu kamuda tasarruf uygulamasını gerçekten gerçekçi bir zemine oturtalım. Evet, gelin bütün bu maddelerin olduğu bir torba yasa çıkaralım, yürürlük maddesinden önce de son bir madde ekleyelim; onunla da şu torba yasa uygulamasını toptan kaldıracak bir yasak koyalım değerli milletvekilleri, milletimizin zihninde torba yasa hayırla yâd edilsin.

Evet, bu öneriyi sunmak için çıktım değerli milletvekilleri, sunduğumuz önerileri esasında ironik bir şekilde anlatmaya çalıştım -bazen arkadaşlar geliyor “Başkanım, gerçek mi söylediniz, ironi mi yaptınız?” diye soruyorlar; onu da belirtiyim- ama buradaki saydığım maddelerin hepsi milletimizin önemli sorunları olan maddeler, milletimizin Türkiye Büyük Millet Meclisinden, iktidar partisinden çözüm beklediği maddeler. Onun için sizleri, milletimizin derdine derman olacak şu sorunlara birlikte çözüm üretmeye davet ediyorum değerli milletvekilleri. Özellikle buradaki birçok madde -bakın, buradaki 3600 gibi, mülakat gibi birçok madde- sizin seçim döneminde milletin gözünün içine baka baka “Evet, biz bunları çözeceğiz.” dediğiniz maddeler. Gelin, muhalefetle birlikte, hep beraber bunlara çözüm bulalım diyorum; biz de yapıcı siyaset adına size bu konuda destek verelim, hatta şunu yapalım: “Son maddeyle şu torba yasa uygulamasını da yasaklayalım.” dedik ya, biz de kalkalım, oradan sizi ayakta alkışlayım. Buyurun, yapabiliyorsanız muhalefet olarak sizi böyle anlamlı bir şeye davet ediyoruz.

Bu duyularla hepinizin yeni yılını tebrik ediyorum, Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Şahin.

Aynı mahiyetteki önergeler üzerindeki ikinci söz, İzmir Milletvekili Sevda Erdan Kılıç’a ait.

Sayın Erdan Kılıç, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

SEVDA ERDAN KILIÇ (İzmir) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Yıllardır bu kürsüden, torba yasanın Anayasa’ya aykırılığını, bütüncül olmayan yasa yapma tekniği alışkanlığının yeni yeni sorunlara yol açtığını, diğer komisyonları yok sayarak sadece Plan ve Bütçe Komisyonu üzerinden yapmayı olağanlaştıran bu uygulamadan bir an önce vazgeçilmesini anlattık durduk. Bunu sadece biz görmüyoruz, üyesi olduğumuz uluslararası kuruluşların da gündeminde yer aldı, Avrupa Konseyinde bulunan Yolsuzluğa Karşı Devletler Grubu iki hafta önce bir rapor yayınladı ve bu raporda Türkiye’ye defaatle torba yasa uygulamasından vazgeçilmesini tavsiyede bulunduklarını ancak bir türlü bu tavsiyenin gerçekleşmediğini eleştiri olarak yer aldırılmışlar; Türkiye’ye de Haziran

2024'e kadar bu konuda süre vermişler. Yani bir söz var ya "Azıksız yola çıkanın iki gözü torbada olur." diye; sizin de bu plansız, programsız yönetememezliğiniz yüzünden bu Meclis gözünü, başını torbadan alamadı.

Değerli milletvekilleri, hepinizin zorlukla yüzleştiği bir yılı geride bırakıyoruz. Doğal afetler, anayasa ihlalleri, iş cinayetleri, intiharlar, emek hırsızlığı derken açlık, sefalet dolu bir yılı geride bıraktık. 2023 neredeyse bir yıl değil on yıl gibi geçti hepimize. Yaşadıklarımızı geride bıraktık ama bunları unutmuyoruz tabii ki. Mesela, depremin acılarını ve hâlâ sarılamayan yaralarını unutmak mümkün mü? İşçiye, memura, emekliye, çiftçiye dayatılan sefaleti unutmak mümkün mü? Hemen hemen her gün bir kadın katledildi, bunu unutmak mümkün mü? Toprağa verdiğimiz kınalı kuzularımızı unutmak mümkün mü? Bu kürsüde gerçekleri haykırırken kaybettiğimiz milletvekili arkadaşımız Hasan Bitmez'i unutmak mümkün mü? Yargıtay eliyle Meclise ayar vermeye çalışılmasını unutmak mümkün mü? İhtiyaca rağmen atanmayan öğretmenleri, kadro bekleyen mühendisleri, işsizlikten intihar eden gençlerimizi unutmak mümkün mü? Kara para aklayan fenomenlerinden futboldaki saadet zincirine kadar bu ülkedeki hemen hemen her kokuşmuşluğun altından bir AKP'linin çıkmasını unutmak mümkün mü? İktidarın vaatleri vardı, bunları da unutmuyoruz; mesela mülakat kaldırılacaktı, staj ve çıraklık mağdurları hakkını alacaktı, mesela esnaf 7200 prim günüyle emekli olacaktı, mesela memura 3600 ek gösterge uygulanacaktı, mesela taşeron işçiler kadro alacaktı; bu seçim vaatlerinizi tutmadığınızı unutmak mümkün mü? Hani bir şarkıda diyor ya: "Sizi unutmaya ömrümüz yeter mi?" Yetmez bizim ömrümüz. (CHP sıralarından alkışlar)

2024 yılına girerken benim de bu Meclisteki son konuşmam. Bu ülkedeki eşitlik, özgürlük, demokrasi, mutluluk, huzur için, saray için değil tabii, halk için daha fazla umut, daha fazla direniş, daha fazla dayanışmayla emekçinin, ezilenin, üzülenin, dara düşenin, gün yüzü görmeyenin; hırsızlara, arsızlara, utanmazlara karşı yani kötülere karşı iyilerin galip geleceği bir yıl diliyorum hepinize.

Sözlerime son verirken -mademki son konuşmam- bir şiirle bitirmek istiyorum:

"Haykır acını ey halk, baş eğme haykır

Bir yol kavşağındasın ve ancak

Yaraların, haykırışlarla onarılır

Bir yol kavşağındasın ve senin

Değişmek için çırpınıyor kaderin

Kuşan alnında biriken o kara teri

Sırtında şakırdayan kırbacı kopar

Soluk al, ışıldat o mazlum yüreğini

Bak; korlaştı acıların, kozalandı

Ey halk, parçala şu nankör suskunluğunu

Baş kaldır artık

Sevginin ve öfkenin uğultusunu

Bağrına vura vura taşırken sana

Karşılık gözetmiyor o gencecik insanlar

Ne barbarın tehdidi, ne dişleri kıran elektrik

Dalga dalga yayılan o rüzgârı durdurabilir

Bu direniş senin için ey halk

Bu çılgılık senin kollarınla

Yıkılsın şu köhne dünya

Ve coşkuyla yeniden kurulsun diye çınlatıyor hayatı

Bir yol kavşağındasın fakat

Mutlaka değişecek kaderin

Bunu bekliyor şu ıslak çukurlarda yürüten şu yoksul çocuk

Bunu bekliyor görevleri kurutulmuş analar

Bunu bekliyor zincirin oyduğu bilek

Bunu bekliyor açlık, kuraklık, ılık ılık akan kan

Bunun için en gençlerimizi ölümle tanıştırdık

Kuşan kendini artık,

Biraz da gövdeni yüreğinle kırbaçla

Ey halk, haykır acını; bu kara dumanı dağıt” diyor, hepinizi sevgiyle saygıyla selamlıyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Sayın Erdan Kılıç, teşekkür ediyorum.

Aynı mahiyetteki önergeleri oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önergeler kabul edilmemiştir.

80’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 80’inci madde kabul edilmiştir.

81’inci madde üzerinde 1 önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 79 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 81’inci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Selçuk Özdağ

Selim Temurci

İsa Mesih Şahin

Muğla

İstanbul

İstanbul

Necmettin Çalışkan

Mustafa Kaya

Hatay

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI MEHMET MUŞ (Samsun) – Katılmıyoruz.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ’a söz veriyorum.

Sayın Özdağ, buyurun.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; burada, bir bütçe görüşmeleri yaptık ve bütçe görüşmeleri tamamlandı. Bütçe görüşmelerinin son gününde Cumhurbaşkanı Yardımcısı bir konuşma yaparken şöyle bir cümle sarf etmişti: “Dünyanın her yerinde yolsuzluk var. Tabii ki Türkiye’de de yolsuzluk var ve Türkiye’deki yolsuzlukla da mücadele ediyoruz.” ve ardından da şunu söylemişti: “Eğer Türkiye’de yolsuzluk çok büyük olmuş olsaydı, bu kadar büyük bir kalkınmamız olur muydu? Eğer Türkiye’de yolsuzluk çok büyük olmuş olsaydı, Türkiye, bu kadar büyür müydü? Türkiye’de yolsuzluk bu kadar büyük olsaydı, kişi başına düşen gayrisafi millî hasıla bu kadar yüksek olur muydu?” diye ifade kullandı. Öncelikle “dünya” kelimesini çıkarması gerekiyor. Dünya dediğimiz zaman oraya Afrika ülkeleri, Güney Amerika ülkeleri, Orta Asya ülkeleri hatta Uzak Doğu ülkelerinin

bazıları da giriyorlar. Orada yerleşik demokrasiden bahsetmesi gerekiyordu, yerleşik demokrasiyle tanınan, maruf olan ülkeler demesi gerekiyordu. Amerika Birleşik Devletleri, Kanada, Avustralya, Avrupa Birliği ülkeleri, Japonya ifadesini kullanması gerekiyordu. Peki, bu yerleşik demokrasiyle yönetilen ülkelerde yolsuzluk var mı? “Var.” dedi Sayın Cumhurbaşkanı Yardımcısı. Olduğu zaman, var olduğu zaman tespit ettiklerinde ne yapıyorlar? Yargı veya medya veya zaman zaman sivil toplum kuruluşları, zaman zaman sistem de yakalıyor ve onlar hemen sisteme yakalanıyorlar. Daha önce burada söylemiştim, 5 euroluk bir çikolata alan Danimarkalı kadın bakana sistem ne dedi? “Yanlış kartla aldınız, devletin kartıyla aldınız.” ve kadın hemen özür diledi, ardından da sabaha kalmadı, istifa etmişti. İtalya’da Temiz Eller operasyonu olmuştu hatırlarsanız eğer. Japonya’da bir bakan küçük bir yolsuzluğa karıştı ve istifa etti, hemen gerekçesiyle beraber özür diledi ve istifa etti.

Peki, gelelim Türkiye’ye. Suimisal emsal olur mu diye söyledim. Başka ülkelerde yolsuzluk var. “E, bizim ülkemizde de var ve bizim ülkemizde de çok ciddi şekilde yolsuzlukla mücadele ediyoruz.” diyorlar. Peki, mücadele etseydiniz 17-25 Aralıkta o 3 bakanı Yüce Divana gönderelim dediğimiz zaman niye burada oy çokluğuyla “Hayır, gitmesinler.” ifadesini kullandınız? Onların Yüce Divana gitmeleri gerekiyordu. Eğer hakikaten o işlere bulaşmamışlarsa buraya aklanarak gelip siyaset yapmaları gerekiyordu.

İkinci olarak, 17-25 Aralıkta bunu yapmadınız, ardından da Süleyman Soylu’yla ilgili Sedat Peker’in çok ciddi iddiaları oldu hatta çok kişiyle oldu; bırakın iddiaları da ifşaatları oldu bunlarla ilgili. Şunu yapabiliirdi savcılar: Eğer Türkiye’de yargı bağımsız olsaydı, yargı objektif olsaydı ve yargı tarafsız olsaydı hemen hiç kimseye danışmadan çok hızlı bir şekilde devreye girerdi. Sedat Peker’in iddialarına, ifşaatlarına ve videolarına karşı hemen işlem yapar, o insanları ifadeye çağırırdı, Bakan da istifa ederdi. Daha önce söyledim ben, Cumhuriyet Halk Partisi döneminde, çok eski yıllarda, Güney Amerika’dan bir kahve alımında bir bakanın adı yolsuzluğa karıştı ve o bakan ne dedi, biliyor musunuz? “Ben istifa ediyorum.” dedi. Sadece “İstifa ediyorum.” demedi ve Yüce Divana gitmeyi kendisi istedi. Yüce Divana gitti; aklandı, geldi, tekrar bakan mı yaptılar? Hayır, bakan yapmadılar, başbakan yaptılar o kişiyi. Ben o zaman Süleyman Soylu’ya da seslendim: “Bak, istifa et.” dedim ve “İstifa ettiğin gibi Yüce Divana git.” dedim. “Dönersin belki seni Cumhurbaşkanı yapar bu millet.” diyerek seslendim.

Değerli milletvekilleri, bakın, Amerika Birleşik Devletleri’nde biliyorsunuz Trump’ın evine girdiler, arama yaptılar, hatta Trump’ın bir şehirde, bir eyalette seçime girmesini yasakladı yargı. Ve Netanyahu’yla ilgili, şu an çok ciddi şekilde soykırım yapan Netanyahu’yla ilgili davalar vardı, “Filistin’e karşı operasyon yapıyoruz.” diyerek şubata kadar ertelediler. Hemen geçenlerde yine aynı şekilde parlamentoları karar aldı, ne dedi? “Şubat ayından itibaren senin davan devam edecek.” ifadesini kullandı.

Değerli milletvekilleri, Ruhsar Pekcan olayında dezenfektan aldığı belliydi ve bu şahıs hemen istifa etti. Eğer bu şahıs hakikaten başarılı bir bakansa niye istifa etti, devam etseydi görevine. Ne dedi Sayın Cumhurbaşkanı? “Muhalefet bu şahsı çok eleştiriyor, bu şahıs çok başarılıdır.” Doğru, taltif ettiniz, o zaman devam etseydi görevine, etmedi. Bu sefer de yönetim kurulu üyesi yaptınız; bu da doğru değildi, çok yüksek bir maaşla yönetim kurulu üyesi yaptınız.

Zehra Taşkesenlioğlu meselesinde... Bir boşanma davasıdır, özel hayattır ama kocası -bugün bir rektör 100 bin lira- 100 bin lira, bugünün parasıyla, maaş alır. O günün parasıyla çok düşük... 40 bin lira, 30 bin lira civarında bir para alması gerekiyor. Peki, 4,5 milyon dolara bu şahıs bir yat alıyor. Peki, bu şahısla ilgili ben çağrıda bulundum, gel, mal varlığını açıkla dedim ve açıklamadı bu şahıs.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özdağ, lütfen tamamlayın.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – Zehra Taşkesenlioğlu’na da seslendim.

Ve aynı zamanda şimdi, Fuat Oktay Bey’le de ilgili bir iddia var. Ben olduğuna inanmıyorum. Ben Türkiye’de Cumhurbaşkanı Yardımcılığı yapmış bir kişinin bu tür şeylerle ilgili zan altında bırakılmasını doğru bulmuyorum. Ne yapması lazım? Birinci derece akrabaları dâhil olmak üzere ve eşinin de birinci derece akrabaları dâhil olmak üzere mal varlığını açıklaması gerekiyor. Bunu açıklarsa eğer ve açıklar ve kamuoyunun huzuruna çıkarsa doğru bir iş yapmış olur değerli milletvekilleri.

Bakın, Türkiye’de yolsuzluk vardır ve bu yolsuzluk arşâlâya çıkmıştır. Türkiye’de rüşvet vardır, Türkiye’de torpil vardır, Türkiye’de ihaleye fesat karıştırma vardır ve bunları yargıçlar söylemektedir. O zaman ne yapacağız? Burada yargıyı serbest bırakacağız, kalkıp savcıların elinden resen soruşturma hakkını almayacağız ancak savcılar resen soruşturma hakkını bir Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısından izin alırsa yapabiliyor. Niye savcıları özgür bir şekilde bırakmıyorsunuz? Bir ülkenin geleceği neyle belli olur? Hukukuyla belli olur, ekonomisiyle belli olur, dış politikasıyla belli olur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Özdağ, teşekkür ediyorum.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – Bu üç şey de birbirlerini tamamlayan birleşik kaplar gibidir. O nedenle yolsuzluğa hayır diyorum. Yolsuzluğa karşı mücadele edip ezelden kınıyoruz.

Teşekkür ediyor, saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

81’inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 81’inci madde kabul edilmiştir.

82’nci madde üzerinde bir önerge vardır, okutup işleme alacağız.

Buyurun.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 79 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 82’nci maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Selçuk Özdağ

Selim Temurci

Mustafa Kaya

Muğla

İstanbul

İstanbul

İsa Mesih Şahin

Necmettin Çalışkan

Ali Fazıl Kasap

İstanbul

Hatay

Kütahya

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ORHAN ERDEM (Konya) – Katılmıyoruz Sayın Başkan.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Kütahya Milletvekili Ali Fazıl Kasap’a söz veriyorum.

Sayın Kasap, buyurun. (Saadet Partisi ve CHP sıralarından alkışlar)

ALİ FAZIL KASAP (Kütahya) – Sayın Başkan, değerli milletvekili arkadaşlarım; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Terörle mücadele bir devlet politikası olmalıydı, iktidarlara değişmemeliydi; şehitlerimizin bölgesi olmamalıydı, partisi olmamalıydı, şehitler 85 milyonumuzun şehitleridir, şehitler vatanımızın şehitleridir. Şehit cenazesine gitmek, bir gövde gösterisi, bir politika malzemesi olmamalıydı. Bir askerimizin

bile tırnağının incinmesi yüreğimizde yaradır. Nasıl şehit gelmez? Ne kadar aza indirebiliriz? Burada o konuşulması gerekiyordu. Bildirilerle vakit geçirmek, bunu hep, her zaman yaptığınız gibi kilimin altına süpürmek olmamalıydı politikalarımız. Şehit ve gazilerimiz için yapılan yardımların adresine ulaşp ulaşmadığını burada araştırmamız gerekiyordu. Şehit ve gaziler arasında ayırım yapılmaması gerektiğini burada gündeme getirmemiz gerekiyordu. Siyasi rantı çevrilmemesi gerektiğini gündeme getirmemiz gerekiyordu. Tabuta elini koyup siyasi malzeme yapmamamız, bir elimize mikrofon almamamız gerekiyordu. Şehide “kelle” demememiz gerekiyordu. Ayakkabı, kundura numarasını bildiğimiz teröristlere kadar bilen Bakan buralarda mıydı bilmiyorum ama bu konuda maalesef sınıfta kaldınız. Gelin, şehit nasıl geliyor, neden daha az şehit gelmeli; onlarla ilgili çalışma yapalım. Muhalefet olarak biz denetim görevini yapmak zorundayız burada ve bazı şeyleri sorgulamak zorundayız değerli arkadaşlar. Neden her gün şehit geliyor ve siz yersiz iç ve dış politikalarınız sonucu terörle mücadele edemiyorsunuz ya da etmek istemiyorsunuz? Birtakım mihrakların, büyük projelerin maşası mı oluyorsunuz; onu gündeme getirmeliydik. Sınır güvenliğini neden bu kadar hiçe sayıyorsunuz? Yol geçen hanına çevirdiniz, sınır namustuz; o konuda gereken araştırmaları yapmamız, soruşturmaları yapmamız gerekiyordu. Hepimizi üzen bu olaylar yanında biz ne yaptık değerli arkadaşlar? Sadece yine kilimin altına süpürdük. Bugün evlerinizde rahat rahat uyuyabiliyorsanız, bu konuda samimi olmak gerekiyor. Her zaman yaptığınız gibi bu önerge de, bütçe de bir virgülü dahi değişmeden geçti ve bu torba kanun teklifi de geçecek. Siz şöyle bir öğüdü bilmiyor muydunuz? Sözlerin hepsini dinleyip en güzeline tabi olmayacak mıydınız? İstişare ve danışma kültürünüz neden yok; bunu bir sorgulamak gerekiyor değerli arkadaşlar. Her yönden savrulan bir iktidarın varlığında Türkiye bugünlere geldi. Nasıl şehit gelmez; onu konuşmamız gerekiyordu ama dinlemiyorsunuz zaten onu da biliyorum, hiçbir kelimesini dahi dinlemediğiniz kanaatindeyim. (CHP sıralarından alkışlar) Çünkü siz nasılsa bugün 350-400 dolar bandında gezen bir asgari ücretle yoksullukla ilgili...

(Uğultular)

BAŞKAN – Sayın Kasap, bir dakikanızı rica ediyorum.

Değerli milletvekilleri, Genel Kurulda büyük bir uğultu var. Sayın hatipin sözleri herkese ulaşmıyor. Lütfen, saygıyla hatibi dinleyelim ve konuşmalarımızı yanıımızdaki duyacağı kısık bir sesle yapalım.

Sayın Kasap, buyurun.

ALİ FAZİL KASAP (Devamla) – Sayın Başkan, çok teşekkür ederim uyarınız için. Gerekliyordu, yine tekrar teşekkür ediyorum.

Değerli arkadaşlar, bugün ülkenin sorunlarından biri yoksulluk. Siz insanları yoksulluğa mahkûm ettiniz, açlığa mahkûm ettiniz, işsizliğe mahkûm ettiniz. Yatağa aç giren çocukların sorumlusu sizsiniz, yoksulluğun sorumlusu sizsiniz. Rantın kucagındasınız, vergi adaletsizliğini yapan sizlersiniz.

Bakın, sözleşmesi biten uzman çavuşlar -10 binin üzerinde uzman çavuş- vadettiğiniz gibi, şu anda belediyelerde, şurada, burada iş bulamıyor. 2023 yılını bomboş ve muhalefetin bütün önerilerine rağmen, bir tek virgülünü değiştirmeden siz getirdiniz ve geçirdiniz. Ne geçti elinize? Bakın, doğru yolda değilsiniz.

Bugün şiirle başladı, Dertli Divanı'nın bir dördlüğünü okuyacağım, belki hafızalarınızda kalır: “Çalışmadan yiyenlerin/Derimizi giyenlerin/Nice benim diyenlerin/Ne izi ne tozu kaldı/Çürük ökçe yırtık taban/Kurdu kuşu ettik çoban/Gariban daha da gariban/Ne çulu ne bezi kaldı” Baki kalan bu kubbede hoş bir sada imiş.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum. Tekrar teşekkür ediyorum. (Saadet Partisi ve CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Kasap.

Değerli milletvekilleri, önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

82’nci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 82’nci madde kabul edilmiştir.

83’üncü madde üzerinde 2 önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 79 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin 83’üncü maddesinin teklif metninden çıkarılmasını arz ve teklif ederiz.

Selçuk Özdağ

Selim Temurci

İsa Mesih Şahin

Muğla

İstanbul

İstanbul

Necmettin Çalışkan

Mustafa Kaya

Hatay

İstanbul

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ORHAN ERDEM (Konya) – Katılamıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Hatay Milletvekili Necmettin Çalışkan’a söz veriyorum.

Sayın Çalışkan, buyurun.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Hatay) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Tabii, burada torba yasayı görüşüyoruz, 86 maddelik bir yasa. Keşke bu yasa hiç olmazsa 3’e, 4’e bölünseydi de iyiler ile kötülerin araştırılma imkânı olsaydı. Bu yasa içerisinde pek çok uzmanlık gerektiren, incelemeyi gerektiren madde olduğu hâlde bir anda getirildi; doğrusu bunu anlayamıyoruz. Bundan önceki torba yasada da “Acele edelim bitsin, bütçe yetişsin.” denmişti. Bugün de apar topar Meclis tatile giderken, yangından mal kaçırıcısına, hiçbir konuyu incelemeden, anlamadan, ne yapıldığını bilmeden bir yasa geçiyor. Umarım, temenni ederim ki bu son defa getirilen yasa olur.

İktidar mensubu arkadaşlara seslenmek isterim: Merak etmeyin, çoğunluk sizde, istediğiniz her yasayı çıkarıyorsunuz. Yirmi iki yıldan beri, size rağmen, burada tek bir yasa çıkmış değil, istediğiniz her yasayı çıkarttınız, bunu da zaten çıkarırdınız ama biraz mühlet verseydiniz. Bu arada yasa içerisinde emeklilere ek 5 bin lira ödenmesine ilişkin madde var; doğal olarak destekliyoruz, keşke daha fazla verilse. Ama şunu merak ediyorum: Aslında, bu yasayı Sayın Cumhurbaşkanı KHK’yle pekâlâ çıkarabilirdi, neden bu kadar süredir bekledik, niye meclisin gündemine bu getirildi, bunu da anlamak mümkün değil.

Değerli milletvekilleri, tatile gidiyoruz. Anadolu’yu dolaşacağız, dolaşacaksınız. Burada insanlara belki “Gazze, gemi” dediği zaman “Sayın Cumhurbaşkanı ‘one minute’ dedi on yıl önce, Sayın Cumhurbaşkanı’dan daha yüksek sesle konuşan yok.” diyerek bizi susturuyorsunuz ama Anadolu’ya daha tutarlı cevaplar vermeniz gerekir. Temenni ederim, döndüğümüz gün Gazze’de savaş bitmiş olsun. Korkarım ki belki döndüğümüzde Gazze’de bir tane canlı kalmayacak; bu vebali de bu vicdani sorumluluğu da bir kez daha hatırlatmak isterim.

Değerli milletvekilleri, torba yasada ne var çok bilmiyoruz ama olmayan şeyleri biliyoruz. Bu torba yasa içerisinde mevsimlik işçiler yok, bu torba yasa içerisinde ücretli öğretmenlik yapan fahri Kur'an kursu öğretmenleri yok; bunların maaşı asgari ücretin üçte 2'si kadar. Bu torba yasa içerisinde EYT'liler, köy korucuları, tanınmayan gaziler yok, madenciler yok, staj mağdurları yok. Bu torba yasa içerisinde kamu mühendisleri yok, sağlık çalışanları yok, mevsimlik işçiler yok, akademisyenler yok. Gayet mağdur bir hayat süren akademisyenlerin maaşı bugün pek çok yerde odacısından, temizlikçisinden bile daha az olduğu hâlde -artık mantar biter gibi üniversite açıldı- korkarım, yarın üniversitelerde ders verecek hoca bulamayacaksınız çünkü doktorasını yapmış, doçentlik unvanını almış bir adam, dışarıda sıradan bir işte bile üniversitede aldığı maaşın 2 katı maaş alıyor. Esasen burada torba yasa içerisinde maaşlardaki dengesizlik, adaletsizlik, çarpıklık gündeme getirilmeliydi. Komşu illerimizdeki, yakın illerdeki, Çankırı'daki, Kırıkkale'deki valilerin maaşları ilk 100'ün bile içerisinde değil; altında çalışan insanlar kendilerinden fazla alıyor. Aynı kurumda yan yana, daha fazla işi yapan, aynı unvana sahip 2 kişi birbirinden farklı maaşlar alıyor. Tabii, bunların hiçbirisi sizin gündeminizde yok. Gündeminizde sadece size tutuşturulan, gönderilen "Şu yasalar çıkarılacak." denen şeyler var ama burada şu maddelerin hiçbirinde, konuşulurken "Çok elzemdi, acilen tatile gitmeden önce çıkarmamız gerekiyordu, ne olur şunları çıkaralım." dediğiniz bir şey olmadı. Klasik vurdumduymazlık, Meclisi yok sayma, muhalefeti yok sayma, itibarsızlaşmanın bir neticesi olarak bu yasa geldi. İnşallah hayırlı olur. Her şeye rağmen, içerisindeki iyi maddeler hürmetine kötü maddelerin de hayırla sonuçlanmasını temenni edeyim. Dolayısıyla...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Çalışkan, lütfen tamamlayın.

NECMETTİN ÇALIŞKAN (Devamla) – Değerli milletvekilleri, deprem bölgesinde on ay önce hangi konuları konuşuyorsak, hangi sorunlar gündemde ise belki bir barınma hariç -insanlar çadır ve konteyner buldu- onun dışındaki sorunların hemen hemen tamamı aynen devam ediyor ama bunların hiçbirisi gündemde değil. Burada emekli maaşları arasındaki dengesizlik de gündemde değil. Kamuoyundan tepki geldiği için vermediğiniz diğer emeklileri de torbaya kattınız. Buradan anlaşılıyor ki -ey taşeron çalışanları, akademisyenler, ücretli öğretmenler, mevsimlik işçiler, tanınmayan gaziler, sizlere sesleniyorum, hakkınıza sahip çıkın- kimin sesi fazla çıkarsa, kim konuşursa o hakkını alıyor, onun dışında ezen ezene bir düzen maalesef gidiyor.

Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Sayın Çalışkan, teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

Diğer önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 79 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 83'üncü maddesiyle 375 sayılı Kanun Hükmünde Kararname'ye eklenen geçici 45'inci maddenin ikinci fıkrasında yer alan "Bu maddenin yürürlük tarihi itibarıyla" ibaresi "24/11/2023 tarihi itibarıyla" şeklinde "kadro, pozisyon veya görevleri atanmış olup toplamda en az üç yıl görev yapmış olanlar" ibaresinin "kadro, pozisyon ve görevlerde bulunanların anılan maddeler kapsamında toplam en az üç yıl görev yapmış olmaları veya bu maddenin yürürlük tarihinden sonra bu süreyi tamamlamaları hâlinde bunlar" şeklinde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

Abdulhamit Gül

Oğuzhan Kaya

Ali Özкая

Gaziantep

Çorum

Afyonkarahisar

Halil Eldemir

Kurtcan Çelebi

Osman Sağlam

Bilecik

Ankara

Karaman

BAŞKAN – Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ORHAN ERDEM (Konya) – Takdire bırakıyoruz Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Önerge üzerinde söz talebi yok.

Gerekçeyi okutuyorum:

Gerekçe:

Ek 35'inci ve Ek 37'nci maddeler kapsamındaki yönetici kadrolarda hâlihazırda bulunanların anılan maddelerdeki mevcut görev süresi şartını karşılamaları hâlinde anılan maddelerdeki değişiklikten önce hükümlerden yararlanması, bu kapsamdaki kadrolarda üç yılı tamamlayanların değişiklikle öngörülen idari uzman kadrosu yerine mevcut maddelerde öngörüldüğü gibi kariyer uzman kadrolarına atanma haklarının korunması, böylelikle haklı beklenti kaidesi uyarınca mevcut hukuk rejimine göre ileride yararlanmayı umdukları haklardan mahrum olmamaları amaçlanmaktadır.

BAŞKAN – Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmiştir.

Kabul edilen önerge doğrultusunda 83'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 83'üncü madde kabul edilmiştir.

84'üncü maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 84'üncü madde kabul edilmiştir.

Değerli milletvekilleri, yeni madde ihdasına dair bir önerge vardır, önergeyi okutup Komisyona soracağım. Komisyon önergeye salt çoğunlukla katılırsa, 16 üyeyle katılırsa üzerinde yeni bir madde olarak görüşme açacağım. Komisyonun salt çoğunlukla katılmaması hâlinde ise önergeyi işlemenden kaldıracacağım.

Şimdi, önergeyi okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 79 sıra sayılı Kanun Teklifi'ne aşağıdaki maddenin eklenmesini ve diğer maddelerin buna göre teselsül ettirilmesini arz ve teklif ederiz.

“Madde 85- 25/8/1999 tarihli ve 4447 sayılı İşsizlik Sigortası Kanununun geçici 22 nci maddesinde yer alan “31/12/2023” ibaresi “31/12/2024” şeklinde değiştirilmiştir.”

Abdulhamit Gül

Oğuzhan Kaya

Halil Eldemir

Gaziantep

Çorum

Bilecik

Ali Özkaya

Osman Sağlam

Kurtcan Çelebi

Afyonkarahisar

Karaman

Ankara

BAŞKAN – Komisyon önergeye salt çoğunlukla katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU BAŞKANI MEHMET MUŞ (Samsun) –

Salt çoğunluğumuz vardır, katılıyoruz.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – Nasıl var ya? Orada AKP'li 15 kişi yok.

BAŞKAN – Komisyon önergeye salt çoğunlukla katılmış olduğundan önerge üzerinde yeni bir madde olarak görüşme açıyorum.

Söz talebi? Yok.

Yeni maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Yeni madde kabul edilmiş ve teklife yeni bir madde eklenmiştir.

Herhangi bir karışıklığa mahal vermemek için bundan sonra maddeler üzerindeki önerge işlemlerine mevcut sıra sayısı metnindeki madde numaraları üzerinden devam edilecek, kanun yazımı esnasında madde numaraları buna göre teselsül ettirilecektir.

85'inci madde üzerinde bir önerge vardır, okutup işleme alacağım.

Okutuyorum:

Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığına

Görüşülmekte olan 79 sıra sayılı Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik yapılmasına ilişkin kanun Teklifi'nin 85'inci maddesinin aşağıdaki şekilde değiştirilmesini arz ve teklif ederiz.

MADDE 85 – Bu Kanunun;

a) 1'inci, 2'nci, 3'üncü, 15'inci, 24'üncü, 26'ncı, 27'nci, 38'inci ve 46'ncı maddeleri 1/1/2024 tarihinde,

b) 7'nci, 9'uncu ve 58'inci maddeleri 1/1/2024 tarihinden itibaren elde edilen kazançlara uygulanmak üzere yayımı tarihinde,

c) 8'inci, 10'uncu, 59'uncu, 60'ıncı, 63'üncü, 67'nci, 68'inci ve 69'uncu maddeleri 1/1/2023 tarihinden itibaren elde edilen gelirler ve kazançlara uygulanmak üzere yayımı tarihinde,

ç) 20'nci ve 25'inci maddeleri Kanunun yayımı tarihinden sonra çıkılan ihalelere uygulanmak üzere yayımı tarihinde,

d) 30'uncu, 32'nci ve 33'üncü maddeleri yayımı tarihinde izleyen ayın başında,

e) 57'nci maddesi 31/12/2023 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere yayımı tarihinde

f) Diğer maddeleri yayımı tarihinden itibaren yürürlüğe girer.

Ali Mahir Başarır

Rahmi Aşkın Türeli

Ömer Fethi Gürer

Mersin

İzmir

Niğde

Gürsel Erol

Mahmut Tanal

Elâzığ

Şanlıurfa

BAŞKAN - Komisyon önergeye katılıyor mu?

PLAN VE BÜTÇE KOMİSYONU SÖZCÜSÜ ORHAN ERDEM (Konya) -Katılamıyoruz Sayın Başkan.

Önergenin gerekçesini açıklamak üzere Elâzığ Milletvekili Gürsel Erol'a söz veriyorum.

Sayın Erol, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

GÜRSEL EROL (Elazığ) - Sayın Başkanım, sayın milletvekilleri; hepinizi saygı ve sevgiyle selamlıyorum.

Konuşmama başlarken önce bir selamlaymayla başlamak isterim: Başta ülkemizin vazgeçilmez ve tek lideri olan Mustafa Kemal Atatürk'ü, İstiklal Savaşı şehitlerimizi, Kıbrıs'ta, Kore'de ve terörlle mücadelede şehit düşen bütün şehitlerimizi rahmet ve saygıyla anıyorum. Bu ülkenin üniter devlet yapısını korumak, devlet düzenini, kamu düzenini korumak adına şehit olan bütün şehitlerimizi saygı ve şükranla anıyorum.

Ben yaklaşık üç dönemdir milletvekiliyim, on yıldır bu Parlamentoda görev yapıyorum ve bu kürsüde konuştuğum zaman, özellikle terör içerikli bir konuşma yaptığım zaman üstüne basa basa hep şunu söylerim: Terör bir devlet meselesidir, terör bir parti meselesi değildir ve aynı şekilde, PKK bir

terör örgütüdür, YPG bir terör örgütüdür, FETÖ bir terör örgütüdür diye bunları her fırsatta gündeme getiririm. Yalnızca ben değil Cumhuriyet Halk Partisinin her milletvekili, Cumhuriyet Halk Partisinin her üyesi için PKK da bir terör örgütüdür, FETÖ de bir terör örgütüdür. (CHP sıralarından alkışlar) Bu konuda asla bir tereddüt yok ve Cumhuriyet Halk Partisinin her milletvekili devlet geleneğini bilir ve devlet geleneğine sadık milletvekilleri'dir çünkü biz bu devleti kuran partinin mensuplarıyız.

Bizim için öncelikli olan devlettir ama sayın milletvekilleri, eğer ülkede yaşanan bir süreci yalnızca anlık süreçler üzerinden değerlendirerseniz doğru tespitler yapamazsınız ve çözüm odaklı bir anlayışı gerçekleştiremezsiniz. Bakın, tarihimizde aslında millî duruşlarla nasıl başarı hikâyesi oluşturduğumuza dair önemli iki tane olay var İstiklal Savaşı'ndan sonra: Birincisi, 1974 Kıbrıs Barış Harekâtı. MSP-CHP Hükûmeti bütün Avrupa Birliğinin, Amerika Birleşik Devletleri'nin ambargosuna rağmen 1974 yılında Kıbrıs'taki soydaşlarımızın yurttaşlık haklarını korumak için Türk Silahlı Kuvvetlerini Kıbrıs'ın Beşparmak Dağları'na indirerek o dönemin Karaoğlan'ı ve Necmettin Erbakan'ı Kıbrıs'ın Beşparmak Dağları'na milliyetçiliğin tam da kendisini yazmıştır. (CHP sıralarından alkışlar)

Aynı zamanda, ikinci bir olay daha var. Yıl 1999, ANAP-MHP-DSP Hükûmeti, yine, bizim rahmetli Genel Başkanımız Bülent Ecevit'in Başbakanlığı döneminde yani devlet iradesinin ve siyaset iradesinin millî duygularla paylaşıp bütünleştiği zaman -aldığı sonuç anlamında söylüyorum- düşünün, DSP-MHP-ANAP Hükûmeti terör örgütü başı şerefsiz Abdullah Öcalan'ı Kenya'da yakalayarak Türkiye'ye getirdi ve 1999 yılında terörü sıfıra düşürdü. Peki, o zaman ne olmuştu? Hafızalarınızı şöyle bir geriye götürün. Türk Silahlı Kuvvetlerinin Genelkurmay Başkanı Suriye sınırına giderek açıklama yaptı "Ya bu terör örgütünün başını sınırının ötesine çıkarırsın ya da ben Suriye'ye giriyorum." dedi ve Suriye terör örgütü başını çıkardı. Terör örgütü başının ineceği uçak bile bulunmazken işte o DSP-MHP-ANAP Hükûmeti Abdullah Öcalan'ı yakaladı, Türkiye'ye getirdi, yargıya teslim etti ve şu anda cezaevinde.

Aslında, bugün terörle mücadelenin geldiği hâle bizden fazla MHP'nin karşı çıkması lazım. Niye? Çünkü başarılı bir siyasetle, başarılı bir politikayla Apo'yu yakalayan Hükûmet, terörü sıfıra indiren bir Hükûmet ve teslim ettiği AKP Hükûmeti bugün nasıl bu noktaya geldi? Terör örgütleri nasıl hâlâ etkinlik, eylem yapabilir hâle geldi? Düşünülmesi gereken bu.

Peki, AK PARTİ hükûmetleri döneminde ne oldu? Süleyman Şah Türbesi kaçınılırken, terör örgütleri orada bizi tehdit ederken CHP mi iktidardı? AK PARTİ iktidardı. Peki, Kuzey Irak'ta askerlerimizin başına çuval geçirilirken CHP mi iktidardı? AK PARTİ Hükûmeti iktidardı. Fetullah Gülen Ergenekon, Balyoz sürecini başlattığı zaman CHP mi iktidardı? AK PARTİ iktidardı. Peki, yine, FETÖ terör örgütü üyeleri Genelkurmayın kozmik odasına girdiğinde CHP mi iktidardı? AKP iktidardı. Bugün bu noktada olmamızın temel nedeni, terörle mücadeleyi bir siyaset anlayışına, bir parti meselesine dönüştürmek; hâlbuki, terör bir ülkede bir partinin sorunu değildir, terör devlet sorunudur.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Erol, lütfen, tamamlayın.

GÜRSEL EROL (Devamla) – Devlet sorunlarına karşı çözüm de devleti oluşturan bütün kurumlarla ortak bir iradenin gerçekleşmesidir.

Şimdi AK PARTİ Grubuna soruyorum: 2014 yılında teröre son verilmesiyle ilgili buraya 6 maddelik bir kanun teklifi geldi, 2014 yılında. Denildi ki: "Bu kanun çıkarsa terör bitecek." Ve Cumhuriyet Halk Partisi buna "evet" oyu verdi, buna "evet" oyu verdi, terörle mücadeleye. Aradan on yıl geçti, geldiğimiz nokta 2014 yılı, yine aynı noktadayız.

Değerli milletvekilleri, terör ulusal bir sorundur, terör devlet meselesidir; devlet meselesine karşı bir sorunun çözümüyle ilgili de Parlamentonun ve bütün siyasi partilerin ortak anlayışının olması lazım.

Ben, 2024 yılına girerken bütün milletvekillerimizin aileleriyle yeni yıllarını kutluyorum; herkese iyi yıllar diliyorum.

Saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Önergeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Önerge kabul edilmemiştir.

85'inci maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 85'inci madde kabul edilmiştir.

86'ncı maddeyi oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... 86'ncı madde kabul edilmiştir.

Üçüncü bölümde yer alan maddelerin oylamaları tamamlanmıştır.

FUAT OKTAY (Ankara) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Fuat Oktay, buyurun. Söz talebiniz...

Evet, buyurun, ne için istediğinizi de söylerseniz.

FUAT OKTAY (Ankara) – Bir hatip tarafından şahsıma yönelik bir ithamda bulunduğuyla alakalı söz talebim var.

BAŞKAN – Buyurun.

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

8.- *Ankara Milletvekili Fuat Oktay'ın, Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın 79 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin 81'inci maddesi üzerinde verilen önerge hakkında yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması*

FUAT OKTAY (Ankara) – Teşekkür ederim.

Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; ne yazık ki bir hatip haddini de aşarak şahsımla ilgili bir iddiada bulunuyor. Haddini de aşarak diye özellikle ifade ediyorum çünkü benim en rahat olduğum ve her konuda sonuna kadar gidebileceğim bir konuda ithamda bulunuyor. Konu ne söyleyeyim: Türkiye'ye yönelik tüm algı operasyonlarını yürüten, Interpol tarafından aranan tescilli bir FETÖ'cü, tescilli bir suçlu, tescilli bir teröristin iftiralardan, beyanlarından oluşan iftiraları Meclis kürsüsüne taşıyacak kadar ileri gidilmesi son derece üzücü. Yani ben olayın kendisinden ziyade adresi belli olan, kimler tarafından talimat verildiği belli olan ve FETÖ'cülüğü tescil edilmiş olan, Türkiye'den kaçan ve bir başka yere sığınma talebinde bulunan bir teröristin beyanlarının Meclis kürsüsüne getirilmesi. Ben buradan ifade edeyim.

Bu konularda, hangi konu olursa olsun, sonuna kadar açığım, hodri meydan. Kamuda başladığım günden bugüne, hatta öncesi, doğduğum günden bugüne alnım açıktır ve bununla ilgili de zerre kadar hiçbir konuda şüphe yoktur, şüphem yoktur. Bunu beni yakından tanıyanlar da çok iyi bilir.

Benden kim rahatsız olur, onu söyleyeyim. FETÖ'yle mücadelemi herkes çok iyi bilir; ilk günden beri, 15 Temmuzdaki mücadelemi çok iyi bilir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN - Sayın Oktay, lütfen tamamlayın.

FUAT OKTAY (Devamla) – Müsaade ederseniz...

Nasıl mücadele ettiğimi bu beyanda bulunan şahıs da çok iyi bilir. Burada arkadaşları da var, onların rahatsız olmasını anlıyorum da sizin niye rahatsız olduğunuzu anlamakta sorun yaşadım. Benim

PKK'yla olan mücadelemi herkes çok iyi bilir; benim yerli ve millî duruşumu, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ndeki yerli ve millî duruşumu tüm Türkiye bilir, tüm dünya çok net bilir. Kapalı Maraş'ın açılmasından tüm Türkiye mutlu olmuştur, tüm Türk dünyası mutlu olmuştur; birileri rahatsız olmuş olabilir de siz niye rahatsız oldunuz, onu anlamadım.

Dolayısıyla, mal varlığımı merak ediyorsanız Türkiye Büyük Millet Meclisine zaten sunulmuştur, zaten orada açıktır, mevcuttur. Kamuda olduğum sürece de mal varlığım açıktır. Birinci derece yakınlarımı merak ediyorsanız onların da açıktır.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

FUAT OKTAY (Devamla) – Dolayısıyla, alnımız açıktır; bu konuyla alakalı eğer çamur atmak için bir şeyler arıyorsanız buna başka yerde...

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

FUAT OKTAY (Devamla) – müsaade ederseniz...

BAŞKAN – Sayın Bakan, üç dakika veriyoruz.

FUAT OKTAY (Devamla) – Çamur atmayla alakalı eğer bahane arıyorsanız yanlış adama takıldınız, dolayısıyla bununla ilgili de ilk andan itibaren cumhuriyet savcılığına suç duyurusunda bulunmuş durumdayım. Şahsım da dâhil, bununla alakalı ne var, ne yoksa sonuna kadar gidebilirsiniz; benden ne istiyorsanız sonuna kadar teslim edebilirim.

Teşekkür ediyorum. Saygılar sunuyorum. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, CHP sıralarından gürültüler)

BAŞKAN – Peki, teşekkür ederim.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Özdağ, buyurun.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Adımı zikrederek bir ithamda bulunduğumu, iftirada bulunduğumu söyledi. Doğrusu öyle değildi... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

ÖZLEM ZENGİN (Tokat) – Adı geçmedi Başkanım.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Yalan söylüyor, yalan.

FUAT OKTAY (Ankara) – Ben kimsenin adını zikretmedim.

BAŞKAN – Ya, bir dakika izin verin.

Sayın Özdağ, size sorular sordu, bir ithamda bulunmadı.

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Hayır, sorular sormadı. Sayın Başkan, sorular sormadı, “Benim hakkımda bir iftirada bulunuldu.” dedi. Ben herhangi bir iftirada bulunmadım, o nedenle doğru bir şekilde bunun kamuoyu tarafından anlaşılması lazım.

MUSTAFA VARANK (Bursa) – Sataşma yok.

BAŞKAN – Buyurun.

9.- Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ'ın, Ankara Milletvekili Fuat Oktay'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Ben Sayın Fuat Oktay'a aslında iyilik yaptım. Bugün buraya çıkarak aynı zamanda bu iddialarla ilgili bir açıklama yaptı, kendisine de teşekkür ediyorum ama...

(AK PARTİ sıralarından “Sen o bilgileri nereden aldın?” sesi)

BAŞKAN – Müsaade buyurun.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – Bu bilgiler kamuoyunda paylaşıyor. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Selçuk Bey, kim paylaşıyor, kim?

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – Kimin paylaştığı önemli mi?

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Önemli, önemli.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – Kimin paylaştığı önemli mi?

(AK PARTİ sıralarından “FETÖ”cüler paylaşıyor.” sesi)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Önemli.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – Bir iddia var diyorum ve konuşmam da şöyle... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Peki, Selçuk Özdağ...

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – Bakın, tahammül edemiyorsunuz, tahammül edeceksiniz. Fuat Oktay çıktı ve cevap verdi.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Biz sizi ciddiyete davet ediyoruz, ciddi olun.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – Bir dakika, dinlemeyi öğrenin öncelikle.

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Defansif haberleri ciddi araştırmak lazım. Hainlik etme!

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – Değerli milletvekilleri, Fuat Oktay’la ilgili kamuoyunda böyle iddialar var. Çıktım ve “Ben böyle bir şey olduğuna inanmıyorum.” diyerek başladım.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Selçuk Bey, bu yaptığınız ciddiyetle bağdaşmıyor.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – Ben “Böyle bir şey olduğuna inanmıyorum.” diyerek konuşmama başladım... (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Bakın, bunu sabaha kadar konuşuruz burada isterseniz.

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) – Hayır, çamur atmış oluyorsunuz.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – İsterseniz şöyle yaparız, bakın şöyle yaparız: Var mısınız, gelin, Fuat Oktay’la ilgili bir araştırma önergesi verelim; var mısınız?

FUAT OKTAY (Ankara) – Varım.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – Hadi gelin, Fuat Oktay’la ilgili bir araştırma önergesi verelim; var mısınız? (Saadet Partisi ve CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler) Grubunuz var mı; veriyorum grup önerisi “Evet.” diyecek misiniz?

FUAT OKTAY (Ankara) – Varım, varım.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – Söz mü? Söz mü? Peki, vereceğim. Meclis ilk açıldığında vereceğim. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

Bakın, lütfen, istirham ediyorum, dinlemenizi istirham ediyorum.

Konuşmamı alabilirsiniz. “Fuat Oktay’la ilgili böyle bir iddia var.” dedim, bu iddiayla ilgili “inanmıyorum” kelimesini kullandım ve aynı zamanda dedim ki: “Fuat Oktay bu konuya açıklık getirmelidir, mal varlığını açıklamalıdır.” (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Ciddiyetten uzaksınız, ciddiyetten uzaksınız!

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – “Yetmez, birinci derece akrabalarının mal varlığını araştıralım.” dedim.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen tamamlayın.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – Şimdi, bakın, kamuoyunun önünde aziz milletime sesleniyorum: Burada söz verdiler.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Bu yaptığınız çamur atmaktır.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – Ben Parlamento açıldığında bir araştırma önergesi vereceğim, Fuat Oktay’ın mal varlığının araştırılması önergesini vereceğim...

ALİ ÖZKAYA (Afyonkarahisar) – Hadi oradan!

İBRAHİM YURDUNUSEVEN (Afyonkarahisar) – Hadi oradan! Hadi be!

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – ...ve Adalet ve Kalkınma Partililer “Evet.” diyecekler; göreceğim sizi değerli arkadaşlar. (Saadet Partisi ve CHP sıralarından alkışlar, AK PARTİ sıralarından gürültüler)

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – “Çamur atayım, izi kalsın.” diyorsun, olmaz böyle! O çamurun izi burada kalmaz ama senin üzerine yapışır.

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – Fuat Oktay’ın açıklamasından dolayı da teşekkür ediyorum kendisine. Size açıklama hakkı tanıdım, bundan daha güzel bir şey olabilir mi? (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – O çamur senin yüzüne, suratına yapışır! Olmaz böyle bir şey!

SELÇUK ÖZDAĞ (Devamla) – Burada konuşacağız tabii, nerede konuşacağız? Bu iddialar burada konuşulur. Nerede konuşulur? Burada konuşulur, mahkemede konuşulur, kamuoyunda konuşulur; konuşulur ve açıklarız değerli arkadaşlar.

O nedenle, Fuat Oktay aslında bir noktada kendisini aklamıştır burada. Şöyle demiştir: “Benim bunlarla alakam yoktur. Birinci derece akrabalarımın mal varlığı orada açıklanmıştır.” (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Şimdi, araştırma önergesi vereceğiz ve “Hanya oradaysa Konya burada.” diyeceğiz. El mi yaman bey mi yaman, göreceğiz. Sayın Oktay, göreceğiz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Özdağ.

Sayın Oktay, buyurun.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – O çamur buraya yapışmaz ama sizin üzerinize yapışır Selçuk Bey! Bakın, mesnedi yok, kaynağı yok...

(Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ’ın Amasya Milletvekili Hasan Çilez’in yanına yürümesi; karşılıklı konuşmalar, gürültüler)

BAŞKAN – Sayın Özdağ, lütfen yerinize geçin.

Evet, değerli milletvekilleri...

Evet, Sayın Fuat Oktay Bey, buyurun.

10.- Ankara Milletvekili Fuat Oktay’ın, Muğla Milletvekili Selçuk Özdağ’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

FUAT OKTAY (Ankara) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; temiz siyaset yapamayanlar, tabanda zerre kadar karşılığı olmayanlar, siyasette bile hırsızlık yapabilecek kadar ileri gidenler ne yazık ki, ne yazık ki varlık sebeplerini başka yerlerde aramaktalar. (AK PARTİ sıralarından alkışlar, Saadet Partisi sıralarından gürültüler) Ben tekrar ediyorum: Yanlış yerde arıyorsunuz.

BÜLENT KAYA (İstanbul) – Doğru yerde arıyoruz.

FUAT OKTAY (Devamla) – Benim alnım açıktır, sonuna kadar hodri meydan!

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Manisa’dan aday olamadı, Muğla’ya gitti o!

FUAT OKTAY (Devamla) – Eğer ki sıkıntı arıyorsanız aynaya bakabilirsiniz.

ŞEBNEM BURSALI (İzmir) – Aynaya bakın.

FUAT OKTAY (Devamla) – Sorun arıyorsanız aynaya bakabilirsiniz, bizde bir şey yoktur. Yerli ve millilikle ilgili sorunumuz yoktur, FETÖ’yle mücadeleyle ilgili sorunumuz yoktur; sözcülüğünü yapmak istiyorsanız devam edin. PKK’yla birlikte yürüyenlerle yürümek istiyorsanız devam edin...

SELÇUK ÖZDAĞ (Muğla) – Ne alakası var kardeşim! Konunun PKK’yla ne alakası var?

FUAT OKTAY (Devamla) - ...sözcülüğünü yapmak istiyorsanız devam edin. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Ne gerek var ya! Ne gerek var!

FUAT OKTAY (Devamla) – Kimden talimat aldıysan, oradaki FETÖ’nün iftiralarını, beyanlarını Meclis kürsüsüne taşımakla ilgili kimden o talimatı aldıysan yine onların talimatıyla yol yürümeye devam edin siz.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Şu kameraya oynamak size yakışıyor mu? Size yakışıyor mu şu kameraya oynamak? Yapmayın ya!

FUAT OKTAY (Devamla) – Bizim alnımız açıktır.

Teşekkür ediyorum. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

CAHİT ÖZKAN (Denizli) – Muğla’ya gitti, Muğla’ya! Muğla’dan aday oldu o! Manisa’dan aday olamadı, Muğla’dan aday oldu o!

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 17.29

ÜÇÜNCÜ OTURUM

Açılma Saati: 17.44

BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ

KÂTİP ÜYELER: Sibel SUIÇMEZ (Trabzon), Kurtcan ÇELEBİ (Ankara)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 48’inci Birleşiminin Üçüncü Oturumunu açıyorum.

79 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine devam ediyoruz.

V.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)*A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)*

1.- Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve Samsun Milletvekili Ersan Aksu ile 120 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1812) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 79) (Devam)

BAŞKAN - Komisyon yerinde.

Şimdi, teklifin tümü oylanmadan önce, İç Tüzük’ün 86’ncı maddesi gereğince oyunun rengini belli etmek üzere lehte İstanbul Milletvekili Sayın Mehmet Önder Aksakal’a söz veriyorum.

Sayın Aksakal, buyurun.

MEHMET ÖNDER AKSAKAL (İstanbul) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; sözlerime başlarken, vatan savunmasında şehadet mertebesine ulaşan 12 evladımıza bir kez daha Allah’tan rahmet diliyorum ve yüce Meclisimizin önceki gün 4 partinin adıyla yayımladığı bildirinin altına Demokratik Sol Parti olarak imzamızı koyduğumuzu belirtmek istiyorum.

Yeri gelmişken, buna dair bir hususu dikkatinize sunmak isterim. Yayınlanırken “Türkiye Büyük Millet Meclisi” denilen bildiride neden sadece grubu bulunan partiler var merak ediyorum. Mecliste 6 tane parti mi var? Diğer 8 parti bu toplumun değişik kesimlerini temsil etmek üzere burada değil mi? Meclisin kendi eliyle toplumu bu şekilde ayrıştırması, grubu bulunmayanları 1 milletvekili de olsa 19 milletvekili de olsa dışlaması değil mi bu? Türkiye Büyük Millet Meclisi bir toplumsal temsil alanıdır ve Siyasi Partiler Yasamıza göre partileri genel başkanları temsil eder, Mecliste eğer genel başkanı yoksa grup başkanı temsil eder. O zaman, şu yanlış da en kısa zamanda düzeltilmelidir: Meclis çalışmalarına ara verdiğinde Sayın Meclis Başkanımız, Mecliste bulunan her partinin genel başkanı, genel başkanı yoksa temsilcisi için en ön sırada yer belirlemelidir.

Bir düzeltme daha yapmak istiyorum. 24 Aralık Pazar günü 45’inci Birleşimde konuşma yapan CHP Grup Başkan Vekili Sayın Başarır: “Biz sıfır terörle iktidara gelip bu ülkeyi bu hâle getiren bir iktidarla artık ortak imza atmak istemediğimizi söyledik, bir. İki, bizim tarihimize bakmak istiyorlarsa bizim 3’üncü Genel Başkanımız Sayın Bülent Ecevit bu terör örgütünün başındaki haini İmralı’ya attı ve yargılanmasını sağladı.” dedi. Eyvallah. İmzalamama konusu kendi kararlarıdır, onu eleştiririz ama karışamayız. Bu görüşün doğru olan bir tek yeri var, o da AK PARTİ’nin sıfır terörle iktidara geldiğidir. Ancak burada CHP tarihine işaret edip bu durumu “3’üncü Genel Başkanımız Ecevit.” diyerek kendilerine atfetmesi esasen tam anlamıyla tarihi çarpıtmaktır, demagojidir, Meclis kayıtlarına yanlış bilgi koymaktadır. Zira, PKK terör örgütü eylemsel olarak 1984 yılında Eruh baskınıyla süreci başlatmış ve o tarihlerde “Cumhuriyet Halk Partisi” diye bir parti siyaset arenasında bile yoktur, 1999’da da baraj altında kalmıştır, Mecliste de yoktur. Bunu önce bir düzeltelim, tutanaklara doğru bilgiyi

koyalım. Dolayısıyla terörü bitiren ve sıfır terörle iktidarı devreden Bülent Ecevit o tarihte Demokratik Sol Partinin Genel Başkanıdır ve 57'inci Hükümetin Başbakanıdır. Bunu söylemek bu kadar zor mudur arkadaşlar? Biraz önce konuşma yapan Sayın Gürsel Erol'a buradan huzurunuzda teşekkür etmek istiyorum, sağ olsun.

İkincisi, Ecevit, PKK terör örgütünün elebaşının yakalanmasını bir siyasi rant konusu yapmadan “Bu sabaha karşı saat 03.00’ten itibaren bölücü terör örgütü PKK’nın başı Abdullah Öcalan Türkiye’dedir. Dünyanın neresinde olsa devletimizin -bakın, devletimizin- onu ele geçireceğini söylemiştik. Bu devlet sözü yerine getirildi. Şehit analarına verilen söz yerine getirildi, yaptıklarının ve yaptırdıklarının hesabını bağımsız Türk adaletine verecektir. Bölücü terörle Türkiye’de bir yere varılamayacağını, devletimizle baş edilemeyeceğini artık herkes anlamalıdır.” demiştir. Bir kez daha ifade etmek isterim ki CHP’li arkadaşlar, hayatın gerçeklerini içinize sindirmeyi öğrenin, her dara düştüğünüzde Atatürk’ün, Ecevit’in ipine sarılmaktan, onları istismar etmekten vazgeçin.

EDNAN ARSLAN (İzmir) – Sana mı soracağız ne yapacağımızı?

MEHMET ÖNDER AKSAKAL (Devamla) – Bakınız “Mustafa Kemal’in askerleriyiz.” diye slogan atan CHP’lilere “Generali olsanız ne yazar it sürüleri!” diye haykıranlarla yolda yürüyorsanız Atatürk’ün adını ağzınıza almayacaksınız.

EDNAN ARSLAN (İzmir) – Sana mı soracağız ne yapacağımızı? Sana mı soracağız?

MEHMET ÖNDER AKSAKAL (Devamla) – Kurultay salonlarından, Meclisin bu kürsüsünden Selahattin Demirtaş’a selam çakırıyorsanız bölücü elebaşının yakalanmasında Başbakan olan Bülent Ecevit’i ağzınıza almamalısınız. (AK PARTİ sıralarından alkışlar; CHP sıralarından “Sana mı soracağız?” sesleri, sıra kapaklarına vurmalar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Bu ne ya! Bu ne ya! Sen kimsin ya! Sen kimsin ya!

MEHMET ÖNDER AKSAKAL (Devamla) – Bu tutumlarınız en hafifiyle samimiysizliktir. (CHP sıralarından gürültüler, sıra kapaklarına vurmalar)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Senin o kirli ağzına yakışmıyor Selahattin Demirtaş.

MEHMET ÖNDER AKSAKAL (Devamla) – Eğer siyaseti gerçekten halk için yapıyorsanız doğruları söyleme erdemi bunun en önemli karanesidir.

Bir konuyu daha aziz milletimizin dikkatine arz etmek isterim: Anayasa’mızın ilk 3 maddesi Demokratik Sol Partinin koyu kırmızı çizgisidir. Buradaki hükümlerin değiştirilemeyeceğinden öte, değiştirilmesinin teklif dahi edilemeyeceği bir yerde, sözüm ona, tartışılabileceğini önermek abesle iştir. Bu kutlu çatı bir forum meydanı değil, laik, demokratik cumhuriyetin ve Atatürk ilkelerinin güvencesidir.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

EDNAN ARSLAN (İzmir) – Ortağına söyle, ortağına.

BAŞKAN – Sayın Aksakal, lütfen tamamlayın.

MEHMET ÖNDER AKSAKAL (Devamla) – Tamamlıyorum.

Değerli milletvekilleri, görüşülmekte olan torba kanunda, Demokratik Sol Parti olarak spesifik gördüğümüz, toplumsal dejenarasyonu büyük oranda besleyen, insani değer yargılarını altüst eden şans oyunları ve yasa dışı bahis konusunda görüşlerimizi paylaşacağım. Adı her ne kadar “şans oyunu” olarak nitelendirilse de topluma sunulan oyunlar, şayet eğlence amacını aşır bireysel ekonomik sıkıntıların çözüm seçeneği karakterine dönüşmüşse akıbeti meçhul bir yolun başlangıcına gelmiş demektir. Kumar bağımlılığı, aynı zamanda sosyal düzenimizi sarsan, psikososyal sağlığımızı tehdit eden, gençliğin ve kabul edilmelidir ki ülkemizin de geleceğini olumsuz etkileyecek boyutta bir

hastalıktır. Sağlık ve psikoloji üstüne etkilerini ele aldığımızda, bir bireyin zihinsel sağlığını bozduğunu, bağımsızlığın aile içinde gerilimlere, şiddete ve hatta cinayetlere bile yol açtığını görüyoruz. Bugün, psikiyatrist hekimlerin hastalarının büyük çoğunluğu bu vakalarla ilintili kimselerdir. Bu illetin ekonomik boyutlarına baktığımızda ise...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MEHMET ÖNDER AKSAKAL (Devamla) – Çok az kaldı Sayın Başkan.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Aksakal, çok sağ olun.

MEHMET ÖNDER AKSAKAL (Devamla) – Bakın, çok az kaldı, bitireyim.

BAŞKAN – Efendim, herkese aynı uyguluyoruz. Lütfen, istirahat ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

MEHMET ÖNDER AKSAKAL (Devamla) – Peki.

Unutmayalım ki emeğin en yüce değer olduğu bir toplumda, bu tür zararlı alışkanlıklara karşı verdiğimiz mücadele gelecek nesillere daha güvenli bir Türkiye bırakmamızın parçasıdır diyor, yüce milleti saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum Sayın Aksakal.

Aleyhte olmak üzere Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır’a söz veriyorum.

Sayın Başarır, buyurun. (CHP sıralarından alkışlar)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Genel Kurulu saygıyla selamlıyorum.

Herhâlde bu yılın bu kürsüdeki en son konuşmacısı benim; sert bir konuşma, ayrıştırıcı bir konuşma asla olmayacak.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Mahir Bey, bak, alkışlayacağız eğer bir şey olmazsa.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Mahir Bey, sataşırsan çıkarım son konuşmaya.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Ben öncelikle tüm arkadaşlarımın yeni yılını kutluyorum, yurttaşlarımızın yeni yılını kutluyorum. Yeni yılda yurttaşlarımızın 2023’te çektiği tüm sıkıntıların son bulmasını diliyorum.

BAŞKAN – Sayın Başarır, son konuşmacı olabilmeniz için kimseye sataşmamanız gerektiğini hatırlatırım.

(Gülüşmeler)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Tamam, tamam.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Başkanım, alkışlayacağız eğer bir şey olmazsa.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Şimdi yasayla ilgili konuşacak çok şey var. Değerli arkadaşlar, Türkiye’de büyük bir yoksulluk sorunu var, bunu kabul edelim; yoksulluktan öte yoksunluk sorunu var. Bugün evimden çıkıp Meclise gelene kadar en az 10 emekli yurttaşımız beni aradı “Rica ediyorum, belki 5 bin lira sizin için büyük bir para değil ama çocuklarımız, torunlarımız o parayı bekliyor, yeni yıldan önce yatar mı?” dedi ve biz şunu söyledik: “İçimiz yansa da bu parayı eksik bulsak da yılbaşından önce bu para hesabınıza yapacak.” Çünkü 29 Ekimde bu ayırım yapıldığında itiraz eden parti Cumhuriyet Halk Partisiydi “Çalışan–çalışmayan emekli ayrımı yapmayalım, 4 milyon 680 bin emekliye de bu parayı verelim.” dedim. Bu, işin bambaşka bir tarafı.

Değerli arkadaşlar, 5 bin lira veriyoruz ya! 1,5 çeyrek altın alınıyor, 10 kilo et alınıyor, bakın, 130 litre mazot alınıyor. Bizim teklifimiz, bunu, gelin, her ay yapalım ve kök ücrete ekleyelim dedik. Gerçekten bir sefalet sorunu var. 2024'te bu Meclisin çözmesi gereken birinci sorun yoksulluktur, yoksulluktur, yoksulluktur. Yüz binlerce insan mahkeme kapılarında, tahliye olup sokakta kalma tehdidiyle karşı karşıya. Öğrencilerin büyük sorunları var. Bakın, 30 milyon insan icrada. Bu Parlamento olarak bu sorunları çözmeliyiz; ulaşım sorununu, beslenme sorununu, barınma sorununu çözmeliyiz. Kavgaya etmek benim de hoşuma gitmiyor, tartışmak benim de hoşuma gitmiyor, birbirimizin üzerine yürümek benim de hoşuma gitmiyor.

ÖZLEM ZENGİN (İstanbul) – Benim de gitmiyor vallahi. Bizim de gitmiyor.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) - Ama bizi binlerce, yüz binlerce insan arıyor: “Ekmek bulamıyorum.” diyor. “Tahliye davasını kaybettim, icra kanalıyla sokakta kaldım, parkta yatıyorum.” diyor. “Çocuğuma süt alamıyorum.” diyor. “Çocuğuma defter, kalem alamadım.” diyor. “Yol parası olmadığı için tatilden sonra çocuğumu üniversiteye, okula yollayamadım.” diyor. Bunlar bu ülkenin gerçekleri. Buna çözüm bulacaksak hep beraber 2024'te ne gerekiyorsa yapalım.

ÖMER FETHİ GÜRER (Niğde) – AK PARTİ çözüm bulamadı ya! Biz buluruz.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) - Bir borcumuz da depremzedelere, Hatay'a, Antep'e, Adıyaman'a Malatya'ya var. Bakın, yeni yıla bu insanlar damsız, sobasız, odasız evlerde, çadırlarda giriyor. 2024'te bunların hepsine bir ev, bir oda, bir soba, bir baca vermeliyiz, Meclis vermeli saray vermiyorsa; bu, hepimizin sorunu. Ben eminim, Sayın Grup Başkan Vekili, eski Adalet Bakanı da rahatsız oluyor, onun, Abdulhamit Gül'ün vicdanına güveniyorum. 2 çocuğum var, Özlem Hanım'ın 3 çocuğu var. Bugün, yeni yıldan önce memur, işçi evine gidecek, çocukları çantalarına bakacak. Yeni yılda 5 bin lirayla gerçekten kök aileyi toplayıp bir yemek yiyebilecek mi insanlar, buna bakmalıyız.

Sayın Başkanım, şimdi, aslında sataşmaya mahal vermeyecektim, cevap da vermeyecektim ama -sizinle ilgili bir durum yok, sizinle ilgili de bir durum yok- Sayın Aksakal, üzülerek söylüyorum ki rahmetli Bülent Ecevit'in tek bir siyasi günahı var, o da sizsiniz, maalesef ki onun kemiklerini sızlatan bir insansınız. (CHP sıralarından alkışlar)

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen tamamlayın.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Toparlıyorum.

Bir sefer, Sayın Bülent Ecevit 1999'da iktidara geldiğinde Sayın İsmail Cem partimizin milletvekili, Dışişleri Bakanıydı; Uluç Gürkan Bakandı, Hasan Gemici Bakandı; bu partide yıllarca beraber yürüdüğümüz insanlar bakandı. Onlara bakıyorum, yaşayanlar hâlâ Cumhuriyet Halk Partisi Grubunda; sen neredesin, neredesin? (CHP sıralarından alkışlar) Aynaya bakıyor musun? Aynaya baktıktan sonra odadaki Sayın Bülent Ecevit'in resmine bir bakıyor musun, yüzün kızarmıyor mu? Eminim, o yaşıyasaydı bu grubun en ön taraflarında bir yerde otururdu, biz onur duyardık. (CHP sıralarından alkışlar)

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Partide yer bırakmadınız, çok eziyet ettiniz çok!

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) - Onur duyardık. O yüzden bir Sayın Bülent Ecevit'in...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) – Ben yerimden konuşmayacağım, bir dakika istiyorum. (AK PARTİ sıralarından “hayır” sesleri, gürültüler)

BAŞKAN – Şimdi, bir müsaade buyurun değerli milletvekilleri.

Şimdi, bugün, Grup Başkan Vekillerinin başlangıçtaki konuşmalarını yeni yılın giriş öncesi olması ve kanunun önemi nedeniyle günün sonuna bıraktık. Sayın Başarır, bir dakika istiyor, bir dakikayı verdiğimde oradaki konuşma hakkını kullanmayacağını ifade ettiği için izninizle daha avantajlı bir durum, söz veriyorum.

Buyurun.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) - Adaletsiz bir pazarlık oldu ama tamam.

O yüzden, Beyefendi, Cumhuriyet Halk Partisinin tüm Genel Başkanları, Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ten bugüne kadar -partimizde olur olmaz- başımızın tacıdır. Biz onlara üst düzey saygıyı da gösteririz ama lütfen, buradan, bir gruptaki arkadaşlarımız Kıbrıs ya da Abdullah Öcalan'ın yakalanması, bu ülkeye getirilmesi bunlarla övünüyorsa hiçbir söz söyleme, kötü bir şey değil bu. Kötü bir şey varsa bakın, karşımda duruyorsun, o grubun listelerinden milletvekili olman.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Sizin gruptan milletvekili olanlara da aynısını mı diyorsun? Sizin gruptan aday olanlara da geçerli mi, 38 kişiyi de kapsıyor mu?

ALİ MAHİR BAŞARIR (Devamla) - Teşekkür ediyorum, saygılar sunuyorum. (CHP sıralarından alkışlar)

BAŞKAN - Teşekkür ediyorum Sayın Başarır.

Sayın Aksakal, buyurun.

MEHMET ÖNDER AKSAKAL (İstanbul) – Ben söz hakkı istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

VII.- SATAŞMALARA İLİŞKİN KONUŞMALAR (Devam)

11.- İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal'ın, Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır'ın 79 sıra sayılı Kanun Teklifi'nin aleyhinde yaptığı konuşması sırasında şahsına sataşması nedeniyle konuşması

MEHMET ÖNDER AKSAKAL (İstanbul) – Teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

“Sayın Başarır” diye sözüme başlamayacağım, size bir daha söz hakkı doğmasın.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ama başladınız.

MEHMET ÖNDER AKSAKAL (Devamla) – Ancak şunu bilmenizi isterim ki Önder Aksakal Demokratik Sol Partinin en büyük şansısıdır ve Ecevit'in gururudur. Çünkü Ecevit 12 Eylül 1980'den sonra hepinizin hatırlayacağı ve bildiği üzere, ki arkadaşlarımızın da bildiği üzere... (CHP sıralarından gürültüler, sıra kapaklarına vurmalar) İşte, bakın, saygı bu kadar! Ecevit böyle bir partinin Genel Başkanı değildi, Ecevit'in grubunda çıt çıkmazdı. Bu saygısızlıklarından dolayı Ecevit şunu söylemişti: “Doğuda ve güneydoğuda üç beş tane oyu fazla almak için bu ülkeyi bölmek isteyenlerle iş birliği yapanlar Cumhuriyet Halk Partisinin, Türkiye Cumhuriyeti'ni kuran Cumhuriyet Halk Partisinin mirasçılığı iddiasında bulunamazlar.” (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

Şimdi, bugünkü Cumhuriyet Halk Partisi HDP'yle birlikte, PKK'nın Meclisteki siyasi uzantısıyla birlikte bu ülkeyi bölmek üzere uluslararası küresel güçlerle iş birliği yapmış ve yol yürümektedir.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Ya, ağzını topla be! Terbiyeli ol! Ne yapıyorsun sen?

MEHMET ÖNDER AKSAKAL (Devamla) – Onun için Demokratik Sol Partili olmakla gurur duyuyorum.

Bir şey daha söylemek isterim: Bu ülkede eğer sizin bu kadar karşı çıktığınız bir AK PARTİ Grubu varsa, Önder Aksakal oradan 1 milletvekili eksiltti, siz 39 milletvekili verdiniz buraya. Bu da size kapak olsun!

Teşekkür ederim. (AK PARTİ sıralarından “Bravo” sesleri, alkışlar)

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sayın Başkan...

BAŞKAN – Sayın Daniş Beştaş, buyurun.

12.- Erzurum Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, İstanbul Milletvekili Mehmet Önder Aksakal'ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşması sırasında Halkların Eşitlik ve Demokrasi Partisine sataşması nedeniyle konuşması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Ya, gerçekten cevap vermeye değmezsiniz, saygı sınırlarını aşmak istemiyorum, değmezsiniz!

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Verme o zaman!

(AK PARTİ sıralarından “Verme o zaman!” sesleri)

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Ya, size ne oluyor? Bu ne, koro hâlinde bağıırıyorsunuz! Ayıp bir şey ya!

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – İnsan gibi konuş!

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri... Değerli milletvekilleri... Değerli milletvekilleri, lütfen hatibi dinleyin. Bakın, hatibin sesini biz buradan dahi anlayamıyoruz.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – İyi de biz sizin kaprisinizi çekmek zorunda değiliz ki.

BAŞKAN – Sayın Çilez... Sayın Çilez, karşılıklı konuşmayalım.

Sayın Daniş Beştaş, Genel Kurula hitap edin.

Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Önder Aksakal Beyefendi, ya, arkanızdaki desteğe bir bakın ya. İktidar sıralarına yamanmışsınız, gelmişsiniz, tek bir milletvekili, tek genel başkan, orada oturmuşsunuz. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Bizim arkamızda milyonlar var, bu Meclisin 3'üncü büyük partisiyiz, bize laf söyleme hadsizliğini gösteriyorsunuz ya! (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Önce oyunza bakın, oyunza. Kim sizi biliyor? Kim sizi tanıyor? Kim sizin farkınızda? Kendinizi dev aynasında görüyorsunuz herhâlde. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Garip bir şey, bu Mecliste kim parlamak istiyorsa HEDEP Grubuna, DEM Grubuna vuruyor; garip bir durum gerçekten. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Ama şunu unutmayın: Sizin boyunuzu aşar. Demirtaş'ın adını da ağzınıza bir daha almayın! (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Gerçekten, sevgili Eş Başkanımızın adını da kirlletmeyin. (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Sizin haddinize değil. Demirtaş tarih yazıyor, biliyor musunuz? (AK PARTİ sıralarından gürültüler) Açın, basını okuyun, üç gündür beyanda bulunuyor, o beyanlar size bir ömür yeter biliyor musunuz, bir ömür yeter.

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Ama cevap vermediniz ki.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Devamla) – Ayrıca, bizimle ilgili söz söylemeden önce bundan sonra 3 kere düşünün öyle cümle kurun. (AK PARTİ sıralarından gürültüler)

HASAN ÇİLEZ (Amasya) – Niye ya? Cevap vermediniz ki ama. Sözlerine cevap vermediniz, vallahi vermediniz.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Ben cevap vermezdim ama PKK ile CHP'yi yan yana koyan bir adam.

BAŞKAN – Sayın Başarır, bir dakika efendim, bir dakika.

Biz bu tartışmaları bitirelim, Genel Kurulu yapalım, sağlıklı bitirelim ama bu usulle bitiremeyiz.

Birleşime on beş dakika ara veriyorum.

Kapanma Saati: 18.05

DÖRDÜNCÜ OTURUM**Açılma Saati: 18.10****BAŞKAN: Başkan Vekili Bekir BOZDAĞ****KÂTİP ÜYELER: Sibel SUİÇMEZ (Trabzon), Kurtcan ÇELEBİ (Ankara)**

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Türkiye Büyük Millet Meclisinin 48’inci Birleşiminin Dördüncü Oturumunu açıyorum.

V.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)**A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)**

1.- Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özкая ve Samsun Milletvekili Ersan Aksu ile 120 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1812) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 79) (Devam)

BAŞKAN - 79 sıra sayılı Kanun Teklifi’nin görüşmelerine kaldığımız yerden devam ediyoruz.

Komisyon yerinde.

Değerli milletvekilleri, bugün varılan mutabakat gereği Grup Başkan Vekillerinin yeni yıl münasebetiyle de söz talepleri var, onları karşılayacağım.

İlk söz, Saadet Partisi Grup Başkan Vekili ve İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin’e ait.

Sayın Şahin, buyurun.

VI.- AÇIKLAMALAR (Devam)

4.- İstanbul Milletvekili İsa Mesih Şahin’in, Ankara Milletvekili Fuat Oktay’ın sataşma nedeniyle yaptığı konuşmasındaki bazı ifadelerine, Dışişleri Komisyonunda İsveç’in NATO üyeliğine ilişkin alınan karar konusunda bilgilendirilmek istediklerine ve 2024 yılı için temennilerine ilişkin açıklaması

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) - Sayın Başkan, teşekkür ediyorum.

Tabii, bir cevap hakkımız vardı ama böyle gergin bir ortamda yeni bir sataşmaya mahal vermeden Meclis kayıtlarına geçmek için bu cevap hakkını kullanacağım öncelikle, az önce kürsüden söz alamamıştık.

Tabii, Sayın Özdağ ile Sayın Fuat Oktay arasındaki tartışmada Sayın Oktay’ın grubumuza bakarak PKK’yla ilgili yakıştırmalar yapmasını, FETÖ’yle ilgili yakıştırmalar yapmasını şiddetle reddediyoruz. Bu grubun terör örgütleriyle ilgili terör konusundaki hassasiyeti her zaman için bütün Meclis kayıtlarında da bütün milletimizin kayıtlarında da, hafızasında da çok net bir şekilde ortadadır; bunu özellikle paylaşmak istiyorum. PKK’yla ilgili, terörle ilgili mücadeleimiz, duruşumuz her zaman için nettir.

Bunun yanında, FETÖ’yle ilgili bir konuyu özellikle kayıtlara geçmek istiyorum: Değerli milletvekilleri, FETÖ konusunda, sanırım, en net duruşu olan grup burasıdır. Sayın Başkanım, Sayın Bakanım; sataşmak için demiyorum, yeni bir cevap hakkı doğurmayacağım ancak bunu Meclis kayıtlarına geçmem gerekiyor. Bir kere, FETÖ konusunda burada üzerine yafta yapışacak, çamur duracak bir arkadaşımız yoktur. Bu konuda şu beyaz gömleğe küçücük leke değdirmeyen insanlarız.

15 Temmuz kara gecesinde, Sayın Cumhurbaşkanımızın mesajı saat 00.30’da gelmişti, Anadolu Ajansı önceki mesajı yayınlamamıştı. Televizyona çıkarak ilk defa bütün Türkiye’ye “Sokağa çıkın.” çağrısı yapan, 2 milyon üyesine mesaj atan, 39 ilçesini örgütleyen dönemin İstanbul İl Başkanı Selim Temurci burada. Yine, devletin başkenti Ankara’da bütün teşkilatlarını sokağa döken, bütün üyelerini sokağa döken, Ankara’yı örgütleyen Nedim Yamalı burada.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen tamamlayın.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Yine, 15 Temmuzun sembolik noktası Şehitler Köprüsü’nde olan -İstanbul’daki 39 ilçe başkanınızdan- tek İlçe Başkanı İsa Mesih Şahin burada. O gece sabaha kadar orada mücadele eden, doktor eşiyile birlikte yaralılara müdahale eden, beyaz gömleğinde -sabahın ışıklarında- kan olan İlçe Başkanımız burada. Dolayısıyla bu yafta bize yapışmaz, bu çamur bizde durmaz. Bu konuda -tekraren- şu beyaz gömleğe küçücük leke değdirmeyen insanlarız. Bu kaydı özellikle Meclis kayıtlarına geçirmek istiyorum. Sayın Özdağ da o gün, burada Türkiye Büyük Millet Meclisinin onurunu koruyan insanlardan birisidir. Bunu özellikle kayda geçirmek istedim.

Bir iki hususu daha paylaşmak istiyorum Sayın Başkanım.

Tabii, 2024 temennimi de paylaşacağım.

İsveç konusunda Komisyonunda bir karar alındı. Bu konuda biz “hayır” oyu verdik ancak bu konuda bilgilendirilmek istiyoruz. Ne değişti?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen son sözlerinizi alalım.

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Bu konuda bilgilendirilmek istiyoruz. Millî menfaatlerimiz noktasında ne değişti? Gerçekten bunu samimi şekilde söylüyorum. Eğer gerçekten tatmin edici bilgiler gelirse Genel Kurula geldiğinde “evet” oyu vermekten de çekinmeyeceğimizi ifade ediyorum. Torba yasayla ilgili eleştirilerimizi dile getirdik ancak içinde, reddedemeyeceğimiz emekliye ikramiye gibi önemli maddeler var. Lütfen, Meclisi bu çelişkide bırakmayın değerli iktidar partisindeki arkadaşlar; bunu da özellikle paylaşıyorum.

Son olarak, 2024 temennimi de paylaşmak istiyorum. Tabii, 2023’te çok zor bir yıl geçirdik; Kahramanmaraş depremleri gibi büyük bir acı yaşadık. Allah bir daha bu ülkeye böyle bir acı yaşatmasın. Ben, vefat edenlerimize tekrar rahmet diliyorum, yaralılarımıza şifa diliyorum, milletimize geçmiş olsun diyorum. 2024 yılında deprem bölgesinin yaralarının hızlı bir şekilde sarılmasını temenni ediyorum.

Yine, 2024 yılında Filistin’de yaşanan soykırımın...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Son cümlelerim Başkanım.

BAŞKAN – Lütfen... Bir daha uzatmayacağım.

Son kez...

İSA MESİH ŞAHİN (İstanbul) – Filistin’de yaşanan insanlık ayıbının, soykırımın son bulmasını, “Dünya 5’ten büyüktür.” sözünün gerçekten anlam bularak uluslararası ceza mahkemelerinde İsrail’in yargılandığı bir dönemin olmasını temenni ediyorum. Ülkemiz için, adaletin gerçekten devletin temeli olduğu, gerçekten dinin direği olduğu bir yıl olmasını temenni ediyorum. Liyakatin esas alındığı bir yıl olmasını temenni ediyorum. “Hoşgörü, tolerans, tahammül bizim millî vasıflarımız.” demişti Sayın Turgut Özal. Bu kavramların siyasette gerçekten karşılık bulmasını özellikle temenni ediyorum. Siyasetin dilinin normalleşmesini, siyasetin zemininin normalleşmesini özellikle temenni ediyorum 2024 yılı için.

Yine, ekonomik krizin son bulduğu, milletimizin nefes aldığı, gençlerimizin umudunun yeşerdiği bir yıl olmasını temenni ediyorum.

Sayın Başkanım, başta sizin, değerli milletvekillerimizin, buradaki stenograf arkadaşlarımızın, kavaslarımızın, bütün Meclis çalışanlarımızın yeni yılını tebrik ediyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Sayın Dervişoğlu, buyurun.

5.- İzmir Milletvekili Dursun Müsavat Dervişoğlu'nun, yoğun çalışma döneminde katkı sağlayanlara teşekkür ettiğine ve 2024 yılı için temennilerine ilişkin açıklaması

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Çok teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Genel Kurulu saygılarımla selamlıyorum.

Çok yoğun bir çalışma dönemi geçirdik, Türkiye Büyük Millet Meclisinde çok faydalı tartışmaların yanında, hiç konuşulmaması icap eden meseleler de Türkiye Büyük Millet Meclisinin kürsüsüne taşındı. Temennimiz, ne konuşacağımızı bildiğimiz kadar, bu kürsüde ne konuşmayacağımızı da belirlemektir bizim açımızdan bakıldığında. Bu yoğun çalışma döneminde katkı sağlayan tüm milletvekillerine, Meclis çalışanlarımıza, Komisyonlarda görev yapan arkadaşlarımıza, Emniyet görevlilerine, stenograf arkadaşlarımıza, ayrıca siyasi partilerin grup çalışanlarına da çok teşekkür ediyorum.

2024 yılına giriyoruz, temennimiz odur ki geride bıraktığımız yılı aratmayacak bir yıl olsun 2024 ve neresinden bakarsanız bakalım sağlıklı, huzurlu, mutlu günler bizleri beklesin. Temennimiz yine odur ki Meclis bir müddet ara verecek, sonra da çalışmalarına devam edecektir. Bütün milletvekili arkadaşlarımıza şimdiden mutlu seneler temenni ediyorum. Bu vesileyle aziz milletimize de mutlu, sağlıklı, huzurlu yıllar dileğimizi tekrarlıyorum.

Herhangi bir kimseye cevap vermemizi icap ettirecek bir durum yok. Siz de yorucu bir hafta geçirdiniz.

Hepinize sevgilerimizi saygılarımızı sunuyorum grubumuz adına efendim.

Çok sağ olun.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Dervişoğlu.

Sayın Bülbül, buyurun.

6.- Sakarya Milletvekili Muhammed Levent Bülbül'ün, 2024 yılı için temennilerine, fedakârlıkları ve çalışmaları dolayısıyla bütün çalışanlara teşekkür ettiğine ve hayatını kaybeden Sarıkamış Belediye Başkanı Harun Hayali'ye ilişkin açıklaması

MUHAMMED LEVENT BÜLBÜL (Sakarya) – Teşekkür ederim Sayın Başkan.

Ben de şu an görüşmekte olduğumuz ve birazdan oylayacağımız kanunun milletimize hayırlı olmasını temenni etmekteyim. Bu, bütçemizi görüştüğümüz, bütçemizin kanunlaştığı ve aynı zamanda bugün itibarıyla da Meclise ara vereceğimiz bir gün.

2023 yılı içerisinde kuşkusuz mutlu olduğumuz anlar olsa da bizleri çok üzüntüye sevk eden, başta deprem olmak üzere, ardından da yaşanan savaş ve gerilimler, terördeki kayıplarımız... Aynı zamanda da Gazze tabii ki bu yılın en acı yaşanan hadiselerinden bir tanesi. Bu acıların dineceği bir yıl olur inşallah 2024. Bütün mazlumlar için, Âlemiislam için inşallah kurtuluşa, inşallah huzura, barışa, refaha vesile olur diye dua etmek istiyorum. Çünkü insanlığın, beşeriyetin, medeniyetin yükselişe geçeceği günleri görme arzusu içerisindeyiz. Her geçen gün bu noktadaki ümitlerimizi kırıcı gelişmeler yaşanmaktadır. İnşallah, 2024 bununla alakalı ciddi değişimlerin yaşandığı bir yıl olur diye temenni ediyorum.

Yine, başta Divanımız olmak üzere bütün Meclis çalışanlarımıza da fedakârlıkları, çalışmaları dolayısıyla, ben sayın üyelere de -milletvekillerimize de- teşekkür etmek istiyorum.

Son olarak... Sarıkamış Belediye Başkanımız Harun Hayali Bey aynı zamanda, Genel Başkanımızın Özel Kalem Müdürü Fikret Hayali Bey'in amcasının oğludur; genç yaşta hastalanarak bugün itibarıyla hayatını kaybetmiştir ve ben de kendisine, ailesine ve bütün Sarıkamış eşrafına, hemşehrilerimize başsağlığı diliyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Allah rahmet eylesin.

Sayın Danış Beştaş, buyurun.

7.- Erzurum Milletvekili Meral Daniş Beştaş'ın, Hatay Milletvekili Şerafettin Can Atalay'a, Ruşen Fırat'ın hakkındaki davaya, Roboski katliamının 12'nci yıl dönümüne, yönetmen Çayan Demirel'e ve 2024 yılı için temennilerine ilişkin açıklaması

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Teşekkürler Sayın Başkan.

Evet, bu Meclisin cezaevinde olan Milletvekili Can Atalay'la ilgili hâlâ bir karar verilmedi. Sevgili Erkan Baş'la sabahtan itibaren iletişim hâlindeyim; saat 10.00'da Anayasa Mahkemesi kararı İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesine ulaşmış, 10.00'dan saat 18.00'e kadar -hesaplasın halkımız ve sizler, on saat oluyor galiba- on saattir mahkeme bir karar veremedi. Neyi tartışıyorlar, bilmiyorum. Oysaki Anayasa Mahkemesi kararını okuyanlar bilir, açıkça şunu söylüyor: “Yeniden yargılamanın başlatılması, infazının durdurulması, tahliyesinin sağlanması ve yargılamayla ilgili durma kararı verilmesi...” Tane tane (c) bendinde bunları anlatıyor. Can Atalay'ın yeri bu sıralardır, Hatay halkı Can Atalay'ın özgürlüğünü istiyor. Hakikaten bu sorun bir an önce çözülmeli ve mahkeme neyi tartışıyor -dediğim gibi- bilmiyorum ama Anayasa Mahkemesi kararları herkes için bağlayıcıdır. Can Atalay'a özgürlük talebimizi bir kez daha buradan ifade ediyorum. İstanbul 13. Ağır Ceza Mahkemesi daha fazla oyalamasın.

Sayın Başkan, Erzurum'dan bir karar geçti elime, gerçekten çok ilginç; Ruşen Fırat -ismini söyleyeceğim, herkes duyacak çünkü haberlere konu olmuş- hakkında bir dava var, bu davada kendisine adli kontrol hükümlerine göre bir tedbir uygulanıyor ve ne diyorlar biliyor musunuz? Türkiye tarihinde ilk defa galiba. Adli kontrol süresi içinde her gün Türk Bayrağı'nı sosyal medya hesaplarından paylaşmasına karar veriliyor. Türk Bayrağı'nın değerinin aşındırıldığının farkında mı mahkeme?

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Lütfen, tamamlayalım.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Sayın Başkan, Türk Bayrağı, bayrak ceza olarak kullanılıyor ve bu, yargı yetkisinin ne kadar keyfi ve ne kadar sınır tanımaz olarak kullanıldığını ibretlik bir şekilde bizlere gösteriyor. Bu karar derhâl geri alınmalıdır, Diyarbakır Barosu HSK'ye şikâyet etmiş; HSK de bu mahkemeye herhâlde gerekli tedbirleri verir.

Yarın, Roboski katliamının 12'nci yıl dönümü; 28/12/2011'den bu yana Roboski katliamının failleri korundu ve korunmaya devam ediyor. Türk Silahlı Kuvvetlerine ait savaş uçaklarının bombardımanıya -ki bu bombardıman hiç inkâr edilmedi- 17'si çocuk, 34 kişi, maalesef, can vermişti. Zamanında, 2012 yılında, Erdoğan “Ne Uludere'deki 34 vatandaşımızın -Roboski davası- ne de Hrant Dink'in davası geçmişte olduğu gibi Ankara'nın derin dehlizlerinde kaybolmaz.” demişti.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Daniş Beştaş, lütfen tamamlayın.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Kaybolmadı; beraat kararları verildi, takipsizlik kararları verildi, Roboski-Der kapatıldı, ailelere baskı uygulandı, Ferhat Encü'nün vekilliği düşürüldü, Roboski Anıtı kayyum marifetiyle kaldırıldı. Kısacası, devlet, katilleri yargılamak yerine, maalesef, maktullerin yakınlarını cezalandırarak katliamın izini silmeye çalışıyor. Her zaman dediğimiz gibi, Roboski'de yaşamını yitirenleri saygıyla anıyorum ve unutursak kalbimiz kurusun diyorum tekrar.

Sayın Başkan, Çayan Demirel bir yönetmen. 2013 yılında çektiği bir belgesel sebebiyle hakkında ceza verilmiş; istinaf aşamasında. Yüzde 99 engelli, hiçbir şekilde, görme, konuşma dâhil vücut fonksiyonlarının tamamına yakını işlevsiz...

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Daniş Beştaş, son kez uzatıyorum.

Buyurun.

MERAL DANIŞ BEŞTAŞ (Erzurum) – Bitiriyorum.

“Yüzde 99 engelli Çayan Demirel cezaevine girmesin.” çağrısını ben de buradan yapmak istiyorum.

Son olarak, 2024 yılına gireceğiz, 2024 yılının tüm dünya halklarına ve aynı zamanda tabii ki Türkiye halklarına barış, huzur, mutluluk, sağlık, adalet, özgürlük getirmesi dileğinde bulunuyorum. İçinde bulunduğumuz tüm olumsuz koşulların iyiye dönüşmesi ve umudu büyütme temennisinde bulunuyorum. Umarız yeni yılda, 2024 yılında Türkiye’de de adalet güçlenir, demokrasi konusunda ileri adımlar atılır ve daha güvende olduğumuz, daha özgür hissettiğimiz bir ülkede yaşarız diyorum. Tüm milletvekillerinin de yeni yılını kutlarım.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Sayın Başarır...

8.- Mersin Milletvekili Ali Mahir Başarır’ın, herkesin yeni yılını kutladıklarına ilişkin açıklaması

ALİ MAHİR BAŞARIR (Mersin) – Sayın Başkanım, biz de Cumhuriyet Halk Partisi Grubu olarak milletvekili arkadaşlarımızın, yurttaşlarımızın bir kez daha yeni yılını kutluyoruz.

Konuşmamda süre yetmediği için belirtmedim, 4 milyon 680 bin emekliyi ilgilendirdiği için -bize göre asla yetmez ama 5 bin lira onların küçük bir yarasına merhem olabilir- bu yasa teklifine “Evet.” diyeceğiz. Yalnız, açıkça muhalefet şerhinde yazdığımız, Anayasa’ya aykırı gördüğümüz maddeler var, onlarla ilgili zaten grubumuz gerekeni yapacak ama yılbaşından önce, dediğim gibi çok çok küçük bir yarasına çare olacağı için, çekincelerimizi ortaya koyarak, çekincelerimizle ilgili gerekeni yapacağımızı söyleyerek bu yasa teklifine biz “Evet.” diyoruz.

Sizlerin, yurttaşlarımızın, Meclis çalışanlarımızın, herkesin yeni yılını tekrar kutluyoruz.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum.

Sayın Gül, buyurun.

9.- Gaziantep Milletvekili Abdulhamit Gül’ün, 2023 yılının son yasama faaliyetinde emeği geçen tüm milletvekillerine teşekkür ettiğine, 2024 yılında tüm vatandaşların yanında olmaya devam edeceklerine, hayatını kaybeden Sarıkamış Belediye Başkanı Harun Hayali’ye, İstiklal Şairi Mehmet Akif Ersoy’un vefat yıl dönümüne ilişkin açıklaması

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Sayın Başkan, değerli milletvekilleri; bugün 2023 yılının son yasama faaliyetini gerçekleştirdik. Ben emeği geçen tüm milletvekili arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum.

Özellikle, 2024 yılında, Hükümetimiz, ekonomik anlamda da diğer alanlarda da yine her türlü konuda sorunların çözümü için emeklilerimizin, çalışanlarımızın, işçimizin, memurumuzun, gençlerimizin, kadınlarımızın yanlarında olmaya devam edecek.

Bugün, yaklaşık 5 milyon emeklimize 5 bin lira ödenmesiyle ilgili kanun çalışmasını birazdan oylayacağız. Sayın Cumhurbaşkanımızın bu konudaki hassasiyetiyle, her zaman vatandaşımızın yanında olan duyarlılığıyla bu çalışmalar tamamlanmıştır ve elbette 2024 yılında da her zaman olduğu gibi, yine, bu konularda -hem mali konularda hem sosyal konularda- daha da fazla vatandaşımızın yanında olacağız, vatandaşımızı enflasyona ezdirmeden, hayat pahalılığında vatandaşlarımızın yanında olmaya devam edeceğiz.

(Mikrofon otomatik cihaz tarafından kapatıldı)

BAŞKAN – Sayın Gül, lütfen tamamlayın.

ABDULHAMİT GÜL (Gaziantep) – Cumhuriyetçi olarak, milletin mayasıyla yoğrulmuş bu ittifakla birlikte vatandaşlarımızın sorunlarını çözme kararlılığını ortaya koyacağız.

Deprem konutları, 50 bin konut tamamlandı. Depremden mağdur olan, etkilenen tüm vatandaşlarımızın yanında olmaya devam edeceğiz.

Milliyetçi Hareket Partisi ailesine başsağlığı diliyorum. Sarıkamış Belediye Başkanı Harun Hayali'ye Allah'tan rahmet diliyorum.

Bugün, İstiklal Şairimiz Mehmet Akif Ersoy'un vefatının yıl dönümü. İstiklal Şairimiz, aynı zamanda mebus olarak da görev yapmış Mehmet Akif Ersoy'u rahmetle, minnetle yâd ediyoruz.

2024 yılında da ülkemizi bölmek isteyen, huzurumuza kast eden terör örgütleriyle mücadelemizi en güçlü şekilde yapmaya devam edeceğiz. Mehmet Akif Ersoy'un duasıyla bitirmek istiyorum: "Allah, bir daha bu ülkeye, bu millete İstiklal Marşı yazdırmasın." 2024 yılı ülkemiz için, milletimiz için, tüm vatandaşlarımız için hayırlı, sağlıklı, huzurlu bir yıl olsun diyorum. Filistin'in özgür olduğu bir yıl olsun diyorum.

Genel Kurulu, milletimizi saygıyla selamlıyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyorum Sayın Gül.

III.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI (Devam)

2.- Oturum Başkanı TBMM Başkan Vekili Bekir Bozdağ'ın, 2024 yılının hayırlı uğurlu olmasını Cenab-ı Allah'tan temenni ettiğine ilişkin konuşması

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, cumhuriyetimizin 1'nci yüzyılının son Meclis çalışmasını tamamlamak üzereyiz. Bu vesileyle, cumhuriyetimizin 2'nci yüzyılının ilk yılı, aynı zamanda Türkiye Yüzyılı'nın ilk yılı olan 2024 yılının aziz milletvekillerimize, aziz Türk milletimize hayırlı uğurlu olmasını Cenab-ı Allah'tan temenni ediyorum. Herkese huzur, esenlik, refah ve daha iyi günlerde, daha güzel şeylerde güzel bir yeni yıl, güzel bir yeni yılda yaşam diliyorum.

V.- KANUN TEKLİFLERİ İLE KOMİSYONLARDAN GELEN DİĞER İŞLER (Devam)

A) KANUN TEKLİFLERİ (Devam)

1.- Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve Samsun Milletvekili Ersan Aksu ile 120 Milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi (2/1812) ile Plan ve Bütçe Komisyonu Raporu (S. Sayısı: 79) (Devam)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, teklifin tümü açık oylamaya tabidir. Açık oylamanın elektronik sistemle yapılmasını oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

Oylama için üç dakika süre vereceğim. Bu süre içerisinde sisteme giremeyen milletvekillerinin teknik personelden yardım istemelerini, bu yardıma rağmen de sisteme giremeyen milletvekillerinin oy pusulalarını oylama için verilen süre içinde Başkanlığa ulaştırmalarını rica ediyorum.

Oylama işlemini başlatıyorum.

(Elektronik cihazla oylamaya başlandı)

DURSUN MÜSAVAT DERVİŞOĞLU (İzmir) – Bu kanun teklifi hiçbir ihtiyacı karşılamadığı için ret oyu kullanacağız arkadaşlar.

(Elektronik cihazla oylama devam edildi)

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, Afyonkarahisar Milletvekili Ali Özkaya ve Samsun Milletvekili Ersan Aksu ile 120 milletvekilinin Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi açık oylama sonucunu açıklıyorum:

“Kullanılan oy sayısı : 391

Kabul : 349

Ret : 39

Çekimser : 3 (*)

Kâtip Üye

Sibel Suiçmez

Trabzon

Kâtip Üye

Kurtcan Çelebi

Ankara”

Bu sonuca göre teklif kabul edilmiş ve kanunlaşmıştır. Kanunun hayırlı uğurlu olmasını temenni ediyorum.

Değerli milletvekilleri, gündemimizdeki işler tamamlanmıştır.

Alınan karar gereğince kanun teklifleri ile komisyonlardan gelen diğer işleri sırasıyla görüşmek için 16 Ocak 2024 Salı günü saat 15.00’te toplanmak üzere birleşimi kapatıyorum.

Kapanma Saati: 18.35

(*) Açık oylama kesin sonuçlarını gösteren tablo tutanağa eklidir.

VIII.- OYLAMALAR

1.- (S. Sayısı: 79) :Bazı Kanun ve Kanun Hükmünde Kararnamelerde Değişiklik Yapılması Hakkında Kanun Teklifi'nin oylaması

Sıra Sayısı : 79
 Oylama Saati : 18:30
 Üye Sayısı : 600
 Kabul Edenler : 345
 Reddedenler : 39
 Çekimsizler : 3
 Geçersiz Oylar : 0
 Mükerrer Oylar : 4
 Toplam : 391
 Açık Üyelikler : 1
 Kanunlaşmıştır

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 79
Adana	Aytek	Faruk	AK PARTİ	Kabul
Adana	Barut	Ayhan	CHP	Katılmadı
Adana	Bilici	Bilal	İYİ PARTİ	Katılmadı
Adana	Bulut	Burhanettin	CHP	Katılmadı
Adana	Çelik	Ömer	AK PARTİ	Katılmadı
Adana	Doğru	Abdullah	AK PARTİ	Kabul
Adana	Ersoy	Ayşe Sibel	MHP	Kabul
Adana	Hatunoğulları Oruç	Tulay	DEM	Katılmadı
Adana	Karamak	Sunay	AK PARTİ	Kabul
Adana	Kısacık	Sadullah	DEVA	Ret
Adana	Sümer	Orhan	CHP	Kabul
Adana	Şevkin	Müzeyyen	CHP	Kabul
Adana	Türkeş Taş	Ayyüce	İYİ PARTİ	Katılmadı
Adana	Varlı	Muharrem	MHP	Kabul
Adana	Zenbilci	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Alkayış	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Kurt	Resul	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Özhan	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Şan	İshak	AK PARTİ	Kabul
Adıyaman	Tutdere	Abdurrahman	CHP	Kabul
Afyonkarahisar	Arsılan	Hasan	AK PARTİ	Kabul
Afyonkarahisar	Köksal	Burcu	CHP	Katılmadı
Afyonkarahisar	Olgun	Hakan Şeref	İYİ PARTİ	Katılmadı
Afyonkarahisar	Özkaya	Ali	AK PARTİ	Kabul
Afyonkarahisar	Taytak	Mehmet	MHP	Kabul
Afyonkarahisar	Yurdunuseven	İbrahim	AK PARTİ	Kabul
Ağrı	Bozdağ	Heval	DEM	Katılmadı
Ağrı	Demir	Nejla	DEM	Katılmadı
Ağrı	Kilerci	Ruken	AK PARTİ	Kabul
Ağrı	Sakk	Sırrı	DEM	Katılmadı
Amasya	Çilez	Hasan	AK PARTİ	Kabul
Amasya	İpek	Hahuk	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 79
Amasya	Karagöz	Reşat	CHP	Kabul
Ankara	Akdoğan	Umut	CHP	Katılmadı
Ankara	Alparslan	Murat	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Arsan	Yüksel	BAĞIMSIZ	Katılmadı
Ankara	Aydemir	Zehranur	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Aydın	Koray	İYİ PARTİ	Ret
Ankara	Baykoç	Ahmet Fethan	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Beker	Adnan	BAĞIMSIZ	Kabul
Ankara	Bilgin	Vedat	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Bingöl	Tekin	CHP	Kabul
Ankara	Çam	Lütfiye Selva	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Çelebi	Kurtcan	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Denir	Deniz	CHP	Kabul
Ankara	Diğer	Semra	CHP	Kabul
Ankara	Doğan	Mesut	SAADET P	Ret
Ankara	Durmaz	Sadir	MHP	Katılmadı
Ankara	Emir	Murat	CHP	Kabul
Ankara	Erdoğan	Asuman	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Ergin	Sadullah	DEVA	Katılmadı
Ankara	Fakababa	Ahmet Eşref	İYİ PARTİ	Ret
Ankara	Gökçek	Osman	AK PARTİ	Kabul
Ankara	İleri	Ömer	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Karakaya	Mevlüt	MHP	Katılmadı
Ankara	Konuralp	Okan	CHP	Kabul
Ankara	Oktaç	Fuat	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Sarıoğlu	Jülide	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Şahin	İdris	DEVA	Katılmadı
Ankara	Şahin Usta	Leyla	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Taşcıer	Ganize	CHP	Katılmadı
Ankara	Timisi Ersever	Aliye	CHP	Kabul
Ankara	Türkeş	Yıldırım Tuğrul	AK PARTİ	Katılmadı
Ankara	Yamalı	Mustafa Nedim	SAADET P	Kabul
Ankara	Yaman	Aylin	CHP	Kabul
Ankara	Yegün	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Yıldırım	Yaşar	MHP	Katılmadı
Ankara	Yıldız	Zeynep	AK PARTİ	Kabul
Ankara	Zorlu	Kürşad	İYİ PARTİ	Katılmadı
Antalya	An	Cavit	CHP	Katılmadı
Antalya	Başkan	Abdurrahman	MHP	Kabul
Antalya	Coşar	Aliye	CHP	Kabul
Antalya	Çavuşoğlu	Mevlüt	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Çelik	Kemal	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Çorabatur	Sururi	CHP	Katılmadı
Antalya	Durgun	Hilmi	MHP	Kabul
Antalya	Erdem	Mustafa	CHP	Kabul
Antalya	Kaya	Aykut	İYİ PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 79
Antalya	Kılıç	Şerafettin	SAADET P	Ret
Antalya	Köse	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Oluç	Hakkı Saruhan	DEM	Katılmadı
Antalya	Poyraz	Uğur	İYİ PARTİ	Ret
Antalya	Taş	İbrahim Ethem	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Uslu	Atay	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Vural Çokal	Tuba	AK PARTİ	Kabul
Antalya	Yazıcı Özbudun	Serap	SAADET P	Ret
Artvin	Bayraktutan	Uğur	CHP	Kabul
Artvin	Çelik	Faruk	AK PARTİ	Katılmadı
Aydın	Bülbül	Süleyman	CHP	Katılmadı
Aydın	Karakaş	Ömer	İYİ PARTİ	Katılmadı
Aydın	Karakoz	Evrin	CHP	Kabul
Aydın	Özmen	Ömer	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Sarıbaş	Seda	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Savaş	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Aydın	Tezcan	Bülent	CHP	Katılmadı
Aydın	Yıldız	Hüseyin	CHP	Katılmadı
Balıkesir	Aytekin	Ensar	CHP	Katılmadı
Balıkesir	Canbey	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Çömez	Turhan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Balıkesir	Dalgın	Burak	DEVA	Ret
Balıkesir	Ok	İsmail	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Öztaylan	Ali Taylan	AK PARTİ	Kabul
Balıkesir	Sarı	Serkan	CHP	Kabul
Balıkesir	Uygur	Belgin	AK PARTİ	Katılmadı
Balıkesir	Yüksel	Ekrem Gökay	MHP	Kabul
Bilecik	Eldemir	Halil	AK PARTİ	Kabul
Bilecik	Tüzün	Yaşar	CHP	Katılmadı
Bingöl	Berdibek	Feyzi	AK PARTİ	Kabul
Bingöl	Hülakü	Ömer Faruk	DEM	Katılmadı
Bingöl	Korkutata	Zeki	AK PARTİ	Kabul
Bitlis	Bedirhanoglu	Turan	AK PARTİ	Katılmadı
Bitlis	Çağlar Gökarp	Semra	DEM	Ret
Bitlis	Olan	Hüseyin	DEM	Katılmadı
Bolu	Akgül	İsmail	MHP	Kabul
Bolu	Ateş	Türker	CHP	Kabul
Bolu	Coşkunyürek	Yüksel	AK PARTİ	Kabul
Burdur	Akbulut	İzzet	CHP	Kabul
Burdur	Korkmaz	Adem	AK PARTİ	Kabul
Burdur	Oğuz	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Ala	Elkan	AK PARTİ	Katılmadı
Bursa	Altıaca Kayışoğlu	Nurhayat	CHP	Kabul
Bursa	Atmaca	Mehmet	SAADET P	Katılmadı
Bursa	Aydın	Muhammet Müfit	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Büyükataman	İsmet	MHP	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 79
Bursa	Gözlü kara Dumaz	Emel	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Kılıç	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Mesten	Osman	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Özen	Refik	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Öztürk	Hasan	CHP	Katılmadı
Bursa	Pala	Kayhan	CHP	Katılmadı
Bursa	Salman	Ayhan	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Sanbal	Orhan	CHP	Katılmadı
Bursa	Toktaş	Hasan	İYİ PARTİ	Ret
Bursa	Torun	Cemalettin Kani	SAADET P	Ret
Bursa	Türkoğlu	Yüksel Selçuk	İYİ PARTİ	Ret
Bursa	Varank	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Yavuz	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Yavuz Gözgeç	Emine	AK PARTİ	Kabul
Bursa	Zırhhoğlu	Fevzi	MHP	Kabul
Çanakkale	Ceylan	Özgür	CHP	Katılmadı
Çanakkale	Gider	Ayhan	AK PARTİ	Kabul
Çanakkale	Güneşhan	İsmet	CHP	Katılmadı
Çanakkale	Uz	Radvan	İYİ PARTİ	Ret
Çankırı	Akbaşoğlu	Muhammet Emin	AK PARTİ	Kabul
Çankırı	Yılık	Pelin	MHP	Katılmadı
Çorum	Ahlatcı	Yusuf	AK PARTİ	Kabul
Çorum	Kaya	Oğuzhan	AK PARTİ	Kabul
Çorum	Kayncı	Vahit	MHP	Kabul
Çorum	Tahtasız	Mehmet	CHP	Kabul
Denizli	Arpacı	Şeref	CHP	Kabul
Denizli	Biçer Karaca	Gülizar	CHP	Kabul
Denizli	Ök	Nilgün	AK PARTİ	Kabul
Denizli	Özkan	Cahit	AK PARTİ	Kabul
Denizli	Öztürk	Yasin	İYİ PARTİ	Ret
Denizli	Silkin Ün	Sema	SAADET P	Katılmadı
Denizli	Tin	Şahin	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Akça Cupolo	Ceylan	DEM	Katılmadı
Diyarbakır	Çandar	Osman Cengiz	DEM	Katılmadı
Diyarbakır	Çelenk Özen	Sevilay	DEM	Ret
Diyarbakır	Ensarioğlu	Mehmet Galip	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Eren	Serhat	DEM	Katılmadı
Diyarbakır	Karınç	Mehmet	DEM	Katılmadı
Diyarbakır	Kaya	Adalet	DEM	Katılmadı
Diyarbakır	Kepolu Ataman	Suna	AK PARTİ	Kabul
Diyarbakır	Öztürk	Berdan	DEM	Katılmadı
Diyarbakır	Tanrıkulu	Mustafa Sezgin	CHP	Katılmadı
Diyarbakır	Türkoğlu	Halide	DEM	Katılmadı
Diyarbakır	Yaz	Mehmet Sait	AK PARTİ	Kabul
Edirne	Akalın	Mehmet	İYİ PARTİ	Katılmadı
Edirne	Aksal	Fatma	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 79
Edime	Ün	Ediz	CHP	Katılmadı
Edime	Yazgan	Ahmet Baran	CHP	Katılmadı
Elazığ	Açıkkapı	Ejder	AK PARTİ	Kabul
Elazığ	Erol	Gürsel	CHP	Kabul/Mük.
Elazığ	Işıkver	Semih	MHP	Katılmadı
Elazığ	Keleş	Erol	AK PARTİ	Kabul
Elazığ	Nazrılı	Mahmut Rıdvan	AK PARTİ	Kabul
Erzincan	Karaman	Süleyman	AK PARTİ	Kabul
Erzincan	Sargül	Mustafa	CHP	Kabul
Erzurum	Altınok	Selami	AK PARTİ	Kabul
Erzurum	Aydın	Kamil	MHP	Katılmadı
Erzurum	Danış Beştaş	Meral	DEM	Ret
Erzurum	Fırat	Abdurrahim	AK PARTİ	Kabul
Erzurum	Öncü	Fatma	AK PARTİ	Kabul
Erzurum	Öz	Mehmet Emin	AK PARTİ	Kabul
Eskişehir	Arslan	İbrahim	CHP	Katılmadı
Eskişehir	Çakrözer	Utku	CHP	Katılmadı
Eskişehir	Dönmez	Fatih	AK PARTİ	Kabul
Eskişehir	Gürcan	Ayşen	AK PARTİ	Kabul
Eskişehir	Hatipoğlu	İdris Nebi	AK PARTİ	Katılmadı
Eskişehir	Sülü	Jale Nur	CHP	Kabul
Gaziantep	Atay	Sermet	MHP	Kabul
Gaziantep	Bakbak	Derya	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Bozaltı	Mesut	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Bozgeyik	Bünyamin	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Çelikkaslan	İrfan	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Denir	Şahzade	HÜDA PAR	Katılmadı
Gaziantep	Gül	Abdulhamit	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Gürban	Mehmet Mustafa	İYİ PARTİ	Katılmadı
Gaziantep	Karaca Demir	Sevda	EMEP	Katılmadı
Gaziantep	Kaya	Ertuğrul	DEVA	Ret
Gaziantep	Meriç	Melih	CHP	Katılmadı
Gaziantep	Özkeçeci	Mehmet Eyup	AK PARTİ	Kabul
Gaziantep	Öztürkmen	Hasan	CHP	Katılmadı
Gaziantep	Şahin	Ali	AK PARTİ	Kabul
Giresun	Elmas	Nazım	AK PARTİ	Kabul
Giresun	Işık Gezmiş	Elvan	CHP	Katılmadı
Giresun	Konal	Ertuğrul Gazi	MHP	Kabul
Giresun	Temür	Ali	AK PARTİ	Kabul
Gümüşhane	Köse	Celalettin	AK PARTİ	Kabul
Gümüşhane	Küçük	Musa	MHP	Kabul
Hakkari	Bartın	Öznur	DEM	Katılmadı
Hakkari	Düşünmez	Onur	DEM	Katılmadı
Hakkari	Parlak	Veziir Coşkun	DEM	Katılmadı
Hatay	Çalışkan	Necmettin	SAADET P	Ret
Hatay	Çirkin	Adnan Şefik	İYİ PARTİ	Ret

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 79
Hatay	Güzelmansur	Mehmet	CHP	Kabul
Hatay	Karahan	Kemal	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Kaşıkcı	Lütfi	MHP	Kabul
Hatay	Mullaoglu	Servet	CHP	Kabul
Hatay	Özel	Abdulkadir	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Yayman	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Yeşildal	Adem	AK PARTİ	Kabul
Hatay	Yıldırım Kara	Nermin	CHP	Kabul
İsparta	Gökgöz	Mehmet Uğur	AK PARTİ	Kabul
İsparta	Hacı	Hikmet Yalın	CHP	Katılmadı
İsparta	Sönmez	Hasan Basri	MHP	Katılmadı
İsparta	Zabun	Osman	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Başanır	Ali Mahir	CHP	Kabul
Mersin	Bozan	Ali	DEM	Katılmadı
Mersin	Çakır	Hasan Ufuk	CHP	Kabul/Mük.
Mersin	Dinç	Faruk	HÜDA PAR	Çekimser
Mersin	Dinçer	Talat	CHP	Katılmadı
Mersin	Ekmen	Mehmet Emin	DEVA	Ret
Mersin	Karathı	Ali	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Kış	Gülcan	CHP	Kabul
Mersin	Koca Doğan	Perihan	DEM	Katılmadı
Mersin	Kocamaz	Burhanettin	İYİ PARTİ	Katılmadı
Mersin	Nebati	Nureddin	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Söylemez	Havva Sibel	AK PARTİ	Kabul
Mersin	Uysal	Levent	MHP	Katılmadı
İstanbul	Açikel	Fethi	CHP	Kabul
İstanbul	Adan	Celal	MHP	Katılmadı
İstanbul	Akburak	Burak	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Akkuş İlgezdi	Ganze	CHP	Kabul
İstanbul	Aksakal	Mehmet Önder	DSP	Kabul
İstanbul	Aksu	İsmail Faruk	MHP	Kabul
İstanbul	Alan	Nurettin	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Altay	Engin	CHP	Kabul
İstanbul	Ayan	Nihan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Ayaydın	Derya	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Aydın	Biröl	SAADET P	Katılmadı
İstanbul	Ayrım	Şamil	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Baş	Erkan	TİP	Katılmadı
İstanbul	Bayhan	İskender	EMEP	Ret
İstanbul	Bayram	Serkan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Bekin	Doğan	YENİDEN RE	Kabul
İstanbul	Berberoğlu	Kadri Enis	CHP	Kabul
İstanbul	Beyaz	Ersin	İYİ PARTİ	Ret
İstanbul	Cevizoglu	Mustafa Hulki	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Çelik	Yahya	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Çelik Kanat	Sena Nur	AK PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 79
İstanbul	Çiçek	Cengiz	DEM	Katılmadı
İstanbul	Dalkılıç	Halis	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Demir	Doğan	SAADET P	Ret
İstanbul	Demir	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Durgut	Müşerref Pervin Tuba	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Ekser	Behiye	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Ekinci	Azmi	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Elçi	Türkan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Enre	Yunus	CHP	Katılmadı
İstanbul	Enre	Zeynel	CHP	Katılmadı
İstanbul	Enginyurt	Cemal	DP	Katılmadı
İstanbul	Ensarioğlu	Mehmet Selim	BAĞIMSIZ	Katılmadı
İstanbul	Erbakan	Muhammed Ali Fatih	YENİDEN RE	Katılmadı
İstanbul	Erdem	İsmail	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Esen	Elif	DEVA	Çekimser
İstanbul	Fırat	Celal	DEM	Katılmadı
İstanbul	Gökçek	Ali	CHP	Katılmadı
İstanbul	Gören Bölük	Seda	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Günaydın	Gökhan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Hacıoğulları	Yücel Arzen	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	İşık Ercan	Tuğba	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	İlhan	Rabia	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	İziz	Seyithan	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Kadak	Rümeysa	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kadıgil	Salih Sera	TİP	Katılmadı
İstanbul	Kandemir	Erkan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Karabat	Özgür	CHP	Katılmadı
İstanbul	Karal	Hasan	DEVA	Katılmadı
İstanbul	Karayel	İsmail Enrah	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Karslı	Şengül	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Kavuncu	Mehmet Satuk Buğra	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Kaya	Bülent	SAADET P	Ret
İstanbul	Kaya	Mustafa	SAADET P	Ret
İstanbul	Kesici	İlhan	CHP	Kabul
İstanbul	Kılıçgün Uçar	Çiğdem	DBP	Katılmadı
İstanbul	Kılınç	Yüksel Mansur	CHP	Kabul
İstanbul	Komal Süslü	Yıldız	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Konukcu Kok	Keziban	DEM	Katılmadı
İstanbul	Kurtulmuş	Numan	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Kurum	Murat	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Otlı	Çiçek	DEM	Katılmadı
İstanbul	Önder	Sarı Süreyya	DEM	Katılmadı
İstanbul	Özçağdaş	Suat	CHP	Katılmadı
İstanbul	Özdemir	Nimet	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Özer	Turan Taşkın	CHP	Katılmadı
İstanbul	Öztürk	Ümmügülşen	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 79
İstanbul	Paçacı	Mustafa Cihan	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Paker	Büşra	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Pamukçu	Suat	YENİDEN RE	Katılmadı
İstanbul	Rızvanoğlu	Evrin	DEVA	Ret
İstanbul	Saki	Özgül	DEM	Katılmadı
İstanbul	Salıcı	Oğuz Kaan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Sırakaya	Zafer	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Sıvacıoğlu	Sevan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Soylu	Süleyman	AK PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Şahin	İsa Mesih	SAADET P	Kabul
İstanbul	Şenocak	Bayram	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Şentürk	Hulusi	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Şık	Ahmet	TİP	Katılmadı
İstanbul	Tan	Namak	CHP	Kabul
İstanbul	Temurci	Selim	SAADET P	Kabul
İstanbul	Toprak	Erdoğan	CHP	Katılmadı
İstanbul	Turan	Hasan	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Üçüncü	Oğuz	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Yağcı	Edip Semih	MHP	Katılmadı
İstanbul	Yankömeroğlu	Ayşe Sibel	BAĞIMSIZ	Katılmadı
İstanbul	Yapıcıoğlu	Zekeriya	HÜDA PAR	Katılmadı
İstanbul	Yeneroğlu	Mustafa	DEVA	Katılmadı
İstanbul	Yerebakan	Halit	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Yıldırım	Adem	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Yıldız	Feti	MHP	Katılmadı
İstanbul	Yılmaz	Medeni	DEVA	Katılmadı
İstanbul	Yönter	İzzet Ulvi	MHP	Katılmadı
İstanbul	Yücel	Ahmet Ersagun	İYİ PARTİ	Katılmadı
İstanbul	Yüksel	Cüneyt	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Zengin	Özlem	AK PARTİ	Kabul
İstanbul	Zeybek	Gökhan	CHP	Katılmadı
İzmir	Akın	İbrahim	DEM	Katılmadı
İzmir	Altıntaş	Haydar	DP	Katılmadı
İzmir	Arsılan	Ednan	CHP	Kabul
İzmir	Bakan	Murat	CHP	Katılmadı
İzmir	Bilici	Mustafa	SAADET P	Ret
İzmir	Bölünmez Çankın	Ceyda	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Bursalı	Şebnem	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Çelebi	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Çubuk	Burcuğül	DEM	Katılmadı
İzmir	Dervişoğlu	Dursun Müsavat	İYİ PARTİ	Ret
İzmir	Erdan Kılıç	Sevda	CHP	Kabul
İzmir	Gökçen	Gökçe	CHP	Katılmadı
İzmir	İnan	Eyyüp Kadir	AK PARTİ	Katılmadı
İzmir	Kasapoğlu	Mehmet Muharrem	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Kaya	Mahmut Atilla	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 79
İzmir	Kâya Ösen	Seda	DEVA	Ret
İzmir	Kırkpınar	Hüsmen	İYİ PARTİ	Katılmadı
İzmir	Kırkpınar	Yaşar	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Nalbantoglu	Rıfat Turuntay	CHP	Katılmadı
İzmir	Osmanagaoglu	Tamer	MHP	Kabul
İzmir	Özalan	Fehmi Alpay	AK PARTİ	Kabul
İzmir	Özkan	Ahmet Tuncay	CHP	Kabul
İzmir	Özale	Ümit	İYİ PARTİ	Katılmadı
İzmir	Polat	Mahir	CHP	Kabul
İzmir	Taşkın	Yüksel	CHP	Çekimsiz
İzmir	Türel	Rahmi Aşkın	CHP	Kabul
İzmir	Uzun	Mehmet Salih	DP	Ret
İzmir	Yücel	Deniz	CHP	Katılmadı
Kars	Alp	İnan Akgün	CHP	Kabul
Kars	Çalkın	Adem	AK PARTİ	Kabul
Kars	Kılıç Koçyiğit	Gülüstan	DEM	Katılmadı
Kastamonu	Baltacı	Hasan	CHP	Katılmadı
Kastamonu	Ekmekeci	Fatma Serap	AK PARTİ	Kabul
Kastamonu	Uluay	Halil	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Akar	Hulusi	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Arkan	Mahmut	SAADET P	Ret
Kayseri	Ataş	Dursun	İYİ PARTİ	Ret
Kayseri	Böhürler	Ayşe	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Cıngı	Murat Cahid	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Çopuroğlu	Şaban	AK PARTİ	Kabul
Kayseri	Ersoy	Mustafa Baki	MHP	Kabul
Kayseri	Genç	Aşkın	CHP	Kabul
Kayseri	Özdemir	İsmail	MHP	Katılmadı
Kayseri	Özsoy	Sayın Bayar	AK PARTİ	Kabul
Kırklareli	Gündoğdu	Vecdi	CHP	Katılmadı
Kırklareli	Özkan	Fahri	CHP	Katılmadı
Kırklareli	Sançam	Ahmet Gökhan	AK PARTİ	Kabul
Kırşehir	Erkan	Necmettin	AK PARTİ	Kabul
Kırşehir	İlhan	Metin	CHP	Katılmadı
Kocaeli	Aşıla	Mehmet	YENİDEN RE	Katılmadı
Kocaeli	Çakır	Sami	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Çiler	Nail	CHP	Katılmadı
Kocaeli	Gergelioğlu	Ömer Faruk	DEM	Katılmadı
Kocaeli	Hülagü	Sadettin	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Kanko	Mühip	CHP	Kabul
Kocaeli	Katırcıoğlu	Radiye Sezer	AK PARTİ	Katılmadı
Kocaeli	Sancaklı	Saffet	BAĞIMSIZ	Katılmadı
Kocaeli	Tipioğlu	Veysal	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Türkkan	Lütfü	İYİ PARTİ	Katılmadı
Kocaeli	Yaman	Cemil	AK PARTİ	Kabul
Kocaeli	Yıldızlı	Harun Özgür	CHP	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 79
Kocaeli	Yılmaz	Mehmet Akif	AK PARTİ	Kabul
Konya	Ağralı	Abdullah	AK PARTİ	Kabul
Konya	Akyürek	Tahir	AK PARTİ	Kabul
Konya	Altunyaldız	Ziya	AK PARTİ	Kabul
Konya	Baykan	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Konya	Bektaş	Barış	CHP	Kabul
Konya	Ekici	Hasan	SAADET P	Kabul
Konya	Erdem	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Konya	Göka	Meryem	AK PARTİ	Kabul
Konya	Kalaycı	Mustafa	MHP	Kabul
Konya	Karaman	Ünal	İYİ PARTİ	Katılmadı
Konya	Koçak	Konur Alp	MHP	Kabul
Konya	Özboyacı	Selman	AK PARTİ	Kabul
Konya	Özer	Mustafa Hakan	AK PARTİ	Kabul
Konya	Selvi	Latif	AK PARTİ	Kabul
Konya	Yüksel	Ali	YENİDEN RE	Kabul
Kütahya	Bayırcı	İsmail Çağlar	AK PARTİ	Kabul
Kütahya	Biçer	Adil	AK PARTİ	Kabul
Kütahya	Demir	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Kütahya	Erbaş	Ahmet	MHP	Kabul
Kütahya	Kasap	Ali Fazıl	SAADET P	Kabul
Malatya	Ağbaba	Veli	CHP	Kabul
Malatya	Babacan	Abdurrahman	AK PARTİ	Kabul
Malatya	Fendoğlu	Mehmet Celal	MHP	Kabul
Malatya	Koca	İhsan	AK PARTİ	Kabul
Malatya	Ölmeztoprak	İnanç Sıraç Kara	AK PARTİ	Kabul
Malatya	Tüfenkci	Bülent	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Akçay	Erkan	MHP	Kabul
Manisa	Akkal	Tamer	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Arınç	Ahmet Mücahit	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Bakırhoğlu	Ahmet Vehbi	CHP	Katılmadı
Manisa	Başevirgen	Bekir	CHP	Katılmadı
Manisa	Baybatur	Murat	AK PARTİ	Kabul
Manisa	Kavaf	Selma Aliye	DEVA	Kabul
Manisa	Özel	Özgür	CHP	Katılmadı
Manisa	Sunat	Şenol	İYİ PARTİ	Katılmadı
Manisa	Yenişehirlioğlu	Bahadır Nahit	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Debgici	Ömer Oruç Bilal	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Karakoç Dora	Zuhal	MHP	Kabul
Kahramanmaraş	Karatutlu	İrfan	DEVA	Katılmadı
Kahramanmaraş	Kirişçi	Vahit	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Köksal	Tuba	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Kurt	Mevlüt	AK PARTİ	Kabul
Kahramanmaraş	Öztunç	Ali	CHP	Kabul
Kahramanmaraş	Şahin	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Mardin	Adak	Muhammed	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 79
Mardin	Aslan	George	DEM	Katılmadı
Mardin	Aydeniz	Salih	DEM	Katılmadı
Mardin	Güneş Altın	Beritan	DEM	Katılmadı
Mardin	Kılıç	Faruk	AK PARTİ	Kabul
Mardin	Tanhan	Kamuran	DEM	Katılmadı
Muğla	Ergun	Metin	İYİ PARTİ	Katılmadı
Muğla	Mete	Kadem	AK PARTİ	Kabul
Muğla	Otgöz	Yakup	AK PARTİ	Kabul
Muğla	Öneş Derici	Stireyya	CHP	Kabul
Muğla	Özcan	Güzem	CHP	Kabul
Muğla	Özdağ	Selçuk	SAADET P	Ret
Muğla	Uzun	Cumhur	CHP	Katılmadı
Muş	Boz	Sümeyye	DEM	Katılmadı
Muş	Şimşek	Mehmet Emin	AK PARTİ	Kabul
Muş	Temelli	Sezai	DEM	Katılmadı
Nevşehir	Çalışkan	Enre	AK PARTİ	Katılmadı
Nevşehir	Kılıç	Filiz	MHP	Katılmadı
Nevşehir	Özgün	Süleyman	AK PARTİ	Kabul
Niğde	Gürer	Ömer Fethi	CHP	Kabul
Niğde	İnce	Cumali	MHP	Kabul
Niğde	Uzkurt	Cevahir	AK PARTİ	Kabul
Ordu	Adıgüzel	Mustafa	CHP	Katılmadı
Ordu	Hamarat	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Ordu	Kaynak	İbrahim Ufuk	AK PARTİ	Kabul
Ordu	Özer	Mahmut	AK PARTİ	Katılmadı
Ordu	Şanlıtürk	Naci	MHP	Kabul
Ordu	Torun	Seyit	CHP	Katılmadı
Rize	Avcı	Muhammed	AK PARTİ	Kabul
Rize	Mertoğlu	Harun	AK PARTİ	Kabul
Rize	Ocaklı	Tahsin	CHP	Katılmadı
Sakarya	Bayraktar	Lütfi	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	Bülbül	Muhammed Levent	MHP	Kabul
Sakarya	Dikbayır	Ümit	BAĞIMSIZ	Katılmadı
Sakarya	Erdoğan	Çiğdem	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	İnci	Ali	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	Kaya	Murat	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	Kocacık	Ertuğrul	AK PARTİ	Kabul
Sakarya	Taşkent	Ayça	CHP	Kabul
Samsun	Aksu	Ersan	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Çan	Murat	CHP	Kabul
Samsun	Karaaslan	Çiğdem	AK PARTİ	Katılmadı
Samsun	Karaman	Mehmet	SAADET P	Ret
Samsun	Kırcalı	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Muş	Mehmet	AK PARTİ	Kabul
Samsun	Topsakal	İlyas	MHP	Kabul
Samsun	Usta	Erhan	İYİ PARTİ	Katılmadı

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 79
Samsun	Yılmaz	Yusuf Ziya	AK PARTİ	Katılmadı
Siirt	Bakırhan	Tuncer	DEM	Katılmadı
Siirt	Erdogan Saritas	Sabahat	DEM	Ret
Siirt	Gül	Mervan	AK PARTİ	Kabul
Sinop	Karadeniz	Barış	CHP	Katılmadı
Sinop	Maviş	Nazım	AK PARTİ	Kabul
Sivas	Aksu	Hakan	AK PARTİ	Kabul
Sivas	Güler	Abdullah	AK PARTİ	Kabul
Sivas	Karasu	Ulaş	CHP	Katılmadı
Sivas	Özyürek	Ahmet	MHP	Kabul
Sivas	Toy	Rukiye	AK PARTİ	Kabul
Tekirdağ	Avşar	Cem	DEVA	Ret
Tekirdağ	Aygun	İlhami Özcan	CHP	Kabul
Tekirdağ	Diktaş	Gökhan	AK PARTİ	Kabul
Tekirdağ	Hamşoğlu	Selcan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Tekirdağ	Koncagül	Çiğdem	AK PARTİ	Kabul
Tekirdağ	Özcan	Mestan	AK PARTİ	Katılmadı
Tekirdağ	Öztrak	Faik	CHP	Kabul/Mük.
Tekirdağ	Yontar	Nurten	CHP	Kabul
Tokat	Akdenir	Cüneyt	AK PARTİ	Kabul
Tokat	Arslan	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Tokat	Beyazıt	Yusuf	AK PARTİ	Kabul
Tokat	Bulut	Yücel	MHP	Kabul
Tokat	Dumaz	Kadim	CHP	Katılmadı
Trabzon	Aydın	Yavuz	İYİ PARTİ	Ret
Trabzon	Büyükdin	Yılmaz	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Karaismailoğlu	Adil	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Koç	Vehbi	AK PARTİ	Kabul
Trabzon	Suiçmez	Sibel	CHP	Kabul
Trabzon	Şen	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Tunceli	Kordu	Ayten	DEM	Katılmadı
Şanlıurfa	Başak	Hikmet	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Bozdağ	Bekir	AK PARTİ	Katılmadı
Şanlıurfa	Cevheri	Mehmet Ali	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Dusak	Abdülrahim	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Eyyüpoğlu	İbrahim	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Kunt Ayan	Dilan	DEM	Katılmadı
Şanlıurfa	Öcalan	Ömer	DEM	Katılmadı
Şanlıurfa	Önen	Abdulkadir Emin	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Özyavuz	İbrahim	MHP	Kabul
Şanlıurfa	Pınarbaşı	Mehmet Faruk	AK PARTİ	Kabul
Şanlıurfa	Sancar	Mithat	DEM	Katılmadı
Şanlıurfa	Senyaşar	Ferit	DEM	Ret
Şanlıurfa	Tanal	Mahmut	CHP	Kabul/Mük.
Şanlıurfa	Yazmacı	Cevahir Asuman	AK PARTİ	Kabul
Uşak	Güneş	İsmail	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 79
Uşak	Karaoaba	Ali	CHP	Kabul
Uşak	Tuğrul	Fahrettin	AK PARTİ	Kabul
Van	Buldan	Pervin	DEM	Katılmadı
Van	Çiftiyürek	Sinan	DEM	Katılmadı
Van	Dindar	Mahmut	DEM	Katılmadı
Van	Kaçmaz Sayyigıt	Gülcan	DEM	Katılmadı
Van	Kayatürk	Burhan	AK PARTİ	Katılmadı
Van	Türkmenoğlu	Kayhan	AK PARTİ	Kabul
Van	Uçar	Zülfü	DEM	Katılmadı
Van	Varlı	Gülderen	DEM	Ret
Yozgat	Akgül	Abdulkadir	AK PARTİ	Kabul
Yozgat	Kayalar	Lütfullah	İYİ PARTİ	Katılmadı
Yozgat	Sedef	İbrahim Ethem	MHP	Kabul
Yozgat	Şahan	Süleyman	AK PARTİ	Kabul
Zonguldak	Avcı	Muammer	AK PARTİ	Kabul
Zonguldak	Bozkurt	Saffet	AK PARTİ	Kabul
Zonguldak	Çolakoglu	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Zonguldak	Ertuğrul	Eylem Ertuğ	CHP	Katılmadı
Zonguldak	Yavuzylmaz	Deniz	CHP	Katılmadı
Aksaray	Altınsoy	Hüseyin	AK PARTİ	Kabul
Aksaray	Aydoğdu	Cengiz	AK PARTİ	Kabul
Aksaray	Kaşlı	Ramazan	MHP	Kabul
Aksaray	Yaldir	Turan	İYİ PARTİ	Katılmadı
Bayburt	Ateş	Orhan	AK PARTİ	Kabul
Karaman	Eser	Selman Oğuzhan	AK PARTİ	Katılmadı
Karaman	Sağlam	Osman	AK PARTİ	Kabul
Karaman	Ünver	İsmail Atakan	CHP	Kabul
Kırıkkale	Kaplan	Mustafa	AK PARTİ	Kabul
Kırıkkale	Önal	Ahmet	CHP	Kabul
Kırıkkale	Öztürk	Halil	MHP	Kabul
Batman	Bayındır	Keskin	DBP	Katılmadı
Batman	Nasiroğlu	Ferhat	AK PARTİ	Kabul
Batman	Oduncu	Zeynep	DEM	Katılmadı
Batman	Ramanlı	Serkan	HÜDA PAR	Katılmadı
Batman	Tiryaki	Mehmet Rüştü	DEM	Katılmadı
Şırnak	Doğan	Ayşegül	DEM	Katılmadı
Şırnak	İmez	Mehmet Zeki	DEM	Katılmadı
Şırnak	Tatar	Arslan	AK PARTİ	Kabul
Şırnak	Uysal Aslan	Nevroz	DEM	Katılmadı
Bartın	Aldatmaz	Yusuf Ziya	AK PARTİ	Kabul
Bartın	Bankoğlu	Aysu	CHP	Katılmadı
Ardahan	İncesu	Özgür Erdem	CHP	Kabul
Ardahan	Koç	Kaan	AK PARTİ	Kabul
Iğdır	Ağaoz	Cantürk	AK PARTİ	Kabul
Iğdır	Hun	Yılmaz	DEM	Katılmadı
Yalova	Akyol	Meliha	AK PARTİ	Kabul

İli	Soyadı	Adı	Parti	S. S. 79
Yalova	Becan	Tahsin	CHP	Kabul
Yalova	Büyükgümiş	Ahmet	AK PARTİ	Kabul
Karabük	Akay	Cevdet	CHP	Kabul
Karabük	Keskinliç	Dumaş Ali	AK PARTİ	Kabul
Karabük	Şahin	Cem	AK PARTİ	Kabul
Kilis	Dal	Ahmet Salih	AK PARTİ	Kabul
Kilis	Demir	Mustafa	MHP	Kabul
Osmaniye	Bahçeli	Devlet	MHP	Katılmadı
Osmaniye	Gülsoy	Seydi	AK PARTİ	Kabul
Osmaniye	Kaya	Asu	CHP	Katılmadı
Osmaniye	Yanık	Derya	AK PARTİ	Katılmadı
Düzce	Keşir	Ayşe	AK PARTİ	Katılmadı
Düzce	Özcan	Talih	CHP	Katılmadı
Düzce	Öztürk	Ercan	AK PARTİ	Kabul

